

Uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät lainsäädäntömuutokset

Uudelleenlaaditun
maksukyvyttömyysasetuksen
edellyttämät lainsäädäntömuutokset

ISSN 1798-7105 verkkojulkaisu

ISBN 978-952-259-523-2 verkkojulkaisu

Helsinki 2016

KUVAILULEHTI

Julkaisija	Oikeusministeriö	Julkaisu-aika	27.6.2016
Tekijä(t)	Työryhmä: puheenjohtaja Mari Aalto, sihteeri Sampo Brander		
Julkaisun nimi	Uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät lainsäädäntömuutokset		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Oikeusministeriön julkaisu 31/2016		
Julkaisun teema	Mietintöjä ja lausuntoja		
Tiivistelmä	Työryhmän tehtäväksi annettiin valmistella uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Työryhmän ehdotus tuli laatia hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä ehdottaa mietinnössään muutoksia konkurssilakiin, yrityksen saneerauslakiin, yksityishenkilön velkajärjestelystä annettuun lakiin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettuun lakiin ja eräisiin muihin lakeihin. Lisäksi työryhmä ehdottaa, että velkajärjestelyrekisteriä koskevat säännökset nostettaisiin lain tasolle säätämällä uusi laki velkajärjestelyrekisteristä. Asetusta sovelletaan jatkossa myös yksityishenkilön velkajärjestelyyn, minkä johdosta ei enää edellytetäisi, että velallisen kotipaikan on oltava Suomessa. Riittävää olisi, että velallisen asetuksessa määritellyn pääintressien keskus olisi Suomessa. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tietosisältöä laajennettaisiin ja rekisteriin merkityt tiedot siirrettäisiin saataville yleisen tietoverkon kautta maksutta. Näiden asetukseen perustuvien muutosten johdosta työryhmä ehdottaa, että kuuluttamisesta konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa pääsääntönä luovuttaisiin. Kuuluttamiseen kytketyt konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset liitettäisiin kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, jolloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin. Velkajärjestelyä koskevat tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa vain silloin, kun velkajärjestelyssä järjestellään elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoiminnassa syntyntä velkaa. Muilta osin velkajärjestelyrekisterin tietoja pyydetäisiin nykyiseen tapaan Oikeusrekisterikeskukselta. Lisäksi työryhmä ehdottaa, että velkojat voisivat jatkossa ilmoittaa saatavansa konkurssissa, yrityssaneerauksessa ja yksityishenkilön velkajärjestelyssä suomen ja ruotsin kielen lisäksi englannin kielellä.		
Asiasanat	konkurssi, konkurssimenettely, maksukyvyttömyysmenettely, tuomioistuimen toimivalta, vastavuoroinen tunnustaminen, velkajärjestely, yrityssaneeraus		
Asianumerot	OM 25/41/2015, OM017:00/2015		
	ISSN (verkkajulkaisu)	ISBN (verkkajulkaisu)	
	1798-7105	978-952-259-523-2	
	Sivumäärä	Kieli	URN-tunnus
	118	suomi	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-523-2
Julkaisujen myynti/jakelu	www.oikeusministerio.fi		

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare	Justitieministeriet	Utgivningsdatum	27.6.2016
Författare	Arbetsgrupp: ordförande Mari Aalto, sekreterare Sampo Brander		
Publikationens namn	Ändringar i lagstiftningen som den omarbetade förordningen om insolvensförfaranden förutsätter		
Publikationsseriens namn och nummer	Justitieministeriets publikation 31/2016		
Publikationens tema	Betänkanden och utlåtanden		
Referat	Arbetsgruppen gavs i uppdrag att bereda de ändringar i den nationella lagstiftningen som den omarbetade förordningen om insolvensförfaranden kräver. Arbetsgruppens förslag skulle ges formen av en regeringsproposition. Arbetsgruppen föreslår i sitt betänkande ändringar i konkurslagen, lagen om företagssanering, lagen om skuldsanering för privatpersoner, lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret och vissa andra lagar. Vidare föreslår arbetsgruppen att bestämmelserna om skuldsaneringsregistret lyfts upp till lagnivå genom att det stiftas en lag om skuldsaneringsregistret. Förordningen tillämpas framöver också på skuldsanering för privatpersoner och därför ska det inte längre krävas att gäldenärens hemort är i Finland. Det ska räcka med att platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen, som definieras i förordningen, är i Finland. Det föreslås att konkurs- och företagssaneringsregistrets informationsinnehåll utvidgas och att uppgifterna i registret överförs till ett allmänt datanät där de är tillgängliga avgiftsfritt. På grund av dessa ändringar som utgår från förordningen föreslår arbetsgruppen att kungörelsen i samband med konkurs- och företagssaneringsärenden som regel slopas. Rättsverkningarna av att en konkurs börjar som nu är kopplade till kungörelsen ska enligt förslaget i stället kopplas samman med tidpunkten då det införs i registret att konkursen har börjat. Uppgifter som gäller skuldsanering ska vara tillgängliga i ett allmänt datanät endast när skulder regleras som hänför sig till gäldenärens näringsverksamhet som enskild näringsidkare eller yrkesutövare. I övrigt ska uppgifter ur skuldsaneringsregistret begäras av Rättsregistercentralen liksom i nuläget. Ytterligare föreslår arbetsgruppen att borgenärer framöver ska kunna anmäla sina fordringar i en konkurs, företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner förutom på finska och svenska också på engelska.		
Nyckelord	konkurs, konkursförfarande, insolvensförfarande, domstols behörighet, ömsesidigt erkännande, skuldsanering, företagssanering		
Ärendenummer	OM 25/41/2015, OM017:00/2015		
	ISSN (webbpublikation) 1798-7105	ISBN (webbpublikation) 978-952-259-523-2	
	Sidantal 118	Språk finska	URN http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-523-2
Beställningar/ distribution	http://www.justitieministeriet.fi/sv/		

Oikeusministeriölle

Oikeusministeriö asetti 14 päivänä lokakuuta 2015 työryhmän valmistelemaan uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön sekä tarkastelemaan konkurssilainsäädäntöön muutoin tarvittavia muutoksia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleenlaadittu asetus (EU) 2015/848 maksukyvyttömyysmenettelyistä on annettu 20 päivänä toukokuuta 2015. Sitä sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2017. Jäsenvaltioille asetettua velvoitetta perustaa maksukyvyttömyysrekisteri sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2018. Asetuksella kumotaan aikaisempi maksukyvyttömyysasetus (EY) N:o 1346/2000.

Työryhmän tehtävänä oli ensinnäkin valmistella uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämät muutokset lainsäädäntöön. Toisessa vaiheessa työryhmän tulee arvioida muita konkurssilain (120/2004) muutostarpeita.

Asetusta sovelletaan Suomessa konkurssiin, yrityssaneeraukseen ja yksityishenkilön velkajärjestelyyn. Työryhmän tuli selvittää, miltä osin asetus edellyttää muutoksia näitä menettelyjä koskevaan lainsäädäntöön.

Asetuksessa velvoitetaan jäsenvaltiot perustamaan alueelleen yksi tai useampi rekisteri, jossa julkaistaan asetuksessa mainitut tiedot maksukyvyttömyysmenettelyistä. Tietojen on oltava saatavilla maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmän kautta maksutta. Työryhmän tuli selvittää, miltä osin rekistereitä koskevaa lainsäädäntöä on muutettava.

Toimeksiannon mukaan työryhmä voi tehdä työnsä kahdessa osassa antaen kaksi erillistä mietintöä. Ensimmäisen mietinnön määräajaksi asetettiin 20.6.2016 ja sen tuli sisältää ehdotukset maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämistä lainsäädäntömuutoksista. Työryhmän toimikausi päättyy 31.3.2017. Työryhmän tuli laatia mietintönsä hallituksen esityksen muotoon.

Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin lainsäädäntöneuvos Mari Aalto oikeusministeriöstä ja jäseniksi konkurssiasiamies Helena Laine (sittemmin Kontkanen), hovioikeudenneuvos Jussi Heiskanen Helsingin hovioikeudesta, käräjätuomari Hannele Piisi Helsingin käräjäoikeudesta, johtava perinnän asiantuntija Tuija Vigren Verohallinnosta, yksikönpäällikkö Pasi Rasilainen Finanssialan Keskusliitosta, asianajaja Sami Uoti Suomen Asianajajaliitosta ja lainsäädäntöasioiden päällikkö Atte Rytönen Suomen Yrittäjät ry:stä sekä oikeusministeriön lainsäädäntösihteeri Sampo Brander, joka toimi myös työryhmän sihteerinä. Finanssialan Keskusliiton edustajaksi työryhmässä vaihtui tammikuussa 2016 osastopäällikkö Markku Riikonen. Työryhmän pysyvänä asiantuntijana toimi suunnittelija Tuula Tesmala Oikeusrekisterikeskuksesta.

Työryhmä kokoontui toimikautensa ensimmäisen vaiheen aikana 14 kertaa.

Saatuana työnsä ensimmäisen vaiheen päätökseen työryhmä luovuttaa kunnioittavasti mietintönsä oikeusministeriölle.

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2016

Mari Aalto

Helena Kontkanen

Jussi Heiskanen

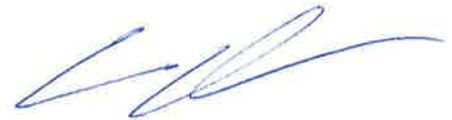
Hannele Piisi

Tuija Vigren

Markku Riikonen

Sami Uoti

Atte Rytönen

Sampo Brander

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	13
YLEISPERUSTELUT	14
1 Johdanto ja nykytila	14
2 Keskeiset muutokset	15
2.1 Soveltamisala	15
2.2 Tuomioistuimen toimivalta	16
2.3 Sovellettava laki	18
2.4 Maksukyvyttömyysrekisterit	19
2.5 Täytäntöönpano	20
2.6 Sekundäärimenettely	21
2.7 Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen	25
2.8 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt	27
2.9 Asetuksen soveltaminen ja siirtymäsäännökset	29
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	30
3.1 Tuomioistuimen toimivalta	30
3.2 Maksukyvyttömyysrekisterit	31
3.2.1 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri	31
3.2.2 Velkajärjestelyrekisteri	34
3.3 Sekundäärimenettely	37
3.4 Saatavien ilmoittamisen kieli ja käännökset	37
3.5 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt	38
4 Esityksen vaikutukset	40
4.1 Valtiontaloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan	40
4.2 Yritysvaikutukset ja vaikutukset velallisten ja velkojien asemaan	41
5 Asian valmistelu	43
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	44
6 Lakiehdotusten perustelut	44
6.1 Konkurssilaki	44
6.2 Laki yrityksen saneerauksesta	50
6.3 Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä	56
6.4 Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä	57
6.5 Laki velkajärjestelyrekisteristä	60
6.6 Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä	63
6.7 Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta	64
7 Tarkemmat säännökset	65
8 Voimaantulo	65

LAKIEHDOTUKSET	66
LAGFÖRSLAG	89
ASETUSLUONNOKSET.....	112

Hallituksen esitys eduskunnalle konkurssilain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa lainsäädäntöä yhteensopivaksi Euroopan unionin uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen kanssa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki velkajärjestelyrekisteristä ja muutettavaksi konkurssilakia, yrityksen saneerauksesta annettua lakia, yksityishenkilön velkajärjestelystä annettua lakia, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettua lakia, toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annettua lakia sekä Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annettua lakia.

Asetusta sovelletaan jatkossa myös yksityishenkilön velkajärjestelyyn, minkä johdosta ei enää edellytettäisi, että yksityishenkilön velkajärjestelyä hakevan velallisen kotipaikan on oltava Suomessa. Riittävää olisi, että velallisen asetuksessa määritelty pääintressien keskus olisi Suomessa.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin tietosisältöä laajennettaisiin ja rekisteriin merkityt tiedot siirrettäisiin saataville yleisen tietoverkon kautta maksutta. Näiden asetukseen perustuvien muutosten lisäksi kuuluttamisesta konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa pääsääntönä luovuttaisiin. Kuuluttamiseen kytketyt konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset liitettäisiin kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, jolloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin.

Velkajärjestelyrekisteriä koskevat säännökset nostettaisiin lain tasolle. Velkajärjestelyä koskevat tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa vain silloin, kun velkajärjestelyssä järjestellään elinkeinon- tai ammatinharjoittajana toimivan velallisen elinkeinotoiminnassa syntynyttä velkaa. Muilta osin velkajärjestelyrekisterin tietoja pyydetäisiin nykyiseen tapaan Oikeusrekisterikeskukselta.

Velkojat voisivat ilmoittaa saatavansa konkurssissa, yrityssaneerauksessa ja yksityishenkilön velkajärjestelyssä suomen ja ruotsin kielen lisäksi englannin kielellä.

Lait konkurssilain muuttamisesta, yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta, yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta ja toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017. Muut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto ja nykytila

Euroopan unionissa maksukyvyttömyysmenettelyitä sääntelee 29 päivänä toukokuuta 2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1346/2000 maksukyvyttömyysmenettelyistä. Asetus on tullut voimaan 31 päivänä toukokuuta 2002.

Asetus sisältää kansainvälistä toimivaltaa, sovellettavaa lakia, maksukyvyttömyysmenettelyjen tunnustamista ja yhteensovittamista koskevia säännöksiä. Asetusta sovelletaan suomalaisista menettelyistä konkurssiin ja yrityssaneeraukseen.

Euroopan komissio antoi 12 päivänä joulukuuta 2012 kertomuksen asetuksen soveltamisesta (KOM(2012) 743 lopullinen). Asetus toimii komission kertomuksen mukaan yleisesti ottaen hyvin, mutta tietyt muutokset ovat välttämättömiä muun muassa menettelyjen hallinnoinnin tehostamiseksi sekä elinkelpoisten yritysten tervehtämisen mahdollistamiseksi.

Komissio antoi samanaikaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklaan perustuen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen asetuksen muuttamisesta (KOM(2012) 744 lopullinen). Tärkeimmät muutosehdotukset koskivat asetuksen soveltamisalan laajentamista, toimivaltasääntöjen täsmentämistä, velkojien tiedonsaannin parantamista ja menettelyn tehostamista sekä pää- ja sekundäärimenettelyn että samaan yritysryhmään kuuluvien yritysten maksukyvyttömyysmenettelyjen välillä.

Komissio ehdotti nykyisen asetuksen muuttamista. Ehdotuksesta käytyjen neuvottelujen lopputuloksena 20 päivänä toukokuuta 2015 hyväksyttiin uudelleenlaadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848 maksukyvyttömyysmenettelyistä (jäljempänä *asetus*) eli asetuksen kokonaan uusi toisinto. Asetus vastaa komission asettamiin tavoitteisiin, mutta sisältää merkittäviä eroavaisuuksia komission alkuperäiseen ehdotukseen verrattuna.

Asetuksen perusrakenne vastaa nykyisen asetuksen rakennetta. Siihen on kuitenkin sisällytetty kokonaan uusia asiakokonaisuuksia, kuten luvut maksukyvyttömyysrekistereistä ja yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyistä.

Sekä nykyistä että uudelleenlaadittua asetusta sovelletaan kaikkiin muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin paitsi Tanskaan.

2 Keskeiset muutokset

2.1 Soveltamisala

Nykyistä asetusta sovelletaan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön kaikkia velkoja koskevaan maksukyvyttömyysmenettelyyn, jossa velallinen menettää osittain tai kokonaan määräysvallan omaisuuteensa ja jossa määrätään selvittäjä. Yritysten tervehdyttämiseen tähtäävät menettelyt eivät kaikissa jäsenvaltioissa kuulu asetuksen soveltamisalaan. Uudessa asetuksessa soveltamisalaa on laajennettu kattamaan yrityksen tervehdyttämiseen tähtäävät menettelyt, jotka käynnistetään todennäköisen (uhkaavan) maksukyvyttömyyden perusteella ennen kuin yritys on maksukyvytön, sekä tietyin edellytyksin menettelyt, joissa velallinen säilyttää kokonaan tai osittain määräysvallan omaisuuteensa.

Yksityishenkilöiden taloudellisen tilanteen korjaamiseen tähtäävät menettelyt kuuluvat nykyisen asetuksen soveltamisalaan vain harvoissa jäsenvaltioissa. Asetuksen soveltamisalaa on laajennettu niin, että se nykyistä useammin soveltuu myös tällaisiin menettelyihin.

Asetusta sovelletaan (1 artiklan 1 kohta) kaikkia velkoja koskeviin julkisiin menettelyihin, väliaikaiset menettelyt mukaan luettuina, jotka perustuvat maksukyvyttömyyttä koskevaan lainsäädäntöön ja joissa toiminnan tervehdyttämistä, velkajärjestelyä, uudelleenjärjestelemistä tai omaisuuden rahaksi muuttamista varten velallinen menettää kokonaan tai osittain määräysvallan omaisuutensa ja määrätään selvittäjä (a alakohta) tai tuomioistuin valvoo velallisen omaisuutta ja liiketoimia (b alakohta). Lisäksi säädetään eräiden täytäntöönpanotoimien keskeyttämistä koskevien menettelyjen kuulumisesta soveltamisalaan (c alakohta). Johdanto-osan 10 kappaleen mukaan b alakohdassa tarkoitettu tuomioistuimen valvonta kattaa tilanteet, joihin tuomioistuin puuttuu vain velkojan tai muiden asiaan osallisten valituksen perusteella.

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat menettelyt luetellaan tyhjentävästi liitteessä A.

Suomen osalta asetusta sovelletaan konkurssiin, yrityssaneeraukseen ja yksityishenkilön velkajärjestelyyn. Asetusta 1346/2000 sovelletaan konkurssiin ja yrityssaneeraukseen. Asetuksen soveltamisalan laajentumisen johdosta uuden asetuksen liitteessä A mainitaan myös yksityishenkilön velkajärjestely. Tämän johdosta myös eräitä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993, jäljempänä *velkajärjestelylaki*) säännöksiä on tarkistettava.

Asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa suljetaan asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle vakuutusyritykset, luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja muut yritykset ja laitokset siltä osin kuin ne kuuluvat direktiivin 2001/24/EY soveltamisalaan, sekä yhteissijoitusyritykset. Vastaava soveltamisalan rajoitus on nykyisessä asetuksessa 1346/2000.

2.2 Tuomioistuimen toimivalta

Toimivalta menettelyn aloittamiseen säilyisi sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa velallisen pääintressien keskus (Centre of main interests, COMI) sijaitsee (3 artiklan 1 kohta). Asetusta sovelletaan, kuten aiemminkin, vain silloin, kun velallisen pääintressien keskus sijaitsee unionissa. Pääintressien keskuksen määrittelyä on asetuksessa täsmennetty. Artiklan mukaan pääintressien keskus on paikka, jossa velallinen hallinnoi säännöllisesti intressejään ja joka on kolmansien osapuolten todettavissa. Nykyisen asetuksen johdanto-osassa on vastaava maininta, joten kysymys ei ole sisällöllisestä muutoksesta.

Johdanto-osassa todetaan, että asetukseen olisi sisällytettävä useita takeita vilpillisen oikeuspaikkakeinottelun (forum shopping) estämiseksi. Useiden uusien toimivaltaa koskevien säännösten tavoitteena on tämän ilmiön estäminen.

Ennallaan on säännös siitä, että yhtiön tai muun oikeushenkilön pääintressien keskuksen oletetaan olevan sen sääntömääräinen kotipaikka, jollei muuta näytetä. Forum shopping –ilmiön torjumiseksi artiklaan on lisätty säännös siitä, että oletettavaa sovelletaan vain, jos sääntömääräistä kotipaikkaa ei ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kolmen kuukauden aikana.

Artiklaan on lisätty yksityisten elinkeinon- ja ammatinharjoittajien pääintressien keskuksen sijaintipaikkaa koskeva oletama. Pääintressien keskuksen oletetaan olevan siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseisellä henkilöllä on toimipaikka, jollei muuta näytetä. Vastaavasti kuin yhtiöiden osalta, oletama soveltuu vain, jollei pääasiallista toimipaikkaa ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kolmen kuukauden aikana.

Yksityishenkilöiden pääintressien keskuksen katsotaan sijaitsevan henkilön vakinaisessa asuinpaikassa, jollei muuta näytetä. Olettamaa sovelletaan vain, jos vakinaista asuinpaikkaa ei ole siirretty toiseen jäsenvaltioon maksukyvyttömyysmenettelyn hakemista edeltäneiden kuuden kuukauden aikana.

Johdanto-osan mukaan olisi voitava kumota oletus, että sääntömääräinen kotipaikka, pääasiallinen toimipaikka tai vakinainen asuinpaikka on pääintressien keskus. Jäsenvaltion asianomaisen tuomioistuimen olisi huolellisesti arvioitava, sijaitseeko velallisen pääintressien keskus todella kyseisessä jäsenvaltiossa.

Kun kyseessä on yritys, kyseinen oletus pitäisi voida kumota, jos yrityksen keskushallinto sijaitsee muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, ja jos kaikkien asiaan liittyvien seikkojen kattavassa arvioinnissa käy ilmi kolmansien osapuolten todettavissa olevalla tavalla, että yrityksen johdon ja valvonnan tosiasiallinen keskus sijaitsee ja sen intressejä hallinnoidaan kyseisessä muussa jäsenvaltiossa. Kun kyseessä on yksityishenkilö, joka ei harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, kyseinen oletus pitäisi voida kumota, jos esimerkiksi suurin osa velallisen omaisuudesta sijaitsee hänen vakinaisen asuinjäsenvaltionsa ulkopuolella tai jos voidaan näyttää, että hänen muuttonsa tärkein syy oli maksukyvyttömyysmenettelyn hakeminen toisessa jäsenvaltiossa ja jos maksukyvyttömyysmenettelyn hakeminen haittaisi tuntuvasti velkojia, jotka olivat suhteessa velalliseen ennen pääintressien keskuksen siirtämistä (johdanto-osan 30 kappale).

Pää-, sekundääri- ja alueellisen menettelyn välinen suhde on säilytetty ennallaan. Päämenettelyllä tarkoitetaan velallisen pääntressien keskuksessa aloitettua maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka vaikutukset ulottuvat velallisen kaikkeen omaisuuteen. Sekundäärimenettelyllä tarkoitetaan päämenettelyn aloittamisen jälkeen aloitettua paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä. Alueellisella menettelyllä tarkoitetaan paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä tilanteessa, jossa päämenettelyä ei ole aloitettu.

Kun velallisen pääntressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, muun jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia aloittamaan sekundäärimenettelyn tai alueellisen menettelyn vain, jos velallisella on toimipaikka tämän jäsenvaltion alueella. Sekundäärimenettelyn ja alueellisen menettelyn vaikutukset ulottuvat vain menettelyn aloittaneen jäsenvaltion alueella olevaan omaisuuteen.

Sekundäärimenettelyä koskevaa sääntelyä on muutettu siten, että sekundäärimenettelyn ei tarvitse olla likvidaatiomenettely. Sekundäärimenettely voi siten asetuksen mukaan olla myös yrityksen tervehdyttämiseen tähtäävä menettely (3 artiklan 2 ja 3 kohta). Yrityksen saneerauksesta annetun lain(47/1993, jäljempänä *yrityssaneerauslain*) 2 §:ssä määritellään saneerausmenettelyn kohteet. Yhtiön osa ei voi olla saneerausmenettelyn kohteena. Tästä seuraa, että Suomessa sekundäärimenettelyn kohteena pitäisi olla koko yhtiö, mutta saneeraus kohdistuisi vain yhtiön Suomessa olevaan omaisuuteen. Sekundäärimenettely ei käytännössä voisi olla yrityssaneerausmenettely tilanteessa, jossa päämenettely on likvidaatiomenettely. Ongelmallinen olisi myös tilanne, jossa haettaisiin yrityssaneerausta alueellisena menettelynä.

Alueellisen menettelyn aloittamista koskeviin säännöksiin on tehty vähäisiä tarkennuksia muun muassa säätämällä nimenomaisesti viranomaisen oikeudesta hakea alueellisen menettelyn aloittamista (3 artiklan 4 kohta). Täsmennys on tehty ajatellen sellaisten jäsenvaltioiden menettelyjä, joissa viranomainen voi hakea maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista olematta itse velkoja. Artiklassa selvennetään menettelyjen välistä systematiikkaa toteamalla, että alueellisesta menettelystä tulee sekundäärimenettely, kun päämenettely aloitetaan.

Asetukseen on otettu uusi säännös toimivallan tutkimisesta (4 artikla). Se edellyttää, että tuomioistuin tutkii toimivallan omasta aloitteestaan. Eräissä jäsenvaltioissa käytössä oleva menettely, jossa edellytetään asianosaisen vetoavan toimivallan puuttumiseen, ei siten enää ole mahdollinen. Suomen osalta ehdotus ei edellytä lainsäädäntömuutoksia. Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätöksessä on lisäksi mainittava, perustuuko tuomioistuimen toimivalta 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan (pää- vai alueellinen/sekundäärimenettely). Tältä osin konkurssilain (120/2004) säännöstä konkurssiin asettamispäätöksen ja yrityssaneerauslain säännöstä menettelyn aloittamispäätöksen sisällöstä ehdotetaan täydennettäväksi.

Artikla sisältää lisäksi säännöksen eräissä jäsenvaltioissa käytössä olevia sellaisia menettelyjä varten, joissa maksukyvyttömyysmenettely aloitetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ilman tuomioistuimen päätöstä (4 artiklan 2 kohta).

Asetus oikeuttaa velallisen ja velkojan hakemaan tuomioistuimessa muutosta päämenettelyn aloittamispäätökseen kansainvälisen toimivallan perusteella (5 artikla). Muilta osin muutoksenhakuoikeus määräytyy kansallisen lain mukaan.

Asetukseen on otettu uusi säännös toimivallasta maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvien tai siihen läheisesti liittyvien kanteiden osalta (6 artikla). Säännöksen mukaan sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jonka alueella maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu 3 artiklan mukaisesti, on toimivalta tutkia maksukyvyttömyysmenettelystä välittömästi johtuvat tai siihen läheisesti liittyvät kanteet, kuten takaisinsaantikanteet (6 artiklan 1 kohta). Säännös vastaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä omaksuttua linjaa.

Selvittäjä voi nostaa maksukyvyttömyysmenettelystä johtuvan kanteen samaa vastaajaa vastaan myös siviili- ja kauppaoikeudellisen kanteen yhteydessä vastaajan kotipaikkajäsenvaltion tuomioistuimessa edellyttäen, että se on asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (Bryssel I -asetus) mukaisesti toimivaltainen. Kanteiden katsotaan liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välinen yhteys on niin läheinen, että kanteiden käsittely ja ratkaiseminen yhdessä on tarkoituksenmukaista, jotta niiden käsittely eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin (6 artiklan 2 ja 3 kohta). Asetuksen johdanto-osassa mainitaan esimerkkinä säännöksen soveltamistilanteista, että selvittäjä haluaa yhdistää maksukyvyttömyyslainsäädäntöön perustuvan, johtajan vastuuta koskevan kanteen sekä yritys- tai vahingonkorvauslainsäädäntöön perustuvan kanteen (johdanto-osan 35 kappale).

Asetuksen toimivaltasäännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne itsessään edellytä kansallista lainsäädäntöä. Kansallisen lain säännöksiä on kuitenkin tarkistettava siten, että ne ovat yhteensopivia asetuksen kanssa.

2.3 Sovellettava laki

Asetuksen säännökset sovellettavasta laista on säilytetty pääosin ennallaan. Kolmeen artiklaan on tehty lisäyksiä, jotka eivät muuta voimassa olevia lainvalintasääntöjä.

Kiinteää omaisuutta koskevaa sopimusta sääntelevään artiklaan on lisätty toimivaltaa koskeva säännös. Sen mukaan päämenettelyn aloittaneella tuomioistuimella on toimivalta hyväksyä kiinteän omaisuuden hankkimista tai käyttöä koskevan sopimuksen irtisanominen tai muuttaminen, jos kyseisiin sopimuksiin sovellettavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sopimus voidaan irtisanoa tai sitä voidaan muuttaa ainoastaan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaneen tuomioistuimen hyväksynnällä eikä kyseissä jäsenvaltiossa ole aloitettu maksukyvyttömyysmenettelyä (11 artiklan 2 kohta).

Samoin työsopimukseen sovellettavaa lakia koskevaan artiklaan on lisätty toimivaltaa koskeva säännös, joka sisällöltään poikkeaa edellä selostetusta kiinteää omaisuutta koskevasta säännöksestä. Säännöksen mukaan sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa maksukyvyttömyyttä koskeva sekundäärimenettely voidaan aloittaa, on toimivalta hyväksyä työsopimusten irtisanominen tai muuttaminen siitä huolimatta, että kyseisessä jäsenvaltiossa ei ole aloitettu maksukyvyttömyysmenettelyä. Vastaava toimivalta on tämän jäsenvaltion viranomaisilla (13 artiklan 2 kohta).

Edellä selostetut säännökset on otettu asetukseen sen vuoksi, että eräiden jäsenvaltioiden lainsäädännössä edellytetään tuomioistuimen hyväksyntää kiinteää omaisuutta tai työsuhdetta koskevien sopimusten irtisanomiseen. Säännösten tarkoituksena on välttää tilanteita, joissa minkään jäsenvaltion tuomioistuin ei olisi toimivaltainen.

Lisäksi asetusta on muutettu siten, että maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutuksista vireillä oleviin välimiesmenettelyihin säädetään vastaavasti kuin maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutuksista oikeudenkäynteihin. Maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutukset menettelyn piiriin kuuluvaa omaisuutta tai oikeutta koskevaan vireillä olevaan oikeudenkäyntiin tai välimiesmenettelyyn määräytyvät yksinomaan sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa oikeudenkäynti tai välimiesmenettely on vireillä (18 artikla).

Edellä selostetut muutokset asetukseen eivät edellytä kansallisen lain muuttamista.

2.4 Maksukyvyttömyysrekisterit

Asetuksessa veloitetaan jäsenvaltiot perustamaan alueelleen yksi tai useampi rekisteri, jossa julkaistaan tietoja maksukyvyttömyysmenettelyistä, ja pitämään rekistereitä yllä (24 artiklan 1 kohta).

Asetuksessa luetellaan nimenomaisesti tiedot, jotka rekisterin tulee sisältää (24 artiklan 2 kohta). Rekisteri voi lisäksi sisältää muita tietoja. Tiedot on julkaistava maksukyvyttömyysrekisterissä mahdollisimman pian menettelyn alkamisen jälkeen.

Kansalliset rekisterit liitetään yhteen Euroopan oikeusportaalin avulla, joka toimii järjestelmän sisältämien tietojen julkisena sähköisenä yhteyspisteenä. Tiedot säilytetään kansallisissa tietokannoissa, ei Euroopan oikeusportaalissa. Järjestelmään sisältyy hakutoiminto kaikilla unionin virallisilla kielillä. Komissio määrittää järjestelmän tekniseen toteutukseen liittyvät seikat täytäntöönpanosäädöksellä (25 ja 82 artikla).

Yhteenliittämisyjärjestelmän perustaminen, ylläpito ja tuleva kehittäminen rahoitetaan unionin yleisestä talousarviosta, kun taas jäsenvaltiot vastaavat kustannuksista, jotka aiheutuvat kansallisten rekisterien perustamisesta ja mukauttamisesta yhteensopiviksi Euroopan oikeusportaalin kanssa sekä kansallisten rekisterien hallinnointi-, toiminta- ja ylläpitokustannuksista (26 artikla).

Asetuksen 24 artiklan 2 kohdassa lueteltujen pakollisten tietojen on oltava maksutta saatavilla maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmän kautta. Jos jäsenvaltio sisällyttää rekisteriin muita kuin pakollisia tietoja, se voi pyytää näistä tiedoista maksun (27 artiklan 1 ja 2 kohta).

Asetus veloittaa ilmoittamaan julkisesti yhteenliittämisyjärjestelmän kautta yhtiöiden ja elinkeino- ja ammatinharjoittajien maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyvät tiedot. Sen sijaan yksityishenkilöiden osalta, jotka eivät harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, asetuksessa säädetään tietyistä poikkeusmahdollisuuksista. Sama poikkeusmahdollisuus koskee myös yksityisiä elinkeino- ja ammatinharjoittajia, kun maksukyvyttömyysmenettely liittyy vain heidän yksityistalouteensa, eikä kyseeseen elinkeino- tai ammattitoimintaan.

Ensinnäkin jäsenvaltiot voivat asettaa komission tarjoaman hakupalvelun vähimmäisvaatimuksia täydentäviä hakuvaatimuksia edellytykseksi pakollisten tietojen saannille yksityishenkilöistä (27 artiklan 3 kohta). Johdanto-osassa mainitaan esimerkkinä täydentävistä hakuvaatimuksista velallisen henkilökohtainen tunnistenumero, osoite, syntymäaika tai toimivaltaisen tuomioistuimen piiri (johdanto-osan 79 kappale). Tällöin haku esimerkiksi pelkällä nimellä ei onnistu, vaan tietojen hakijan tulee tietää maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevasta henkilöstä enemmän.

Toiseksi jäsenvaltiot voivat asettaa tietojen saannin ehdoksi, että niitä pyydetään toimivaltaiselta viranomaiselta. Tällöin tietoja ei saa suoraan internetin välityksellä, vaan niitä on pyydettävä viranomaiselta erikseen. Jäsenvaltiot voivat asettaa kyseisten tietojen saannin edellytykseksi tietojen hyväksyttävän käyttötarkoituksen (27 artiklan 4 kohta).

Tietopyyntö on voitava toimittaa sähköisesti vakiolomakkeella Euroopan oikeusportaalien kautta. Edellytettäessä hyväksyttävää käyttötarkoitusta tietoja pyytävän henkilön on voitava perustella pyyntönsä asiakirjakopioilla. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava tietoja pyytäneelle henkilölle vastaus kolmen työpäivän kuluessa. Tietoja pyytävä henkilö ei ole velvollinen toimittamaan käännöksiä pyynnön perusteena olevista asiakirjoista eikä vastaamaan toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisesti aiheutuvista käännöskustannuksista (27 artiklan 4 kohta). Asetuksessa ei säädetä siitä, millä kielellä toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tiedot.

Asetuksessa mahdollistetaan myös se, ettei maksukyvyttömyysrekisteriin tarvitse sisällyttää tietoja yksityishenkilöistä, jotka eivät harjoita itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa. Tällöin edellytetään, että tiedossa oleville ulkomaisille velkojille ilmoitetaan erikseen tuomioistuin, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen haetaan muutosta, muutoksenhaun määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin. Maksukyvyttömyysmenettely ei saa vaikuttaa niiden ulkomaisen velkojien saataviin, jotka eivät ole saaneet näitä tietoja (24 artiklan 4 kohta).

Asetuksen säännökset maksukyvyttömyysrekistereistä ovat ”direktiiviluonteisia” ja edellyttävät kansallisen lain muuttamista. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekistereistä annettua lakia (137/2004) on tarkistettava. Yksityishenkilön velkajärjestelyn osalta rekistereitä koskevat säännökset sisältyvät yksityishenkilön velkajärjestelystä annettuun asetukseen (58/1993, jäljempänä *velkajärjestelyasetus*). Säännökset on tarkistamisen yhteydessä syytä nostaa lain tasolle.

2.5 Täytäntöönpano

Päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat säännökset on säilytetty asetuksessa lähes muuttamattomina. Päätösten täytäntöönpanon osalta viittaussäännöstä on päivitetty vastaamaan unionin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Täytäntöönpanossa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa antaman asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (jäljempänä *Bryssel I -asetus*) 39–44 ja 47–57 artiklan säännöksiä (32 artiklan 1 kohta).

Uudelleenlaaditussa Bryssel I -asetuksessa on luovuttu eksekvaturimenettelystä. Toisessa jäsenvaltiossa annettua tuomiota ei enää viedä täytäntöönpanovaltion tuomioistuimeen siellä täytäntöönpanokelpoiseksi julistettavaksi. Sen sijaan jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio on suoraan täytäntöönpanokelpoinen kaikissa jäsenvaltioissa. Toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio tulee siten panna täytäntöön samalla tavalla kuin täytäntöönpanovaltiossa annettu kansallinen tuomio.

Kansallisen lain muuttaminen ei ole täytäntöönpanon osalta tarpeen.

2.6 Sekundäärimenettely

Päämenettelyllä tarkoitetaan velallisen pääintressien keskuksessa aloitettua maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka vaikutukset ulottuvat velallisen kaikkeen omaisuuteen. Sekundäärimenettelyllä tarkoitetaan päämenettelyn aloittamisen jälkeen aloitettua paikallista maksukyvyttömyysmenettelyä, jonka piiriin kuuluu vain menettelyn aloittamisvaltiossa oleva omaisuus. Edellä jaksossa 2.2 on selostettu tarkemmin päämenettelyn, sekundäärimenettelyn ja alueellisen menettelyn käsitteitä ja toimivaltaa aloittaa menettely.

Asetukseen on lisätty säännös, joka koskee päämenettelyn selvittäjän oikeutta antaa paikallisille velkojille sitoumus sekundäärimenettelyn välttämiseksi (36 artikla). Tällaisen sitoumuksen antaminen ei ole missään tilanteessa pakollista, mutta se on mahdollista, jos sekundäärimenettelyn aloittaminen halutaan estää.

Tarkoituksena on, että paikallisia velkojia kohdellaan päämenettelyssä samalla tavoin kuin heitä kohdeltaisiin, jos sekundäärimenettely olisi aloitettu. Tällöin siinä jäsenvaltiossa sijaitsevan omaisuuden osalta, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, noudatetaan päämenettelyn aloitusvaltion lain sijasta sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, omaisuuden jakamista ja maksunsaantijärjestystä koskevia säännöksiä (36 artiklan 1 ja 2 kohta).

Asetuksessa annetaan toimivalta sitoumuksen tekemiseen selvittäjälle. Konkurssilain 14 luvun 2 §:n mukaan päätösvaltaa konkurssipesässä käyttävät velkojat siltä osin kuin asia ei kuulu lain mukaan pesänhoitajan päätettäväksi tai hoidettavaksi. Sitoumuksen tekeminen ei konkurssilain mukaan ole pesänhoitajan tehtäviin kuuluva asia, mutta asetus antaa pesänhoitajalle siihen valtuutuksen. Asetus ei estä sitä, että pesänhoitaja ennen sitoumuksen antamista hankkii asiasta velkojien päätöksen.

Yrityssaneerauslain 29 §:n pääsäännön mukaan velallisella säilyy menettelyn alkamisen jälkeenkin valta määrätä omaisuudestaan ja toiminnastaan. Tiettyjen toimien suorittamiseen velallinen tarvitsee kuitenkin selvittäjän suostumuksen. Yrityssaneerauslain 31 §:n mukaan selvittäjällä on oikeus ryhtyä käyttämään velallisen puhevaltaa oikeudenkäynnissä tai muussa siihen rinnastettavassa menettelyssä. Samoin selvittäjällä on oikeus velallisen lukuun tehdä vaatimus tai panna vireille oikeudenkäynti tai muu siihen rinnastettava menettely ja käyttää asiassa puhevaltaa velallisen puolesta.

Asetus antaa selvittäjälle itsenäisen toimivallan sitoumuksen tekemiseen. Tällaisen toimivallan voidaan katsoa olevan yrityssaneerauslain 31 §:n hengen mukainen. Tilanteen tullessa ajankohtaiseksi selvittäjän saattaa kuitenkin olla perusteltua keskustella sitoumuksen antamisesta velallisyhtiön edustajien samoin kuin velkojatoimikunnan, tai jos sellaista ei ole asetettu, suurimpien velkojien kanssa.

Sitoumus on tehtävä sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, virallisella kielellä (36 artiklan 3 kohta). Sitoumus on tehtävä kirjallisesti ja päämenettelyn aloitusvaltion mahdollisia muita muotovaatimuksia ja omaisuuden jakoa koskevia hyväksymisvaatimuksia noudattaen (36 artiklan 4 kohta).

Tiedossa olevien paikallisten velkojien on hyväksyttävä sitoumus. Sitoumuksen hyväksymiseen sovelletaan sen jäsenvaltion, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, saneerausohjelman hyväksymiseen sovellettavia määräenemmistöä ja äänestystä koskevia sääntöjä (36 artiklan 5 kohta). Säännöstä voidaan pitää ristiriitaisena, sillä oletettavaa on, että sitoumuksen käyttäminen on arvioitu tarpeelliseksi likvidaatiomenettelyjä ajatellen. Huolimatta siitä, että päämenettely ja haettu sekundäärimenettely olisivat likvidaatiomenettelyjä, pakottaa säännös soveltamaan tervehdyttämismenettelyn säännöksiä. Jos siis päämenettely on aloitettu toisessa jäsenvaltiossa ja Suomessa pyydetään paikallisilta velkojilta hyväksyntää sitoumuksen, noudatetaan sitoumuksen hyväksymisessä yrityssaneerauslain 49–55 §:ää. Äänestysmenettely tapahtuisi tuomioistuimen ulkopuolella, sillä kysymys olisi tilanteesta, jossa saneerausmenettelyä ei ole aloitettu Suomessa.

Sopimus sitoo pesää. Jos sekundäärimenettely aloitetaan sitoumuksesta huolimatta, tulee selvittäjän palauttaa sekundäärimenettelyn aloitusvaltioon sieltä mahdollisesti siirretty omaisuus tai sen tuotto (36 artiklan 6 kohta).

Sitoumuksen antaneen selvittäjän on ilmoitettava aiotusta jaosta paikallisille velkojille ennen omaisuuden ja tuoton jakamista. Paikallinen velkoja voi hakea jakoon muutosta päämenettelyn aloitusvaltion tuomioistuimessa omaisuuden jaon muuttamiseksi sitoumuksen ehtojen ja sovellettavan lainsäädännön mukaiseksi (36 artiklan 7 kohta). Tältä osin konkurssiin sovelletaan Suomessa konkurssilain 13 lukua jakoluettelohdotuksesta ja jakoluettelon vahvistamisesta. Yrityssaneerauksen osalta muutoksenhaku tapahtuisi samoin kuin muutosta haetaan saneerausohjelman vahvistamiseen.

Paikallisilla velkojilla on oikeus saattaa päämenettelyn aloitusvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi vaatimuksensa selvittäjän ryhtymisestä päämenettelyn aloitusvaltion lain nojalla toteutettavissa oleviin tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan sitoumuksen ehtojen noudattaminen. Samoin paikalliset velkojat voivat saattaa asian sen jäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi, jossa sekundäärimenettely olisi voitu aloittaa, vaatiakseen tuomioistuinta toteuttamaan väliaikaisia toimenpiteitä tai suoje-lutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että selvittäjä noudattaa sitoumuksen ehtoja (36 artiklan 8 ja 9 kohta). Selvittäjällä on vahingonkorvausvastuu vahingosta, joka paikallisille velkojille aiheutui siitä, että selvittäjä ei noudattanut artiklassa säädettyjä velvoitteita ja vaatimuksia (36 artiklan 10 kohta).

Sekundäärimenettelyn aloittamista on rajoitettu niin, että jos edellä selostetusta 36 artiklan mukaisesta sitoumuksesta on tullut sitova, sekundäärimenettelyn aloittamista on haettava 30 päivän kuluessa sitoumuksen hyväksymistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta (37 artiklan 2 kohta).

Asetukseen on lisätty säännöksiä sekundäärimenettelyn hakemisesta ja aloittamisesta. Tuomioistuimella on velvollisuus ilmoittaa sekundäärimenettelyn hakemisesta päämenettelyn selvittäjälle tai velalliselle, jolla säilyy määräysvalta omaisuuteensa, ja annettava tälle mahdollisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta (38 artiklan 1 kohta).

Jos selvittäjä on antanut 36 artiklassa tarkoitetun sitoumuksen, sekundäärimenettelyä ei saa selvittäjän vastustaessa aloittaa, jos sitoumus suojelee asianmukaisesti paikallisten velkojien yleisiä intressejä (38 artiklan 2 kohta).

Artiklassa säädetään erikseen yksittäisten täytäntöönpanotoimien väliaikaisesta keskeyttämisestä (38 artiklan 3 kohta), jolla lienee liittymäkohta 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämistä koskevaan menettelyyn.

Tuomioistuin, jolle tehdään hakemus sekundäärimenettelyn aloittamisesta, voi päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta aloittaa jonkin liitteessä A luetellun, muuntyyppisen kuin alun perin pyydetyn maksukyvyttömyysmenettelyn, jos edellytykset tämäntyyppisen menettelyn aloittamiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti täytyvät ja tämäntyyppinen menettely on asianmukaisin paikallisten velkojien intressien sekä pää- ja sekundäärimenettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta. Velallisen maksukyvyttömyyttä ei saa tutkia uudelleen (38 artiklan 4 kohta).

Säännöksen tarkoituksena on antaa päämenettelyn selvittäjälle toimivalta hakea sekundäärimenettelynä muun tyyppistä maksukyvyttömyysmenettelyä kuin esimerkiksi paikallinen velkoja on hakenut. Menettelyn aloittamisen edellytykset määräytyvät sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa menettelyä haetaan, ja lisäksi edellytetään tuomioistuimen punnitsevan asiaa paikallisten velkojien intressien ja menettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta. Menettelyjen välisellä johdonmukaisuudella tarkoitettaneen sitä, että olisi johdonmukaista, että molemmat menettelyt olisivat joko likvidaatiomenettelyjä tai tervehdyttämismenettelyjä. Toisessa jäsenvaltiossa aloitetun päämenettelyn selvittäjä voi esimerkiksi tehdä Suomessa yrityssaneeraushakemuksen tilanteessa, jossa päämenettely on tervehdyttämismenettely, mutta Suomessa on tehty konkurssia koskeva hakemus sekundäärimenettelyn aloittamiseksi. Tällöin sovelletaan, mitä yrityssaneerauslaissa säädetään samanaikaisesti vireillä olevien yrityssaneeraus- ja konkurssihakemusten käsittelystä (yrityssaneerailain 24 §:n 1 momentti).

Päämenettelyn selvittäjällä on oikeus hakea muutosta sekundäärimenettelyn aloittamispäätökseen siinä jäsenvaltiossa, jossa sekundäärimenettely on aloitettu (39 artikla).

Pää- ja sekundäärimenettelyn selvittäjien välistä yhteistyö- ja kommunikointivelvollisuutta koskevaa säännöstä on täsmennetty (41 artikla). Asetukseen on lisätty tuomioistuinten välistä yhteistyötä ja kommunikointia koskeva säännös (42 artikla) sekä selvittäjien ja tuomioistuinten välistä yhteistyötyötä ja kommunikointia koskeva säännös (43 artikla). Säännökset ovat suoraan sovellettavia eivätkä edellytä kansallista lainsäädäntöä.

Asetukseen on otettu uusi säännös maksukyvyttömyysmenettelyn lopettamisen vaikutuksista (48 artikla). Säännöksen tarkoituksena on estää tilanteet, joissa kansallisen lain nojalla maksukyvyttömyysmenettelyn jatkaminen yhtiön purkauduttua ei olisi enää mahdollista.

Maksukyvyttömyysmenettelyn lopettaminen ei estä jatkamasta muita kyseisenä aikana vielä käynnissä olevia, samaa velallista koskevia maksukyvyttömyysmenettelyjä (48 artiklan 1 kohta). Jos yhtiötä tai muuta oikeushenkilöä koskeva maksukyvyttömyysmenettely on vireillä jäsenvaltiossa, jossa on kyseisen yhtiön tai muun oikeushenkilön sääntömääräinen kotipaikka, ja menettely johtaisi yhtiön tai muun oikeushenkilön purkamiseen, kyseinen yhtiö tai muu oikeushenkilö lakkaa olemasta vasta sitten, kun samaa velallista koskevat muut maksukyvyttömyysmenettelyt on lopetettu tai kyseisten menettelyjen selvittäjä tai selvittäjät ovat antaneet suostumuksensa purkamiseen (48 artiklan 2 kohta).

Osakeyhtiölain (624/2006) 20 luvun 25 §:n 2 momentin ja avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain (389/1988) 5 luvun 8 §:n mukaan jos omaisuutta ei konkurssin päättyessä ole jäljellä, yhtiö katsotaan purkautuneeksi, kun konkurssissa on hyväksytty lopputilitys. Vastaavia säännöksiä on muissa yhteisöjä koskevissa laeissa, kuten säätiölaissa (487/2015). Jos yhtiön sääntömääräinen kotipaikka on Suomessa, Suomessa on meneillään konkurssimenettely ja samaa yhtiötä koskeva menettely on vireillä myös toisessa jäsenvaltiossa, ei lopputilitystä tule hyväksyä ennen kuin muissa jäsenvaltioissa vireillä olevat maksukyvyttömyysmenettelyt on lopetettu tai näiden menettelyjen selvittäjät ovat suostuneet siihen, että lopputilitys voidaan hyväksyä.

Sekundäärimenettelyn muuntamista koskevaa säännöstä (51 artikla) on muutettu jonkin verran. Päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta sekundäärimenettelyn aloittaneen jäsenvaltion tuomioistuin voi määrätä sekundäärimenettelyn muuntamisesta muun tyyppiseksi maksukyvyttömyysmenettelyksi. Menettelyn on kuuluttava asetuksen soveltamisalaan, mutta sen ei tarvitse olla likvidaatiomenettely, kuten nykyisen asetuksen mukaan. Edellytysten pyydetyn menettelyn aloittamiseksi on kansallisen lainsäädännön mukaan täyttyvä ja menettelyn on oltava asianmukaisin paikallisten velkojien intressien sekä pää- ja sekundäärimenettelyjen välisen johdonmukaisuuden kannalta.

Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa sekundäärimenettelyn muuntaminen likvidaatiomenettelyksi, jos päämenettely on likvidaatiomenettely, ja tervehdyttämismenettelyksi, jos päämenettely on tervehdyttämismenettely. Säännöksessä viitataan menettelyn tyyppin asianmukaisuuteen paikallisten velkojien kannalta, kun taas nykyisen asetuksen vastaava säännös (37 artikla) viittaa päämenettelyn velkojien etuun. Lisäksi säännöksessä todetaan nimenomaisesti, että muuntaminen edellyttää menettelyn aloittamisen edellytysten täyttymistä kansallisen lain mukaan.

Yrityssaneerauslain 24 §:n 4 momentissa säädetään siitä, millä edellytyksillä velallinen voidaan *velkojan* hakemuksesta asettaa konkurssiin saneerausmenettelyn alkamisen jälkeen. Konkurssihakemuksen on joko perustuttava saneerushakemuksen vireilletulon jälkeen syntyneen velan maksun laiminlyöntiin tai kysymyksen on oltava menettelyn alkaessa maksukyvyttömästä velallisesta, jonka osalta käsillä on yrityssaneerauslain 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittu tilanne. Viimeksi mainitun säännöksen mukaan saneerausmenettelyä ei voida aloittaa, jos velallinen on maksukyvytön ja on todennäköistä, että maksukyvyttömyyttä ei saneerausohjelman avulla voida poistaa tai että sen uusiutumista ei voida torjua muuten kuin lyhytaikaisesti.

Yrityssaneerauslain 29 §:n mukaan *velallinen* saa luovuttaa yrityssaneerausmenettelyn alkamisen jälkeen omaisuutensa konkurssiin vain selvittäjän suostumuksella.

Selvittäjällä ei sen sijaan ole toimivaltaa hakea yrityssaneerauksessa olevaa velallista konkurssiin. Asetuksen tarkoituksena kuitenkin on antaa päämenettelyn selvittäjälle tällainen toimivalta siltä osin, kuin kysymys on sekundäärimenettelystä. Jos Suomessa on aloitettu paikallinen yrityssaneerausmenettely, yritys voidaan päämenettelyn selvittäjän pyynnöstä asettaa konkurssiin. Tällöin edellytetään, että 51 artiklassa mainittujen edellytysten lisäksi konkurssilain 2 luvun mukaiset konkurssiin asettamisen edellytykset täyttyvät.

Yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentin mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Tältä osin on pohdittava, voidaanko säännöstä soveltaa tilanteessa, jossa Suomessa on aloitettu sekundäärimenettelynä konkurssi, ja päämenettelyn selvittäjä hakee 51 artiklan mukaisesti menettelyn muuntamista yrityssaneeraukseksi.

Jos asetuksen 51 artiklaa tulkitaan siten, että viittauksen kansalliseen lainsäädäntöön katsotaan sisältävän kansallisen prosessilainsäädännön mukaiset edellytykset, tulisi päämenettelyn selvittäjän hakemus jättää tutkimatta. Jos sen taas katsotaan sisältävän vain menettelyn aloittamisen aineelliset edellytykset, on yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentti ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Varmuutta ei ole siitä, miten säännöstä olisi tulkittava. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momenttia muutettaisiin siten, että hakemus voidaan asetuksen 51 artiklan mukaisissa tilanteissa tutkia. Tällöin saneerausmenettely voidaan aloittaa, jos asetuksen ja yrityssaneerauslain mukaiset edellytykset menettelyn aloittamiselle täyttyvät.

Asetuksen sekundäärimenettelyä koskevat säännökset ovat suoraan sovellettavia, eivätkä ne edellytä muilta osin kansallisen lain muuttamista.

2.7 Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen

Ulkomaisten velkojen oikeutta ilmoittaa saatavansa maksukyvyttömyysmenettelyssä on täsmennetty toteamalla, että ilmoittaminen voidaan tehdä millä tahansa menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä hyväksytyllä viestintäkeinolla. Lakimiehen tai muun oikeusalan ammattilaisen käyttäminen ei ole pakollista pelkästään saatavia ilmoitettaessa (53 artikla). Ulkomaisella velkojalla tarkoitetaan velkojaa, jolla on vakinaisen asuinpaikka, kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka muussa jäsenvaltiossa kuin menettelyn aloitusvaltiossa, mukaan lukien jäsenvaltioiden veroviranomaiset ja sosiaaliturvaviranomaiset (2 artiklan 12 kohta).

Velvollisuus toimittaa ilmoitus maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tunnetuille ulkomaisille velkojille on säilynyt ennallaan (54 artiklan 1 ja 2 kohta). Ilmoituksen toimittaminen vakiolomakkeella on pakollista lukuun ottamatta maksukyvyttömyysmenettelyjä, jotka koskevat luonnollista henkilöä, joka ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa edellyttäen, että velkojat eivät ole velvollisia ilmoittamaan saataviaan niiden ottamiseksi menettelyssä huomioon (54 artiklan 4 kohta). Tällä viitattaneen siihen, että saatavia ei ole pakollista valvoa määräpäivään mennessä.

Lomake toimitetaan ulkomaisille velkojille menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai muulla unionin toimitusviraston virallisella kielellä, jonka jäsenvaltio on ilmoittanut voitavansa hyväksyä (54 artiklan 3 kohta ja 55 artiklan 5 kohta).

Säännös ei edellytä kansallisen lain muuttamista. Käytännön kannalta on tärkeää, että pesänhoitajat ja selvittäjät ovat tietoisia lomakkeen käytön pakollisuudesta.

Velkajärjestelyn osalta on otettava huomioon, että velkajärjestelyssä velkojien kuuleminen voi tapahtua jo ennen menettelyn aloittamispäätöksen tekemistä, jos maksuohjelmaehdotus on liitetty velkajärjestelyhakemukseen (velkajärjestelylain 52 a §). Asetus on laadittu silmällä pitäen yhtiöiden maksukyvyttömyysmenettelyjä, joten asetus on sanamuotonsa mukaisesti tulkittuna paikoin vaikeasti sovellettavissa velkajärjestelyyn. Velkojien kuulemista jo ennen menettelyn aloittamispäätöstä ei voida pitää asetuksen tarkoituksen vastaisena. Käytännössä voidaan menetellä myös niin, että jos velallisella on ulkomaisia velkojia, maksuohjelmaehdotus jätetään selvittäjän laadittavaksi. Tällöin velkojia kuullaan poikkeuksetta velkajärjestelyn aloittamispäätöksen jälkeen (velkajärjestelylain 54 §:n 2 momentin 3 kohta). Sen sijaan velkojien kuuleminen pelkästään velallisen toimesta niin sanotussa pakkosovintomenettelyssä (velkajärjestelylain 38 a § ja 52 a §:n 2 momentti) ei liene riittävää. Sama koskee nopeaa saneerausohjelman vahvistamista (yrityssaneerlauslain 92 §).

Ulkomaiset velkojat voivat ilmoittaa saatavansa vakiolomakkeella. Saatavien ilmoittamisessa vakiolomakkeen käyttäminen ei ole pakollista (55 artiklan 1 kohta).

Velkojat voivat ilmoittaa saatavansa millä tahansa unionin toimielinten virallisella kielellä. Ilmoitus katsotaan määräajassa saapuneeksi, jos se on tehty määräajassa jollakin näistä kielistä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käänös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava, hyväksyykö se saatavia ilmoitettaessa unionin toimielinten jonkin muun virallisen kielen kuin omansa (55 artiklan 5 kohta).

Suomi on useiden siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettujen asetusten osalta hyväksynyt asiakirjojen käänöksissä käytettäväksi suomen ja ruotsin kielen ohella englannin kielen. Tällaisia asetuksia ovat muun muassa asetus (EY) N:o 861/2007 eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä, asetus (EY) N:o 805/2004 riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta ja asetus (EY) N:o 1896/2006 eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta. Viimeksi englanninkieliset käänökset ehdotetaan hyväksyttäväksi koskien asetusta (EU) N:o 655/2014 eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräysmenettelyn käyttöön ottamisesta rajat ylittävää velkojen perintää varten siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Vastaavasti englanninkieliset käänökset tulisi hyväksyä myös nyt käsiteltävänä olevan asetuksen osalta. Käytännössä saatavien ilmoittaminen englanniksi on hyväksytty jo nykyisen asetuksen nojalla. Koska Suomen on ilmoitettava hyväksyttävistä kielistä, tulisi asiasta ottaa säännös lakiin. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi konkurssilain 12 luvun 14 §:n 2 momenttia ja 23 luvun 2 §:n 2 momenttia, yrityssaneerlauslain 71 §:ää sekä velkajärjestelylain 54 §:ää.

Saatavat on ilmoitettava menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa. Ulkomaisen velkojan osalta määräajan on oltava vähintään 30 päivää siitä, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä. Jos jäsenvaltio ei 24 artiklan 4 kohdan nojalla perusta maksukyvyttömyysrekisteriä yksityishenkilöitä koskevien menettelyjen osalta ollenkaan, 30 päivän määräaika lasketaan siitä, kun velkojalle on annettu 54 artiklan mukainen ilmoitus menettelyn alkamisesta (55 artiklan 6 kohta).

Konkurssissa pesänhoitaja määrää valvontapäivän saatavien ilmoittamiselle pesäluettelon valmistumisen jälkeen. Valvontapäivän on oltava aikaisintaan kuukauden ja viimeistään kahden kuukauden kuluttua määräyksestä (konkurssilain 12 luvun 5 §). Valvontapäivä ei siten voi koskaan olla aikaisemmin kuin mitä asetuksessa edellytetään.

Yrityssaneerauksen ja velkajärjestelyn osalta tuomioistuin asettaa määröpäivän tai määrää selvittäjän asettamaan määröpäivän, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava vaatimuksensa, mikäli ne poikkeavat velallisen ilmoittamasta (yrityssaneerauslain 71 §:n 1 momentin 3 kohta ja velkajärjestelylain 54 §:n 2 momentin 2 kohta). Asetuksen mukainen 30 päivän vähimmäismääräaika koskeva säännös ei aiheuta tarvetta muuttaa kansallista lainsäädäntöä, mutta määröpäivää asetettaessa tuomioistuimen tai selvittäjän on otettava huomioon se, että ulkomaisille velkojille jää asetuksen mukainen määräaika saataviensa ilmoittamiselle.

Asetukseen on myös lisätty säännös, jonka mukaan velkojalle on annettava mahdollisuus esittää lisätodisteita saatavan olemassaolosta ja määrästä, jos saatavasta on epäilyksiä (55 artiklan 7 kohta).

2.8 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt

Asetukseen on lisätty kokonaan uusi V luku samaan yritysryhmään kuuluvien yhtiöiden maksukyvyttömyysmenettelyistä. Säännöksiä sovelletaan vain siltä osin kuin useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa on aloitettu saman yritysryhmän eri jäseniä koskevia menettelyjä (johdanto-osan kappale 62).

Asetuksessa säädetään yhteistyö- ja kommunikointivelvoitteista selvittäjien välillä (56 artikla), tuomioistuinten välillä (57 artikla) ja selvittäjien ja tuomioistuinten välillä (58 artikla). Säännökset muistuttavat pää- ja sekundäärimenettelyä koskevia yhteistyö- ja kommunikointivelvoitteita.

Selvittäjä voi, siinä määrin kuin se on asianmukaista menettelyjen tehokkaan hallinnoinnin helpottamiseksi, tulla kuulluksi saman ryhmän muuta jäsentä koskevassa menettelyssä, pyytää asetuksessa mainituin edellytyksin omaisuuden rahaksimuuttoon liittyvän toimenpiteen keskeyttämistä saman ryhmän muuta jäsentä koskevassa menettelyssä ja hakea ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamista (60 artiklan 1 kohta).

Ryhmäkoordinointimenettely ja omaisuuden rahaksimuuton keskeyttäminen asetetaan asetuksessa vaihtoehtoisiksi tavoiksi mahdollistaa yritysryhmän koordinoitu saneeraus.

Tuomioistuimen on selvittäjän pyynnöstä määrättävä omaisuuden rahaksimuuttoon liittyvä toimenpide kokonaan tai osittain keskeytetyksi, jos saneerausohjelma on esitetty ja sillä on riittävä onnistumismahdollisuus, keskeyttäminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa saneerausohjelman asianmukainen toteuttaminen ja saneerausohjelma olisi eduksi velkojille menettelyssä, jossa keskeyttämistä pyydetään (60 artiklan 1 ja 2 kohta). Tuomioistuimen on kuultava ennen keskeyttämisen määräämistä siihen menettelyyn määrättyä selvittäjää, jossa keskeyttämistä pyydetään. Keskeyttäminen voidaan määrätä enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaika voidaan pidentää, mutta keskeyttämisen kokonaiskesto ei kuitenkaan saa ylittää kuutta kuu-

kautta. Tuomioistuin voi lisäksi vaatia selvittäjää toteuttamaan kansallisen lainsäädännön nojalla soveltuvat toimenpiteet velkojen intressien varmistamiseksi (60 artiklan 2 kohta).

Yritysryhmän maksukyvyttömyysmenettelyyn määrätty selvittäjä voi hakea ryhmäkoordinoitimenettelyä missä tahansa tuomioistuimessa, jolla on toimivalta ryhmän jäsenen maksukyvyttömyysmenettelyssä (61 artiklan 1 kohta). Jos hakemus on tehty usean jäsenvaltion tuomioistuimeen, muiden tuomioistuinten paitsi hakemuksen ensimmäisenä vastaanottaneen tuomioistuimen on jätettävä asia tutkimatta (62 artikla). Asetuksessa säädetään myös tuomioistuimen toimivallasta sopimisesta ryhmäkoordinoitimenettelyä varten (66 artikla).

Hakemukseen on liitettävä muun muassa ehdotus ryhmäkoordinaattoriksi nimettävästä henkilöstä, ryhmäkoordinoinnin pääpiirteet ja kustannusarvio (61 artiklan 3 kohta).

Hakemuksen vastaanottaneen tuomioistuimen on tietyn edellytyksin ilmoitettava ryhmäkoordinoitimenettelyn aloittamista koskevasta hakemuksesta sekä ehdotetusta koordinaattorista hakemuksessa mainituille yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyihin määrättyille selvittäjille ja varattava heille mahdollisuus tulla kuuluksi (63 artikla).

Selvittäjä voi vastustaa sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon kyseinen selvittäjä on määrätty, sisällyttämistä ryhmäkoordinoitimenettelyyn tai ehdotetun henkilön nimeämistä koordinaattoriksi. Vastustaminen on tehtävä tuomioistuimelle 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on vastaanottanut ilmoituksen. Vastustaminen voidaan tehdä vakiolomakkeella. Selvittäjän on ennen päätöksen tekemistä saatava mahdollinen hyväksyntä, jota saatetaan vaatia sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon hänet on määrätty, aloitusvaltion lainsäädännön nojalla (64 artikla). Konkurssissa tämä tarkoittaisi velkojen päätöstä siitä, osallistutaanko ryhmäkoordinoitimenettelyyn. Yrityssaneerauksen osalta perusteltua olisi, että toimivalta olisi selvittäjällä, joten mitään erityistä asetuksessa tarkoitettua hyväksymismenettelyä ei tarvittaisi. Selvittäjän toimivaltuudesta ehdotetaan säädettäväksi nimenomaisesti yrityssaneerauslaissa.

Jos selvittäjä vastustaa ryhmäkoordinoitimenettelyyn osallistumista, menettelyä ei siihen sisällytetä. Koordinaattorilla ei ole tältä osin toimivaltuuksia eikä ulkopuolelle jäävälle ryhmän jäsenelle aiheudu kustannuksia (65 artikla).

Päätöksensä ryhmäkoordinoitimenettelyn aloittamisesta tuomioistuin nimeää koordinaattorin, päättää koordinoinnin pääpiirteistä, kustannusarviosta ja ryhmän jäsenten maksettavaksi tulevasta osuudesta (68 artikla).

Selvittäjä voi tuomioistuimen ryhmäkoordinoitimenettelyn aloittamista koskevan päätöksen jälkeen pyytää menettelyn sisällyttämistä mukaan ryhmäkoordinoitimenettelyyn. Päätöksen asiasta tekee artiklassa mainitun perusteiden koordinaattori. Menettelyyn osallistuva selvittäjä taikka selvittäjä, jonka pyyntö ryhmäkoordinoitimenettelyyn sisällyttämisestä on hylätty, voi hakea muutosta koordinaattorin päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinoitimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen (69 artikla).

Kansallisessa laissa ei ole säännöksiä yritysrhmän jäsenteu maksukyvyttömyysmenettelyjen välisestä koordinoinnista. Muutoksenhakuoikeutta koskevista yleisistä säännöksistä ei ole johdettavissa sitä, miten koordinaattorin päätökseen haetaan kansallisen lain mukaan muutosta. Konkurssilakiin ja yrityssaneerauslakiin ehdotetaan otettavaksi asiasta säännös.

Koordinaattorin on oltava puolueeton (71 artikla). Koordinaattorin tehtävänä on laatia maksukyvyttömyysmenettelyjen koordinoitua etenemistä edistäviä suosituksia ja laatia yksilöity ryhmäkoordinointisuunnitelma (72 artikla). Selvittäjien on otettava huomioon koordinaattorin suositukset ja ryhmäkoordinointisuunnitelman sisältö, mutta selvittäjä ei ole velvollinen noudattamaan niitä edes osittain (70 artikla). Asetus sisältää säännökset selvittäjien ja koordinaattorin välisestä yhteistyöstä (74 artikla). Koordinaattorin nimeäminen voidaan tietyin edellytyksin peruuttaa (75 artikla).

Koordinaattorin palkkion on oltava asianmukainen ja oikeassa suhteessa suoritettuihin tehtäviin, ja kulujen on oltava kohtuulliset. Koordinaattorin on tehtävän päättyessä laadittava lopullinen kustannusselvitys ja määriteltävä kunkin jäsenen maksettavaksi tuleva osuus sekä toimitettava selvitys selvittäjille ja koordinoitimenettelyn aloittaneelle tuomioistuimelle. Selvittäjät voivat vastustaa kustannusselvitystä. Tuomioistuimen on vahvistettava kustannusselvitys. Jos kustannusselvitystä vastustetaan, tuomioistuimen on päätettävä koordinaattorille maksettavasta summasta ja kunkin jäsenen maksettavaksi tulevasta osuudesta. Selvittäjä voi hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen (77 artikla). Muutoksenhaussa tuomioistuimen päätökseen noudatetaan, mitä muutoksenhausta tuomioistuimen päätökseen konkurssiasioissa ja yrityssaneerausasioissa säädetään.

Asetuksen säännöksiä ryhmäkoordinointimenettelystä sovelletaan suoraan, eikä lainsäädäntöä ole tarvetta muuttaa muilta kuin edellä selostetuilta osin.

2.9 Asetuksen soveltaminen ja siirtymäsäännökset

Asetusta sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2017. Jäsenvaltioiden velvoittamista perustamaan alueelleen maksukyvyttömyysrekisteri koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 26 päivästä kesäkuuta 2018 ja maksukyvyttömyysrekisterin yhteenliittämistä koskevaa 25 artiklaa 26 päivästä kesäkuuta 2019. Jäsenvaltioiden velvoittamista antamaan tietoja kansallisesta maksukyvyttömyyslainsäädännöstään koskevaa 86 artiklaa sovelletaan jo 26 päivästä kesäkuuta 2016 lukien.

Asetuksen ajallisesta soveltamisesta säädetään 84 artiklassa. Asetusta sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen.

Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017.

Säännöksistä johtuu, että vasta sellaiset yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevat päätökset tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa, joissa päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Ei siis riitä, että maksuohjelma on vahvistettu edellä mainitun päivämäärän jälkeen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tuomioistuimen toimivalta

Asetuksen toimivaltaa koskevia säännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne edellytä kansallista lainsäädäntöä. Kansallisen lainsäädännön tarkistaminen on kuitenkin tarpeen siltä osin, ettei se ole ristiriidassa asetuksen kanssa.

Konkurssilain 7 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1346/2000 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

Säännös on informaatioluontoinen ja sen säilyttäminen konkurssilaisissa on perusteltua. Säännöksen viittausta tulisi muuttaa siten, että siinä viitataan uuteen asetukseen. Sama koskee konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momentin informatiivista säännöstä, jonka mukaan jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1346/2000 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, konkurssilain asemesta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

Yrityssaneerauslakiin ei sisälly informatiivisia viittauksia asetukseen, eikä siinä säädetä tuomioistuimen kansainvälisestä toimivallasta. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerauslakiin lisättäisiin konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia vastaavat säännökset.

Velkajärjestelylain 2 §:n 1 momentin mukaan velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa. Toisin kuin nykyistä asetusta, uutta asetusta sovelletaan myös yksityishenkilön velkajärjestelyyn. Kotipaikkavaatimus on ristiriidassa asetuksen toimivaltasäännön kanssa. Velkajärjestelylain vaatimus siitä, että velallisella on oltava kotipaikka Suomessa, on sen vuoksi kumottava. Sen sijasta toimivaltaperusteena tulisi käyttää velallisen pääintressien keskusta.

Kotipaikkaa koskeva edellytys on kumottava myös sen vuoksi, että EU-tuomioistuin on katsonut asiassa Ulf Kazimierz Radziejewski v Kronofogdemyndigheten i Stockholm (C-461/11), että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 45 artikla on esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan velkajärjestelyn myöntäminen edellyttää asuinpaikan olevan kyseisessä jäsenvaltiossa. Tuomioistuin piti Ruotsin lain mukaista kotipaikkavaatimusta kiellettyinä työntekijöiden vapaan liikkuvuuden rajoituksena.

Lisäksi velkajärjestelylakiin ehdotetaan lisättäväksi konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia vastaava säännös siitä, milloin asetuksen säännöksiä sovelletaan velkajärjestelylain sijasta.

Konkurssilain 7 luvun 12 §:n 1 momentissa ja yrityssaneerauslain 71 §:n 1 momentissa säädetään siitä, mitä tietoja konkurssiin asettamispäätöksen ja yrityssaneerausmenettelyn aloittamispäätöksen tulee sisältää. Näihin säännöksiin lisättäisiin

selvyyden vuoksi asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa edellytetty tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään toimivallasta aloittaa päämenettely ja 2 kohdassa toimivallasta aloittaa alueellinen menettely tai sekundäärimenettely. Vastaavan säännöksen lisääminen ei ole velkajärjestelyn osalta tarpeen, koska velkajärjestely voi olla vain päämenettely.

3.2 Maksukyvyttömyysrekisterit

3.2.1 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004, jäljempänä *rekisterilain*) 9 §:n 1 momentin mukaan rekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä. Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä sähköisessä muodossa hyväksyttävää tarkoitusta varten. Pykälän 2 momentissa säädetään Oikeusrekisterikeskuksen velvollisuudesta toimittaa tietoja kaupparekisteriviranomaiselle ja muille viranomaisille näiden ylläpitämiin rekistereihin merkitsemistä varten.

Rekisterilain 10 §:n mukaan rekisteristä annettavista tiedoista peritään valtiolle maksuja noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä maksaa 22 euroa. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan maksutta.

Asetus edellyttää, että siinä mainittujen pakollisten tietojen on oltava saatavilla maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämijärjestelmän kautta maksutta. Järjestelmä rakennetaan Euroopan oikeusportaalin yhteyteen ja se on saatavilla yleisen tietoverkon kautta. Rekisterilain 9 ja 10 §:ää tulisi muuttaa vastaamaan asetuksen vaatimuksia.

Suomessa kuulutusrekisterin periaatteet ovat vastaavia kuin mitä asetuksessa edellytetään. Kuulutusrekisteristä annetun asetuksen (1098/2003) 6 §:n 1 momentin ja 7 §:n 1 momentin mukaan kuulutusrekisterin tietojen on oltava saatavilla yleisen tietoverkon kautta maksutta. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkitään tiedot konkurssivalvonnasta ja yrityssaneerausasiassa tiedot yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta. Asetus edellyttää, että nämä tiedot ovat saatavilla rekisterien yhteenliittämijärjestelmässä eli ne tulisi merkitä järjestelmään liitettävään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Samojen tietojen säilyttäminen kuulutusrekisterissä ei enää olisi tarpeen. Riittää, että tiedot saa haettua maksutta yhdestä julkisen tietoverkon kautta saatavilla olevasta rekisteristä.

Asetus ei koske tietojen luovuttamista muutoin kuin yhteenliitetyn rekisterijärjestelmän kautta. Sen vuoksi rekisterilain säännöksiä tietojen luovuttamisesta massaluovutuksena voidaan edelleen soveltaa muuttamattomana asetuksen sitä estämättä. Perusteltua on, että säännökset säilytettäisiin tältä osin ennallaan. Tietojen luovuttamiselta massaluovutuksena on edelleen perusteltua edellyttää hyväksyttävää käyttötarkoitusta. Suuri osa valtiolle rekisteritietojen luovutuksesta kertyvistä maksuista tulee teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvista massaluovutuksista. Tietojen maksullisuus ehdotetaan tältä osin säilytettäväksi.

Asetus edellyttää, että velkojien kannalta kaikkein olennaisimmat tiedot ovat saatavilla yleisen tietoverkon kautta maksutta. Näitä tietoja ovat asetuksen 24 artiklan 2 kohdan mukaan seuraavat tiedot: a) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäivä, b) maksukyvyttömyysmenettelyn aloittanut tuomioistuin ja mahdollinen asian viitenumero, c) aloitetun maksukyvyttömyysmenettelyn tyyppi ja soveltuvin osin kansallisen lainsäädännön mukaisesti aloitetun menettelyn asiaankuuluva alatyyppe, d) tieto siitä, perustuuko toimivalta aloittaa menettely asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan, e) jos velallinen on yhtiö tai muu oikeushenkilö, velallisen nimi, rekisterinumero, sääntömääräinen kotipaikka ja postiosoite, jos eri kuin sääntömääräinen kotipaikka, f) jos velallinen on luonnollinen henkilö, riippumatta siitä, harjoittaako hän itsenäistä elinkeino- tai ammattitoimintaa, velallisen nimi, mahdollinen rekisterinumero ja postiosoite tai, jos osoite on salainen, velallisen syntymäpaikka ja -aika, g) menettelyyn mahdollisesti määrätyn selvittäjän nimi ja postiosoite tai sähköpostiosoite, h) saatavien ilmoittamisen mahdollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin, i) maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn mahdollinen lopettamispäivä sekä j) tuomioistuin, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen on haettava muutosta asetuksen 5 artiklan mukaisesti, ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmenee suurin osa asetuksen edellyttämistä pakollisista tiedoista (rekisterilain 3–6 §). Kahta asetuksen edellyttämää tietoa ei kuitenkaan ole nykyisin rekisterissä. Rekisteriin tulisi ensinnäkin lisätä tieto siitä, onko aloitettu konkurssi- tai yrityssaneerausmenettely päämenettely, sekundäärimenettely vai alueellinen menettely (24 artiklan 2 kohdan d alakohta). Toiseksi rekisteriin tulisi lisätä tieto tuomioistuimesta, jossa maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamispäätökseen on haettava muutosta ja muutoksenhaun mahdollinen määräaika tai viittaus kyseisen määräajan laskemisperusteisiin (24 artiklan 2 kohdan j alakohta).

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkitään eräitä muita kuin asetuksessa edellytetyt tietoja. Asetuksen mukaan jäsenvaltiot voivat pakollisten tietojen lisäksi sisällyttää rekisteriin muita tietoja. Jäsenvaltiot voivat halutessaan pyytää maksua muista kuin pakollisista tiedoista.

Suurin ero asetuksen edellyttämän ja kansallisen rekisterin tietosisällön välillä on, että kansalliseen rekisteriin merkitään tietoja jo konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyn hakemusvaiheesta, kun taas asetus edellyttää tietojen merkitsemistä vasta menettelyn aloittamisesta lähtien. Rekisteriin merkitään molemmista menettelyistä hakemuksen vireilletulopäivä sekä hakemuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa. Samoin merkitään asian eri vaiheissa tehtyjen käsittelyratkaisujen päivämäärät ja päätösten lainvoimaisuustiedot. Konkurssi-asiasta merkitään lisäksi tieto lopputilityksen hyväksymisestä ja jos velallinen on oikeushenkilö, tieto siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta. Yrityssaneerausasiasta merkitään lisäksi ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kiello ja sen lakkaaminen, velallisen määräysvallan rajoitukset, erinäiset määräpäivät, velkojaintoimikunnan asettaminen, ja tiedot valvojasta, jos sellainen on määrätty.

Kaikki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkittävät tiedot ovat velkojien kannalta olennaisia, eikä rekisterin tietosisältöä ole tarpeen supistaa. Järjestelmä, jossa osa tiedoista olisi saatavilla yleisen tietoverkon kautta ja osaa pitäisi pyytää Oikeusrekisterikeskuksesta, ei olisi toimiva. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri tulisi siten siirtää kokonaisuudessaan saataville yleisen tietoverkon kautta. Yksityisyyden suojaan liittyvistä syistä luonnollisen henkilön henkilötunnusta ei kuitenkaan julkaistaisi yleisessä tietoverkossa.

Asetus mahdollistaa tietyt jaksossa 2.4 selostetut poikkeukset velvollisuuteen julkaista konkurssia koskevia tietoja yleisessä tietoverkossa. Lähinnä ne voisivat soveltua kuolinpesiin ja luonnollisiin henkilöihin, jotka eivät harjoita elinkeinotoimintaa. Käytännössä tällaiset konkurssit ovat niin harvinaisia, ettei muutenkin julkiseen konkurssimenettelyyn ole perusteltua tehdä niitä koskevia poikkeuksia.

Muista kuin asetuksen edellyttämistä pakollisista tiedoista ei ehdoteta perittäväksi maksua. Maksun periminen osasta tietoja tekisi järjestelmästä monimutkaisen eikä se olisi perusteltua ottaen huomioon, että velkojien kannalta olennaisimmat tiedot on asetettava saataville maksutta. Internetin välityksellä tapahtuvan muiden kuin pakollisten tietojen ostamismahdollisuuden kehittämisen ja ylläpidon arvioidaan aiheuttavan enemmän kustannuksia kuin tuovan tuloja.

Yleisessä tietoverkossa julkaistavasta konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä on tarkoitus luoda velkojille helppokäyttöinen julkinen palvelu, josta velkoja voisi tarkistaa, onko tietyn velallisen osalta vireillä maksukyvyttömyysmenettelyä ja mikä on menettelyn vaihe. Tämä tavoite on osa pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisessa ohjelmassa kärkihankkeena mainittua julkisten palvelujen digitalisointia.

Edellä selostetun rekisterin perustamisen johdosta voidaan pohtia, onko kuulutusmenettelyn säilyttäminen konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa enää tarpeen. Virallisen lehden asema tuntemattomien velkojien tiedottamisessa on käytännössä vähentynyt konkurssilain säätämisen jälkeen. Velkojayritykset hakevat tiedon menettelystä pääasiassa muualta kuin virallisesta lehdestä, eivätkä yksityishenkilöt yleensä seuraa virallista lehteä. Virallisen lehden käytettävyyttä vähentää se, ettei sieltä voi hakea tietoa velallisen tiedoilla, vaan lehtikohtaisesti. Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterissä hakumahdollisuudet ovat laajemmat ja tiedon löytyminen käytännössä helppompaa. Kahden päällekkäisen yleisessä tietoverkossa saatavilla olevan kanavan käyttäminen samoissa asioissa ei myöskään ole pääsääntöisesti tarpeen.

Edellä mainituista syistä esityksessä ehdotetaan, ettei kuuluttaminen konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa olisi enää pääsääntö. Kuuluttaminen olisi poikkeuksellisissa tilanteissa edelleen mahdollista, ja sen tarpeellisuus jäisi konkurssissa pesänhoitajan ja yrityssaneerauksessa selvittäjän tapauskohtaiseen harkintaan. Kuuluttaminen konkurssin alkamisesta ja konkurssivalvonnasta tai yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta voisi olla perusteltua esimerkiksi tilanteessa, jossa pesänhoitaja tai selvittäjä olettaa tuntemattomia velkoja olevan paljon tai konkurssiin asetetun yrityksen kirjanpito on huomattavan puutteellista. Menettelyn päättymisestä ja yrityssaneerushakemuksen vireilletulon jälkeen annetusta väliaikaisesta kiellosta ja velallisen määräysvallan rajoituksesta ei enää julkaistaisi kuulutusta, sillä tiedot olisivat rekisteristä helposti saatavissa.

Koska kuuluttaminen ei olisi enää pääsääntö, kuuluttamiseen kytketyt vilpittömän mielen suojaan liittyvät konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset ehdotetaan liitettäväksi kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, jolloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin.

On myös varmistettava, että konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ilmenevät kaikki sellaiset tarpeelliset tiedot, jotka voimassa olevan lain mukaan kuulutetaan. Konkurssi-asiassa kutsu ennen valvontapäivää pidettävään velkojainkokoukseen julkaistaan virallisessa lehdessä. Tällaisen velkojainkokouksen ajan ja paikan tulisi ilmetä

rekisteristä. Pesänhoitajan harkinnan mukaan kutsu voitaisiin julkaista myös virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen.

Konkurssi-asiassa kuulutetaan eräitä tietoja, joita ei merkitä rekisteriin. Jakoluettelohdotuksen määräpäivä kuulutetaan konkurssivalvontaa koskevan kuulutuksen yhteydessä, mutta sitä ei merkitä rekisteriin. Jakoluettelohdotuksen määräpäivää ei ole tarvetta merkitä rekisteriin, sillä se määräytyy lain mukaisesti (kaksi tai laajoissa konkurssipesissä neljä kuukautta valvontapäivästä). Jakoluettelohdotuksen määräpäivään ei myöskään kytkeydy oikeusvaikutuksia.

Konkurssivalvontaa koskevaan kuulutukseen sisältyy myös konkurssivalvontaa koskevia ohjeita velkojille. Ohjeita ei merkittäisi rekisteriin. Jos velkoja tarvitsee ohjeita saatavan valvontaa varten, ne löytyvät helposti muualta internetistä.

Konkurssi-asiassa kuulutuksessa mainitaan myös aikaisemman saneerausmenettelyn alkamis- ja lakkaamispäivä, jos konkurssi alkaa ennen saneerausohjelman päätymistä tai kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun menettely on lakannut ilman saneerausohjelman vahvistamista. Tieto liittyy siihen, että eräillä yrityssaneerausmenettelyn aikaisilla saatavilla on velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 3 a §:n mukainen etuoikeus. Tietoa ei merkittäisi rekisteriin erikseen konkurssi-asiain käsittelyn kohdalle. Tarvittaessa velkoja löytää tiedon yrityssaneerausmenettelyn alkamis- ja lakkaamispäivästä rekisterin yrityssaneerausasiaa koskevista tiedoista.

Yrityssaneerausasiassa saneerausmenettelyn alkamisen yhteydessä kuulutuksessa mainitaan myös määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille. Tätä määräpäivää ei voimassa olevan lainsäädännön nojalla merkitä rekisteriin, eikä sen merkitsemiselle rekisteriin arvioida olevan tarvetta.

3.2.2 Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelylain 87 §:n mukaan Oikeusrekisterikeskus pitää rekisteriä yksityishenkilöiden velkajärjestelyä koskevista asioista. Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista. Velkajärjestelylain 88 §:n mukaan tarkemmat säännökset velkajärjestelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä annetaan asetuksella.

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993, jäljempänä *velkajärjestelyasetus*) 7–10 §:ssä säädetään velkajärjestelyrekisteristä. Säännökset on syytä nostaa lain tasolle ottaen huomioon, että perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Samalla tulisi kumota velkajärjestelyasetuksen rekistereitä koskevat säännökset. Esityksessä ehdotetaan, että velkajärjestelyrekisteristä säädettäisiin oma lakinsa vastaavasti kuin on tehty konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin osalta.

Velkajärjestelyrekisterin tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista. Velkajärjestelyrekisterissä olevista merkinnöistä saa luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena. Lupa massaluovutuksiin voidaan antaa tuomioistuimille velkajärjestelyyn

liittyviä tehtäviä, ulosotto-, vero-, poliisi- tai muulle viranomaiselle perintä- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä luottotietotoiminnan harjoittajille luottotietorekisterin pitämistä varten. Lupa saada tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla voidaan lisäksi antaa sille, joka tarvitsee tietoja luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

Tietojen julkaisemisen yleisessä tietoverkossa on oltava oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan hyötyyn. Eduskunnan lakivaliokunta on korostanut suhteellisuusperiaatteen merkitystä asetusneuvotteluiden aikana antamissaan lausunnoissa (LaVL 4/2013 vp ja LaVL 12/2014 vp).

Asetuksen säännöksillä tietojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa tavoitellaan sitä, että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista ja määräaikoja koskevat tiedot olisivat velkojen ja tuomioistuinten saatavilla (johdanto-osan 76 kappale). Yksityishenkilön velkajärjestelyssä velkojille ilmoitetaan menettelyä koskevista tärkeimmistä seikoista henkilökohtaisesti. Velkajärjestelyssä tuntematon velkoja ei menetä saatavaansa kokonaan, sillä konkurssivalvontaan rinnastettavaa saatavien ilmoittamista määräpäivään mennessä ei edellytetä. Maksuohjelmaa voidaan muuttaa, jos siitä on jäänyt velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka pois. Jos velka ilmenee vasta maksuohjelman päätyttyä, velallisen on suoritettava velasta määrä, jonka velkoja olisi saanut, jos velka olisi sisällytynyt maksuohjelmaan. Velkojen etujen turvaaminen ei siten edellytä tietojen julkaisemista yleisessä tietoverkossa.

Toiseksi yleisessä tietoverkossa julkaistavien rekisterien tavoitteena on välttää päällekkäisiä maksukyvyttömyysmenettelyjä eri jäsenvaltioissa. Yksityishenkilöiden velkajärjestelymenettelyt ovat velallisaloitteisia. Kun kysymys on luonnollisista henkilöistä, on varsin epätodennäköistä, että maksukyvyttömyysmenettely tulisi vireille kahdessa jäsenvaltiossa samanaikaisesti ilman, että asia tulee käsittelyssä muuten ilmi.

Velkajärjestelytietojen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa voisi vaikeuttaa ylivelkaantumiseen liittyvien ongelmien hoitamista. Velallinen saattaisi jopa jättää hakeutumatta velkajärjestelyyn sen vuoksi, että kuka tahansa voisi maksutta hakea yleisestä tietoverkosta tiedon velkajärjestelystä. Vaikka velkajärjestely on julkinen tieto, yksityisyyden suojan kannalta ei ole perusteltua luoda yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaa tietokantaa velkajärjestelyvelallisista.

Edellä mainituista syistä esityksessä ehdotetaan, että velkajärjestelyä koskevat tiedot julkaistaisiin yleisessä tietoverkossa vain niissä tilanteissa, joissa asetus sitä edellyttää.

Asetukseen sisältyviä poikkeusmahdollisuuksia (27 artiklan 3 ja 4 kohta) ei sovelleta silloin, kun velallinen on itsenäinen elinkeinon- tai ammatinharjoittaja ja maksukyvyttömyysmenettely liittyy kyseiseen elinkeino- tai ammattitoimintaan. Velkajärjestelylakia on muutettu 1 päivästä tammikuuta 2015 lukien siten, että tietyin edellytyksin yksityisen elinkeinon- tai ammatinharjoittajan elinkeinotoimintaan liittyvää velkaa voidaan yksityistalouden velkojen ohella järjestellä velkajärjestelyssä. Tällaisissa tilanteissa asetus edellyttää, että tiedot velkajärjestelystä julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Kun henkilö ei harjoita elinkeino- tai ammattitoimintaa tai kun hän sitä harjoittaa, mutta maksukyvyttömyysmenettely ei liity kyseiseen toimintaan, asetuksessa mahdollistetaan erilaisia poikkeuksia vaatimukselle tietojen saatavuudesta. Yksityisyyden

suojan kannalta ei ole tarkoituksenmukaista, että tiedot olisivat saatavilla yleisessä tietoverkossa, mutta niiden saaminen edellyttäisi täydentäviä hakuvaatimuksia (27 artiklan 3 kohta). Tähän ratkaisuvaihtoehtoon liittyy epävarmuustekijöitä. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, mitkä ovat asetuksen 25 artiklan 2 kohdan c alakohdassa edellytetyt hakupalvelun vähimmäisvaatimukset eikä varmuutta ole siitä, mitä vaatimuksia jäsenvaltio voi haulta lisäksi edellyttää.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyödyntäisi asetuksen 27 artiklan 4 kohtaa. Velkajärjestelyrekisterin tietoja pyydetäisiin nykyiseen tapaan Oikeusrekisterikeskukselta. Yksittäiset tiedot annetaan tiedon pyytäjälle jo voimassa olevan lain nojalla, sillä ne ovat julkisia. Tietojen massaluovutuksen osalta säännöksiä ei muutettaisi.

Asetus mahdollistaisi yksityishenkilöiden osalta myös sen, ettei tietoja tarvitse ollenkaan merkitä rekisteriin (24 artiklan 4 kohta). Tällöin tiedossa oleville ulkomaisille velkojille on ilmoitettava asetuksen edellyttämät muutoksenhakua koskevat tiedot samassa yhteydessä, kuin maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta ilmoitetaan tunnetuille ulkomaisille velkojille (54 artikla). Maksukyvyttömyysmenettely ei vaikuta niiden ulkomaisten velkojien asemaan, jotka eivät ole saaneet asetuksen edellyttämiä tietoja.

Mahdollisuuden käyttämisen etuna olisi se, että velkajärjestelyrekisterin otteiden pyytämisestä voitaisiin edelleen periä maksu. Velkajärjestelyrekisterin otteiden luovutuksesta kertyy valtiolle vuosittain noin 10 000 euron tulot. Velallisen kannalta turvautuminen asetuksen 24 artiklan 4 kohdan mahdollisuuteen saattaisi kuitenkin merkitä velkajärjestelyn tavoitteiden saavuttamatta jäämistä. Tämä johtuu siitä, ettei velkajärjestely saa vaikuttaa tuntemattomien velkojien asemaan, jos tiedot eivät ole saatavissa rekisteristä maksutta. Näin ollen velkoja voisi periä velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaa täysimääräisesti velkajärjestelystä huolimatta, mikä on ristiriidassa velkajärjestelylain säännösten kanssa. Näistä syistä esityksessä ei ehdoteta, että Suomi käyttäisi 24 artiklan 4 kohdan mahdollisuutta. Se on otettu asetukseen ajatellen lähinnä niitä jäsenvaltioita, joissa yksityishenkilöitä koskevista menettelyistä ei ylipäätään pidetä mitään rekisteriä.

Velkajärjestelyrekisterin tietosisältö vastaa pääosin asetuksen vaatimuksia. Velkajärjestelyrekisteriin tulisi lisätä vastaavat tiedot kuin mitä asetusta edellyttää lisättäväksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin.

Velkajärjestelyrekisteriin sisältyvien asetuksen pakollisia tietoja täydentävien tietojen sekä tietojen massaluovutuksesta perittävien maksujen osalta on perusteltua omak-sua sama kanta kuin edellä on selostettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin osalta. Velkajärjestelyrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta elinkeinonharjoittajan velkajärjestelytietojen hakemiseksi olisi maksutonta, samoin otteet velkajärjestelyrekisteristä muuttuisivat maksuttomiksi. Sen sijaan tietojen massaluovutuksista perittäisiin nykyiseen tapaan maksu.

3.3 Sekundäärimenettely

Asetuksen sekundäärimenettelyä koskevia säännöksiä voidaan soveltaa suoraan, eivätkä ne pääosin edellytä kansallisen lain muuttamista. Tulkinnanvaraista on kuitenkin, onko yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momentti ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Säännöksen mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Asetuksen 51 artikla puolestaan edellyttää, että tuomioistuin voi artiklassa mainittujen edellytysten täytyessä määrätä sekundäärimenettelyn muuntamisesta toiseksi menettelyksi.

Artiklan mukaan muun muassa kansallisen lainsäädännön edellytysten on täytyttävä, jotta menettelyn tyyppi voisi muuttua. Koska tältä osin ei ole varmuutta siitä, katso taanko tällaisten vaatimusten sisältävän vain kansallisen lain aineelliset vai myös prosessuaaliset edellytykset, ehdotetaan yrityssaneerauslain 24 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että asetuksessa tarkoitetuissa tilanteissa tuomioistuin voisi tutkia hakemuksen. Lisäksi säädettäisiin mahdollisuudesta pysäyttää konkurssimenettelyn eteneminen vastaavasti kuin tilanteessa, jossa yrityssaneeraushakemus on hylätty ja velallinen hakee siihen muutosta, ja velallinen on asetettu konkurssiin.

3.4 Saatavien ilmoittamisen kieli ja käännökset

Edellä jaksossa 2.7 mainituista syistä konkurssivalvonnat sekä yrityssaneerauksessa ja velkajärjestelyssä velkojien ilmoitukset vaatimuksistaan voitaisiin toimittaa suomen ja ruotsin kielen lisäksi englanniksi. Suomi ilmoittaisi asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että se hyväksyy englannin kielen saatavia ilmoitettaessa.

Konkurssilain 12 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan jos valvontakirjelmä ei ole suomen tai ruotsin kielellä, pesänhoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jommallekummalle näistä kielistä. Pesänhoitaja arvioi kääntämisen tarpeen ja hänellä on säännöksen nojalla tarpeen vaatiessa velvollisuus huolehtia kääntämisestä. Säännöstä tulisi muuttaa siten, että pesänhoitajan tulisi ensisijaisesti vaatia velkojaa toimittamaan käännös. Samoin tulisi täsmentää, että käännös voidaan tehdä myös englannin kielelle.

Konkurssilain 23 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kuin jollakin Euroopan unionin jäsenvaltion virallisella kielellä eikä kustannuksia voida pitää vähäisinä. Säännös tarkoittaa sitä, että Suomi hyväksyy kaikki Euroopan unionin viralliset kielet ja käännöskustannukset katetaan pesän varoista.

Asetus ei edellytä, että kääntämisestä aiheutuvat kustannukset eivät voisi vaikuttaa velkojan jako-osuuteen, jos velkoja toimittaa valvontakirjelmän jollakin muulla kuin menettelyn aloitusjäsenvaltion virallisella kielellä tai sen nimenomaisesti hyväksymällä kielellä, eikä asetuksen 55 artiklan 5 kohtaan perustuvasta vaatimuksesta huolimatta toimita käännöstä. Perusteltuna ei voida pitää, että valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuvat kustannukset vaikuttaisivat muiden velkojien jako-osuuksiin. Näistä syistä ehdotetaan, että kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin aina vähentää velkojan jako-osuudesta, jos valvontakirjelmästä ei ole toimitettu käännöstä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Yrityssaneerauslaissa ei säädetä saatavien ilmoittamisessa käytettävästä kielestä. Yrityssaneerlauslain 71 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että ilmoitus voidaan toimittaa suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Yrityssaneerauslaissa ei sen sijaan ole konkurssilain 12 luvun 14 §:ää vastaavaa säännöstä, eikä selvittäjän siten edellytetä huolehtivan ilmoituksen kääntämisestä. Jos velkoja ei pyynnöstä huolimatta toimita ilmoituksesta käännöstä vaaditulle kielelle, ei selvittäjällä ole velvollisuutta ottaa vieraskielistä ilmoitusta huomioon.

Velkajärjestelylain 54 §:ään ehdotetaan lisättäväksi vastaava säännös siitä, että saatavat voidaan ilmoittaa suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

3.5 Yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyt

Asetuksen yritysryhmän jäsenten maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevia säännöksiä sovelletaan suoraan, eivätkä ne pääosin edellytä kansallisen lainsäädännön muuttamista. Tulkinnanvaraista on kuitenkin, onko yrityssaneerausmenettelyyn määrättyllä selvittäjällä oikeus päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta ja tarvittaessa vastustaa menettelyn sisällyttämistä ryhmäkoordinointimenettelyyn asetuksen 64 artiklan 1 kohdan nojalla vai tarvitseeko selvittäjä tähän artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hyväksynnän.

Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerlauslain 8 §:n 1 momentissa säädettäisiin nimenomaisesti siitä, että selvittäjä voi päättää asetuksessa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta. Selvittäjä ei siten tarvitsisi velallisen, velkojien eikä velkojatoimikunnan hyväksyntää päätökselle osallistumisesta. Jos selvittäjä päättää, ettei ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistuta, hänellä olisi itsenäinen toimivalta vastustamista koskevan ilmoituksen tekemiseen.

Selvittäjän tulee pystyä toimimaan asiassa melko nopeasti, sillä ilmoituksen tekemiselle säädetään asetuksessa 30 päivän määräaika. Jos ilmoitus jää tekemättä, ryhmäkoordinaatiomenettelystä ja sen aiheuttamista kustannuksista ei enää pääse irrottautumaan. Sen sijaan menettelyyn voi myöhemmin liittyä mukaan.

Toisin kuin konkurssissa päätöksenteko ryhmäkoordinaatiomenettelyyn osallistumisesta ei yrityssaneerauksessa sovellu velkojien tehtäväksi. Toisaalta ei myöskään ole tarpeen edellyttää velallisen hyväksyntää ilmoitukselle. Selvittäjä voi kuitenkin harkintansa mukaan kuulla velallista, velkoja ja velkojatoimikuntaa ennen vastustamisilmoituksen tekemistä.

Toiseksi asetuksen 69 artiklan 4 kohdassa todetaan muutoksenhaun koordinaattorin päätökseen hylätä pyyntö ryhmäkoordinaatiomenettelyyn sisällyttämistä tapahtuvan sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen. Suomen lainsäädäntöön ei sisälly säännöksiä ryhmäkoordinointimenettelystä. Koska asetuksessa viitataan kansalliseen lainsäädäntöön, ehdotetaan konkurssilain 23 luvun 3 §:ssä ja yrityssaneerlauslain 96 §:n 4

momenttiin otettavaksi säännös muutoksenhausta. Muutoksenhaku koordinaattorin päätökseen tapahtuisi siihen käräjäoikeuteen, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutoksenhaku-aika olisi 30 päivää siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Ryhmäkoordinaatiomenettelyn arvioidaan olevan käytännössä hyvin harvinaista ja edellä tarkoitettujen muutoksenhakemusten erittäin poikkeuksellisia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Valtiontaloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin ja velkajärjestelyrekisterin uudistamisella on taloudellisia vaikutuksia erityisesti sen johdosta, että konkurssia ja yrityssaneerausta sekä elinkeinonharjoittajan velkajärjestelyä koskevat tiedot tulevat olemaan saatavilla yleisessä tietoverkossa. Lisäksi rekisterien tietosisältöön tehdään vähäisiä muutoksia ja rekisterien rajapintaa muiden rekisterien kanssa kehitetään. Ehdotettuja muutoksia edellytetään asetuksessa, joten Suomella ei tältä osin ole liikkumavaraa.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin uudistamisesta arvioidaan aiheutuvan 150 000 euron kustannukset, jotka kattavat rekisterien tietosisältöön tehtävät muutokset, rekisterien julkaisemisen yleisessä tietoverkossa, yhteensovittamisen käräjäoikeuden käyttämien tietojärjestelmien (Tuomas/AIPA) kanssa sekä tietojen hakemisen väestörekisterijärjestelmästä. Kustannukset katetaan kehyksen puitteissa Oikeusrekisterikeskuksen budjetista. Kustannukset jakautuisivat kahdelle vuodelle siten, että kustannusvaikutus vuonna 2017 olisi 60 000 euroa ja vuonna 2018 se olisi 90 000 euroa.

Esityksessä mahdollistetaan tietyiltä osin tietojen siirtyminen konkurssiasiamiehen ylläpitämästä asianhallintajärjestelmästä (Kosti) konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Nykyisin tiedonkulku on mahdollista rekisterien välillä vain toiseen suuntaan. Lakiehdotukset on kirjoitettu siten, ettei niiden hyväksyminen edellytä tiedonsiirron kaksisuuntaisuutta, vaan kysymys on mahdollisuudesta tulevaisuuden kehitystä silmällä pitäen. Tällainen kehittäminen edellyttää arviolta 20 000 euron rahoitusta, joka on tarkoitus kattaa Kosti-järjestelmän vuosittaisesta kehittämisbudjetista kehyksen puitteista.

Asetuksen 26 artiklan mukaan kukin jäsenvaltio vastaa myös kansallisten maksukyvyttömyysrekisterien mukauttamisesta yhteensopiviksi Euroopan oikeusportaalin kanssa. Asetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaan komissio hyväksyy viimeistään 26 päivänä kesäkuuta 2019 tietyt rekistereihin liittyvät tekniset kysymykset. Tällä hetkellä komission tekniset vaatimukset rekistereille eivät ole tiedossa, joten tarkkoja kustannusarvioita ei voida tehdä. Tämänhetkisten tietojen valossa voidaan kuitenkin arvioida, että kustannukset olisivat kansallisten rekisterien kehittämistä suuremmat ja saattavat nousta 500 000 euroon, joka jakautuu vuosille 2018–2019 painottuen vuodelle 2019.

Esityksessä ehdotetaan asetuksessa edellytetyn mukaisesti, että rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta, samoin otteet rekisteristä. Nykyisin rekisteriotteista peritään maksu maksuperustelain mukaisesti. Vuonna 2016 maksu on 22 euroa jokaisesta otteesta. Sama maksu perittiin myös vuonna 2015.

Vuonna 2015 konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä luovutettiin 3 949 maksullista otetta, joista laskutettiin 86 878 euroa. Samana vuonna velkajärjestelyrekisteristä luovutettiin 499 otetta, joista laskutettiin 10 978 euroa. Tulot eivät vaikuta Oikeusrekisterikeskuksen budjettiin, mutta ne jäävät lain voimaantulon jälkeen kertymättä valtiolle.

Esityksessä ei muuteta massaluovutuksena luovutettavien tietojen maksullisuutta eikä massaluovutuksia koskevaa sääntelyä muutoinkaan. Vuonna 2015 massaluovutuksista konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä on kertynyt valtiolle tuloa noin 85 000 euroa ja velkajärjestelyrekisteristä noin 33 000 euroa. Tietojen saatavuuden yleisen tietoverkon kautta ei arvioida juurikaan vaikuttavan luottotietoyhtiöiden tarpeeseen saada tiedot suoraan rekisteristä massaluovutuksena, sillä tietojen kerääminen yleisen tietoverkon kautta tapahtuisi manuaalisesti ja vaatisi siten enemmän työtä. Esityksen ei siksi arvioida vaikuttavan tietojen massaluovutuksista valtiolle kertyviin tuloihin.

Konkurssia ja yrityssaneerausta koskevien tietojen saatavuus yleisen tietoverkon kautta tarkoittaa sitä, ettei konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä ole jatkossa enää tarvetta toimittaa otteita. Otteiden tekemiseen ja niistä laskuttamiseen arvioidaan kuluvan yhteensä 0,5 henkilötyövuotta. Samanaikaisesti on mahdollista, että velkajärjestelyrekisterin otteiden muuttuminen maksuttomiksi lisää otteiden kysyntää ja siten otteiden tekemiseen liittyvää työtä. Kokonaisuutena otteisiin liittyvän työmäärän arvioidaan vähenevän niin vähän, ettei esityksellä ole vaikutusta Oikeusrekisterikeskuksen budjettiin tai henkilöstömäärään.

Esityksessä ehdotetaan, ettei kuuluttaminen virallisessa lehdessä olisi konkurssi- ja yrityssaneerausasioissa enää pääsääntö. Osa kuulutuksista poistuisi kokonaan, osassa kuuluttamisen tarpeellisuus jäisi pesänhoitajan tai selvittäjän harkintaan. Vuonna 2015 kuuluttamisesta virallisessa lehdessä on aiheutunut noin 300 000 euron kustannukset (+ arvonlisävero). Jos harkinnanvaraisia kuulutuksia tehtäisiin enää viidessä prosentissa tapauksista, vähenisivät kuuluttamiskustannukset virallisessa lehdessä kuuluttamisesta noin 285 000 euroa (+ arvonlisävero).

Osa kuulutuskustannuksista konkurssissa jää nykyisin valtion vahingoksi. Valtion vahingoksi jääviä euromääriä ei ole saatavissa. Näin arvioidaan kuitenkin tapahtuvan vähintään puolessa raukeavista konkurseista. Vuonna 2015 raukesi 1 423 konkurssia. Kuuluttamista koskevien ehdotusten arvioidaan vähentävän valtion vahingoksi jääviä kuulutuskustannuksia noin 70 000 eurolla vuodessa. Koska kuuluttaminen ei enää kuuluisi tuomioistuimen tehtäviin, vähenisi myös tuomioistuinten toimistohenkilökunnan työmäärä jonkin verran. Työmäärän väheneminen olisi kuitenkin sen verran vähäinen, ettei sillä olisi vaikutusta budjettiin eikä henkilöstömäärään.

4.2 Yritysvaikutukset ja vaikutukset velallisten ja velkojien asemaan

Esityksen tarkoituksena on helpottaa velkojien tiedonsaantia konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyistä. Tiedot olisivat helposti ja maksutta saatavilla yhdestä rekisteristä yleisen tietoverkon kautta. Rekisterin hakuominaisuudet ovat hyvät, ja tietoa voi hakea eri hakuperustein kulloisestakin tarpeesta riippuen. Velkojien ei enää tarvitsisi etsiä tietoa menettelyistä kuulutusten kautta. Kuulutusten seuraaminen on ollut tiedon haun kannalta hankalaa ja aikaa vievää.

Konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden virallisessa lehdessä tapahtuvan kuuluttamisen arvioidaan vähenevän edellä jaksossa 4.1 selostetulla tavalla. Tämä vähentää tuomioistuinten lisäksi jossain määrin myös pesänhoitajien työmäärää sekä edellä selostetussa määrin virallista lehteä julkaisevan yrityksen liikevaihtoa.

Esityksellä ei arvioida olevan vaikutusta luottotietoyhtiöiden toimintaan eikä siihen, miten luottotietorekistereistä haetaan tietoa. Yritysten ja yksityisten tarve hakea tietoa luottotietorekisteristä perustuu siihen, että luottotietorekisterissä yhdistellään useista eri viranomaisrekistereistä peräisin olevia tietoja ja luodaan siten kokonaiskuva yrityksen luottokelpoisuudesta.

Asetuksella ja sitä täydentävällä kansallisella lainsäädännöllä helpotetaan saatavien ilmoittamista rajat ylittävissä tilanteissa. Ensinnäkin saatavat voidaan ilmoittaa vakio-lomakkeella, joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Toiseksi ulkomaisilla velkojilla on vähintään 30 päivää aikaa ilmoittaa saatavansa sen jälkeen, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä tai velkojalle annettiin ilmoitus menettelyn alkamisesta. Kolmanneksi oikeudellinen edustus ei ole pakollista pelkästään saatavia ilmoitettaessa. Muutosten voidaan arvioida hyödyttävän erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joille saatavien ilmoittaminen vanhan maksukyvyttömyysasetuksen nojalla on komission suorittaman arvioinnin mukaan aiheuttanut ongelmia ja kustannuksia.

Velkajärjestelyn tunnustaminen muissa valtioissa parantaa velallisten asemaa ja mahdollisuuksia liikkua vapaasti rajojen yli esimerkiksi työn vuoksi. Velkajärjestelyrekisterin osalta ehdotetuilla muutoksilla ei sen sijaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia velallisten asemaan, sillä järjestelmä säilyisi pääosin ennallaan.

Asetuksella ja sitä täydentävällä kansallisella lainsäädännöllä on myös yleisempiä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Esimerkiksi asetuksen toimivaltaa koskevat uudet säännökset voivat vähentää vilpillistä oikeuspaikkakeinottelua EU:n jäsenvaltioiden välillä ja soveltamisalan laajentaminen tervehdyttämistä koskeviin menettelyihin taas edesauttaa elinkelpoisten yritysten tervehdyttämistä rajat ylittävissä tilanteissa. Asetus voi siten tehostaa rajat ylittävien maksukyvyttömyysmenettelyjen toimivuutta ja samalla edesauttaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, millä on vaikutusta myös suomalaisten yritysten mahdollisuuksiin kasvaa ja menestyä.

5 Asian valmistelu

Ehdotus hallituksen esitykseksi on valmisteltu oikeusministeriön 14 päivänä lokakuuta 2015 asettamassa työryhmässä. Työryhmän tehtävänä oli ensimmäisessä vaiheessa valmistella asetuksen edellyttämät muutokset lainsäädäntöön. Työryhmässä on oikeusministeriön edustuksen lisäksi ollut jäseninä konkurssiasiamies sekä edustaja Helsingin hovioikeudesta, Helsingin kärjäoikeudesta, Verohallinnosta, Finanssialan Keskusliitosta, Suomen Asianajajaliitosta ja Suomen Yrittäjistä sekä pysyvä asiantuntija Oikeusrekisterikeskuksesta.

Asetuksen valmisteluvaiheessa valtioneuvosto on lähettänyt eduskunnalle kirjelmän U 1/2013 vp ja sen jatkokirjelmän. Lakivaliokunta on antanut asetusluonnoksesta lausunnot LaVL 4/2013 vp ja LaVL 12/2014 vp.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

6 Lakiehdotusten perustelut

6.1 Konkurssilaki

1 luku Yleiset säännökset

2 §. Lain soveltaminen. Pykälän 2 momentissa on luonteeltaan informatiivinen säännös siitä, milloin asetusta sovelletaan konkurssilain sijasta. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaadittuun maksukyvyttömyysasetukseen.

3 luku Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset

2 §. Vilpittömän mielen suoja. Pykälää muutettaisiin siten, että vilpittömän mielen suoja koskevat konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset kytkettäisiin virallisessa lehdessä kuuluttamisen sijasta siihen hetkeen, kun konkurssin alkamisesta on tehty merkintä konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Kuuluttamisesta pääsääntönä luovutettiin yleisperusteluissa mainituista syistä, kun taas konkurssiasioista pidettävään rekisteriin merkityt tiedot tulisivat saataville yleisessä tietoverkossa maksutta. Näistä syistä konkurssin alkamisen oikeusvaikutusten kannalta ratkaisevan hetken tulisi olla merkinnän tekeminen konkurssiasioista pidettävään rekisteriin.

6 §. Erillistäytäntöönpanon jatkaminen. Ulosottokaaren (705/2007) mukaan huutokaupasta ei julkaista kuulutusta, vaan myynti-ilmoitus. Pykälän 1 momentti on jäänyt muuttamatta ulosottolainsäädäntöön tehtyjen muutosten yhteydessä. Sitä täsmennettäisiin vastaamaan ulosottokaaren voimassa olevaa sääntelyä.

7 luku Menettely tuomioistuimessa

1 §. Kansainvälinen toimivalta. Pykälän 1 momentti sisältää informatiivisen säännöksen siitä, milloin suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa säädetään asetuksessa. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaadittuun maksukyvyttömyysasetukseen.

12 §. Päätös konkurssiin asettamisesta. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, mitä tietoja konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä. Momenttiin lisättäisiin asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukainen velvollisuus merkitä päätökseen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Tuomioistuimen kansainvälisen toimivallan peruste tulisi merkitä päätökseen myös silloin, kun se ei perustu asetukseen, vaan konkurssilain 7 luvun 1 §:n 2 momenttiin.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään tuomioistuimen toimivallasta aloittaa päämenettely ja 2 kohdassa toimivallasta aloittaa alueellinen menettely tai sekundäärimenettely. Päämenettelyn aloittaminen edellyttää aina, että velallisen pääintressien keskus sijaitsee jäsenvaltion alueella. Pääintressien keskuksen sijainnista säädetään tarkemmin asetuksen 3 artiklassa. Alueellinen menettely tai sekundäärimenettely voidaan puolestaan aloittaa silloin, kun velallisella on toimipaikka menettelyn aloittavan jäsenvaltion alueella ja pääintressien keskus jossain muussa jäsenvaltiossa. Menettelyn vaikutukset ulottuvat vain alueellisen menettelyn tai sekundäärimenettelyn aloittaneessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuteen.

Konkurssilain 7 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään tilanteesta, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee jossain muussa valtiossa kuin sellaisessa EU:n jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysasetusta sovelletaan. Suomalainen tuomioistuin on toimivaltainen, jos velallisella on Suomessa toimipaikka tai sellaista omaisuutta, että konkurssin aloittamista Suomessa voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Suomalainen tuomioistuin ei kuitenkaan ole toimivaltainen, jos velallinen on asetettu konkurssiin Islannissa, Norjassa tai Tanskassa ja velallisella on ollut siinä valtiossa kotipaikka. Tällöin sovelletaan Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehtyä konkurssia koskevaa sopimusta (SopS 34-35/1934, jäljempänä *pohjoismainen konkurssikonventio*). Sen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta säädetään lailla 333/1934. Suomen ja Ruotsin välillä sovelletaan asetusta, sillä asetus korvaa jäsenvaltioiden keskinäisissä suhteissa pohjoismaisen konkurssikonvention.

12 luku **Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen**

5 §. Valvontapäivän määrittäminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että pesähoitajan tulisi ilmoittaa valvontapäivän määrittämisestä tuomioistuimen sijasta Oikeusrekisterikeskukselle. Rekisterilain 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi muun muassa siten, että Oikeusrekisterikeskus kirjaisi valvontaan liittyvät tiedot konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Tämän vuoksi myös ilmoitus tulisi tehdä Oikeusrekisterikeskukselle. Tuomioistuin voi tarvittaessa tarkistaa valvontapäivän rekisteristä.

14 §. Valvonnan tarkastaminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että suomen ja ruotsin kielen rinnalla mainittaisiin englannin kieli. Yleisperusteluissa mainituista syistä Suomi hyväksyisi sen, että velkojat voivat ilmoittaa saatavansa suomen ja ruotsin lisäksi englanniksi. Myös kääntäminen olisi tarvittaessa mahdollista suorittaa englannin kielelle. Tämä voi olla tarpeen sellaisessa harvinaisessa tilanteessa, jossa valvonta suoritetaan kielellä, josta käännöksen teettäminen suomeksi tai ruotsiksi olisi vaikeaa.

Jos pesähoitaja pitää valvontakirjelmän kääntämistä tarpeellisena, hänen tulisi ensisijaisesti pyytää käännöstä velkojalta. Pesähoitajan olisi itse huolehdittava kirjelmän sisällön kääntämisestä tarvittavilta osin vain, jos velkoja ei pesähoitajan pyynnöstä huolimatta toimittaisi käännöstä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä, mutta velkojaa voidaan vaatia toimittamaan käännös menettelyn aloitusvaltion viralliselle kielelle tai sen hyväksymälle kielelle.

17 §. *Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa.* Pykälän 1 momentin viittaus arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuun arvopaperiin muutettaisiin vastaamaan voimassa olevassa arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) olevaa asiaa koskevaa lainkohtaa.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin sen vuoksi, ettei yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssiin asettamisesta julkaistaisi enää pääsääntöisesti kuulutusta. Momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavasti siitä, että pesänhoitajan on julkaistava ilmoitus konkurssin alkamisesta samalla tavalla, jolla liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa. Arvopaperimarkkinalain mukaista tiedonantovelvollisuutta voidaan pitää varsin laajana, eikä oletettavissa ole, että tieto liikkeeseenlaskijan konkurssista saavuttaisi sijoittajat tehokkaammin kuuluttamisen kautta. Sen vuoksi kuuluttaminen ei olisi pakollista liikkeeseenlaskijan konkurssissa, vaan kuuluttamisen tarpeellisuutta tulisi arvioida samalla tavoin kuin tarvetta julkaista kuulutus ehdotetun 22 luvun 2 ja 4 §:n nojalla. Pykälän 1 momentissa tarkoitettut seikat saatavien ottamisesta huomioon jakoluettelohdotuksessa olisi mainittava ilmoituksessa ja kuulutuksessa, jos kuulutus julkaistaan.

Pykälän voimassa olevassa 3 momentissa viitataan Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 22 §:n mukaiseen konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävään asiamieheen. Rahoitustarkastuksesta annettu laki on kumottu Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) voimaantulon yhteydessä. Momentissa viitattaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain asiaa koskevaan lainkohtaan.

15 luku **Velkojen päätösvallan käyttäminen**

8 §. *Kutsu velkojainkokoukseen.* Säännökset kutsun toimittamisesta ennen valvontapäivää pidettävään velkojainkokoukseen ja valvontapäivän jälkeen pidettävään velkojainkokoukseen jaettaisiin kahteen eri momenttiin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kutsun toimittamisesta velkojainkokoukseen ennen valvontapäivää. Kuten nykyisinkin, kutsu olisi toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsua ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi virallisessa lehdessä. Sen sijasta velkojainkokouksen aika ja paikka merkittäisiin konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Pesänhoitajan harkinnan mukaan kutsu voitaisiin julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten esimerkiksi sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Pesänhoitajan tulisi kutsun julkaisemistarvetta selvittäessään ottaa huomioon samat seikat, joita hän punnitsee selvittäessään tarvetta julkaista kuulutus konkurssin alkamisesta tai konkurssivalvonnasta. Erityisesti mahdollisten tuntemattomien velkojen määrä olisi otettava harkinnassa huomioon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kutsusta velkojainkokoukseen valvontapäivän jälkeen. Säännöksen sisältöä ei muutettaisi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pesänhoitajan velvollisuudesta ilmoittaa velkojainkokouksen aika ja paikka Oikeusrekisterikeskukselle. Lisäksi momenttiin otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että velkojainkokousta koskevat tiedot merkitään konkurssiasioista pidettävään rekisteriin siten kuin siitä erikseen säädetään. Rekisterilakiin lisättäisiin säännökset siitä, että ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka olisi merkittävä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Tämä vastaa voimassa olevaa kuuluttamiselle asetettua määräaikaa.

1 §. *Konkurssiasioiden rekisteri.* Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi konkurssiasioiden kuuluttamisesta nykyisessä laajuudessa. Konkurssimenettelyn alkamiseen, konkurssivalvontaan ja konkurssimenettelyn vaiheisiin liittyvät tiedot merkittäisiin konkurssiasioista pidettävään rekisteriin. Rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti menettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta ja myös konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset kytkettäisiin kuuluttamisen sijasta rekisterimerkinnän tekemiseen. Näistä syistä rekisteriä koskeva säännös siirrettäisiin luvun lopusta luvun alkuun, mikä vaikuttaa luvun kaikkien pykälien numerointiin. Rekisteristä säädetään tarkemmin rekisterilaissa.

2 §. *Kuulutus konkurssin alkamisesta.* Yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssin alkamisesta ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi kuulutusta virallisessa lehdessä. Kuulutuksen julkaiseminen olisi kuitenkin mahdollista silloin, kun se on tarpeen.

Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin siitä, milloin kuulutus tulisi julkaista. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtiminen ei enää kuuluisi tuomioistuimen tehtäviin, vaan se olisi pesänhoitajan harkinnassa. Pesänhoitajan tulisi huolehtia kuulutuksen julkaisemisesta, jos kuuluttaminen olisi tarpeen tuntemattomien velkojien määrän, velallisen kirjanpidon puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi. Pesänhoitajan tehtävänä olisi arvioida kuulutuksen tarpeellisuus konkurssipesään perehdyttyään. Tuomioistuimella ei konkurssiin asettamispäätöksen yhteydessä ole tietoa tuntemattomien velkojien määrästä tai siitä, miten velallisen kirjanpito on hoidettu. Pesänhoitajalla on siten tuomioistuinta paremmat valmiudet arvioida kuulutuksen tarpeellisuutta.

Kuulutus voitaisiin julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Olennaista olisi harkita, millä keinolla kuulutus parhaiten tavoittaa velkojat. Pesänhoitaja voisi myös päättää kuulutuksen julkaisemisesta useampaa kanavaa käyttäen. Kuulutus tulisi julkaista mahdollisimman pian sen jälkeen, kun pesänhoitaja havaitsee kuuluttamisen tarpeelliseksi.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin siitä, milloin kuulutus olisi julkaistava ulkomailla. Kuuluttamisesta huolehtisi pesänhoitaja. Pesänhoitajan tehtävänä olisi selvittää, milloin kuuluttaminen ulkomailla on tarpeen, eikä tuomioistuin antaisi asiasta enää määräystä. Voimassa olevan lain säännöstä kuulutuksen julkaisemisesta ulkomailla täsmennettäisiin. Ensinnäkin momentissa viitattaisiin nimenomaisesti asetukseen. Asetuksen 28 artiklan 1 kohta velvoittaa pesänhoitajan pyytämään kuuluttamista muussa jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Pesänhoitaja voi asetuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista myös muussa jäsenvaltiossa, jos hän katsoo sen olevan tarpeen.

Vaikka asetus edellyttää maksukyvyttömyysrekisterien perustamista jäsenvaltioihin, asetuksen 31 artiklan säännöstä velalliselle olevan veloitteen täyttämisestä rajat ylittävissä tilanteissa ei ole muutettu. Artiklan 2 kohdan mukaan todistustaakka siitä, tiesikö veloitteen täyttänyt henkilö maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, kytketään edelleen kuuluttamisajankohtaan.

Toiseksi pesänhoitajan tulisi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu. Pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan nojalla konkurssihallinnon on viivytyksettä julkaistava kuulutus

konkurssin alkamisesta siinä toisessa sopimusvaltiossa, jossa sijaitsee konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta. Jos siis konkurssipesään kuuluu Tanskassa, Norjassa tai Islannissa olevaa omaisuutta, pesänhoitajan on huolehdittava kuuluttamisesta tässä valtiossa. Sopimuksen voimaantulon 2 §, jonka mukaan tuomioistuimen on huolehdittava kuuluttamisesta ja vieraassa valtiossa konkurssista rekisteriin tehtävien merkintöjen tietoon saattamisesta, ehdotetaan kumottavaksi.

Kolmanneksi pesänhoitaja voisi harkintansa mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla muussa tapauksessa, jos kuuluttaminen on tarpeen. Kuuluttaminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, jos velallinen on harjoittanut toimintaa tai hänellä oletetaan muusta syystä olevan velkoja jossain muussa valtiossa.

Pykälän 3 *momentti* koskisi kuulutuksen sisältöä. Kuulutuksesta tulisi käydä ilmi konkurssiin asettamisen päivämäärä ja kellonaika. Kuulutukselta edellytettäisiin määrämuotoisuutta vain silloin, kun se julkaistaan virallisessa lehdessä. Kuulutuksen sisällöstä näissä poikkeuksellisissa tapauksissa säädettäisiin tarkemmin oikeusministeriön asetuksella. Voimassa olevassa asetuksessa säädetyt tiedot on tarkoitus säilyttää pääosin ennallaan.

3 §. *Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen.* Luvun voimassa oleva 2 § siirtyisi 3 §:ksi. Sen 2 *momenttia* tarkistettaisiin poistamalla viittaus kuulutukseen.

4 §. *Ilmoitukset ja kuulutus konkurssivalvonnasta.* Koska kuuluttaminen ei olisi enää pääsääntö, pykälän otsikon sanajärjestystä muutettaisiin. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin ilmoittamisesta konkurssivalvonnasta velalliselle ja tunnetuille velkojille. Momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevan 3 §:n 3 momenttia.

Yleisperusteluissa mainituista syistä myöskään konkurssivalvonnasta ei enää pääsääntöisesti julkaistaisi kuulutusta virallisessa lehdessä. Kuulutuksen julkaiseminen olisi kuitenkin mahdollista. Pykälän 2 *momentin* mukaan kuulutus tulisi julkaista, jos se on tuntemattomien velkojen määrän vuoksi tai muusta syytä tarpeen. Kuulutuksen julkaisemisen tarpeellisuus olisi pesänhoitajan harkinnassa. Jos kuulutus julkaistaisiin, siitä tulisi käydä ilmi valvontapäivä. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädettäisiin tarkemmin oikeusministeriön asetuksella. Tältä osin säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan 3 §:n 2 momenttia.

Voimassa olevan 3 luvun 3 §:n 4 momentin säännös tuomioistuimen velvollisuudesta huolehtia konkurssivalvontaa koskevien tietojen toimittamisesta kuulutusrekisteriin merkitsemistä varten poistuisi, sillä konkurssia koskevia tietoja ei enää merkittäisi kuulutusrekisteriin.

5 §. *Ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa.* Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin tuomioistuimen ja pesänhoitajan velvollisuudesta ilmoittaa konkurssin peruuntumisesta. Tuomioistuimen ilmoittamisvelvollisuus vastaisi voimassaolevassa 4 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta. Momenttiin lisättäisiin pesänhoitajalle velvollisuus ilmoittaa konkurssin peruuntumisesta niille velkojille, joille hän on 3 §:n 2 momentin mukaisesti ilmoittanut konkurssin alkamisesta. On perusteltua, että velkojalle ilmoitetaan konkurssin peruuntumisesta tilanteessa, jossa hänelle on jo ehditty ilmoittaa konkurssin alkamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pesähoitajan ja julkisselvittäjän ilmoittamisvelvollisuudesta. Säännös vastaa sisällöltään voimassa olevaa 4 §:n 3 momenttia. Yleisperusteluissa mainituista syistä konkurssin päättymisestä ei enää missään tilanteissa julkaistaisi kuulutusta.

6 §. *Tiedoksiantotapa.* Voimassa olevan lain 5 § siirtyisi muuttamattomana 6 §:ksi.

7 §. Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta. Voimassa olevan lain 6 § siirtyisi muuttamattomana 7 §:ksi.

23 luku **Erinäiset säännökset**

2 §. *Maksu asiakirjan toimittamisesta.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin yleisperusteluissa mainituista syistä siten, että valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, eikä velkoja ole toimittanut kirjelmästä käännöstä millekään näistä kielistä.

Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan käännös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi valvonnat myös englannin kielellä.

Kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voitaisiin aina vähentää velkojan jako-osuudesta, jos valvontakirjelmästä ei ole toimitettu käännöstä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Jos pesähoitaja joutuu käännättämään valvontakirjelmän 12 luvun 14 §:n nojalla, velkoja itse vastaisi viime kädessä käännöskustannuksista.

3 §. *Muutoksenhaku erityistilanteessa.* Asetuksen 69 artiklassa säädetään ryhmäkoordinointimenettelyyn määrätylle koordinaattorille oikeus selvittäjän pyynnöstä tehdä päätös siitä, että ryhmäkoordinointimenettelyyn sisällytetään menettely, joka ei tuomioistuimen päätöksen mukaan siihen kuulu. Artiklan 4 kohdan mukaan ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistuva selvittäjä tai selvittäjä, jonka pyyntö ryhmäkoordinointimenettelyyn sisällyttämisestä on hylätty, voi hakea muutosta koordinaattorin kielteiseen päätökseen sen jäsenvaltion, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu, lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen.

Asetuksessa tarkoitettussa tilanteessa muutoksenhaku tapahtuisi sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu. Muutosta hakeva selvittäjä voi olla määrätty joko tässä jäsenvaltiossa tai jossain toisessa jäsenvaltiossa aloitettuun maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Asetuksessa viitataan muutoksenhakumenettelyn osalta kansalliseen lainsäädäntöön, minkä johdosta pykälään ehdotetaan otettavaksi muutoksenhakua koskeva säännös sellaisen harvinaisen tilanteen varalle, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu Suomessa ja myöhemmin koordinaattorille tehty pyyntö menettelyyn osallistumisesta on hylätty. Muutosta koordinaattorin päätökseen haettaisiin siltä kärjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta. Muutosta olisi haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi. Kärjäoikeuden päätökseen voitaisiin puolestaan hakea muutosta yleisten säännösten nojalla.

Säännöksessä käytettäisiin asetuksen mukaista terminologiaa *selvittäjä*, sillä säännöksessä selvittäjällä viitattaisiin asetuksessa tarkoitettuun selvittäjään. Eri jäsenvaltioiden menettelyissä selvittäjinä toimivat tahot on lueteltu asetuksen liitteessä B.

Vastaava säännös ehdotetaan selvyuden vuoksi otettavaksi myös yrityssaneerauslain 96 §:n 4 momenttiin.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017. Tämän johdosta 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia, joihin sisältyy viittaus asetukseen, sovellettaisiin, jos päätös konkurssiin asettamisesta on tehty 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Sen vuoksi rekistereihin liittyviä 12 luvun 5 §:n 2 momenttia ja 22 luvun 1 §:ää sovellettaisiin 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

Samoin kuuluttamiseen liittyviä säännöksiä (3 luvun 2 §, 12 luvun 17 §, 15 luvun 8 § ja 22 luvun 2–7 §) sovellettaisiin 26 päivästä kesäkuuta 2018 alkaen. Lain käytännön soveltamisen kannalta on perusteltua, että kuuluttamisen osalta noudatetaan yksiä säännöksiä. Näin ollen kuuluttamisessa noudatettava menettely voi muuttua kesken konkurssimenettelyn. Vaikka konkurssiin asettamisesta olisi kuulutettu ennen lain voimaantuloa, konkurssin päättymisestä ei tarvitsisi julkaista kuulutusta, jos konkurssi päättyy 26 päivän kesäkuuta 2018 jälkeen. Virallisesta lehdestä ei siten ilmenisi täydellisiä konkurssia koskevia tietoja, vaan ne olisivat saatavissa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä.

6.2 Laki yrityksen saneerauksesta

1 §. *Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*. Momenttiin otettaisiin luonteeltaan informatiivinen säännös siitä, milloin yrityssaneerauslain sijasta sovelletaan asetusta. Vastaava säännös sisältyy myös konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttiin.

8 §. *Selvittäjä.* Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa säädettäisiin selvittäjän toimivallasta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta. Asetuksen 64 artiklan 1 kohdan mukaan selvittäjä voi vastustaa sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon selvittäjä on määrätty, sisällyttämistä ryhmäkoordinointimenettelyyn, tai ehdotetun henkilön nimeämistä koordinaattoriksi. Artiklan 3 kohdan mukaan ennen kuin selvittäjä tekee päätöksen osallistua tai olla osallistumatta koordinointiin, selvittäjän on saatava mahdollinen hyväksyntä, jota saatetaan vaatia sen maksukyvyttömyysmenettelyn, johon hänet on määrätty, aloitusvaltion lainsäädännön nojalla.

Nyt puheena olevan säännöksen tarkoituksena on selventää sitä, että selvittäjällä olisi itsenäinen toimivalta päättää ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta, eikä hän tarvitsisi päätöksen tekemiseen asetuksen 64 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää. Ennen päätöksen tekemistä selvittäjä voi harkintansa mukaan kuulua asiassa velallista, velkoja ja velkojatoimikuntaa, jos sellainen on asetettu.

21 §. *Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kielto.* Ulosotto-kaaren (705/2007) mukaan huutokaupasta ei julkaista kuulutusta, vaan myynti-ilmoitus. Pykälän 1 momentti on jäänyt muuttamatta ulosottolainsäädäntöön tehtyjen muutosten yhteydessä. Sitä täsmennettäisiin vastaamaan ulosotto-kaaren voimassa olevaa sääntelyä. Muutos vastaisi konkurssilain 3 luvun 6 §:n 1 momenttiin ehdotettua muutosta. Lisäksi pykälän suomenkielistä otsikkoa muutettaisiin kirjoitusvirheen korjaamiseksi.

24 §. *Suhde konkurssiin.* Pykälän 3 momenttia muutettaisiin, sillä sen voimassa olevan sanamuodon voidaan katsoa olevan ristiriidassa asetuksen 51 artiklan kanssa. Momentin mukaan saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Asetuksen 51 artiklassa edellytetään, että päämenettelyn selvittäjän hakemuksesta tuomioistuin voi tiettyjen edellytysten täytyessä muuntaa sekundäärimenettelyn muuntotyypiksi asetuksen soveltamisalaan kuuluvaksi menettelyksi. Jos Suomessa on aloitettu velallisyhtiötä koskeva paikallinen konkurssimenettely ja päämenettelyn selvittäjä pyytää yrityssaneerausmenettelyn aloittamista, hakemusta ei tulisi ehdotetun säännöksen mukaan jättää tutkimatta.

Saneerausmenettelyn aloittaminen edellyttää tällaisessa tilanteessa ensinnäkin 51 artiklan mukaan, että saneerausmenettely on asianmukaisin paikallisten velkojien intressien kannalta. Edellytyksen voidaan katsoa sisältävän ainakin edellytyksen siitä, että paikallinen velkoja ei saa joutua yrityssaneerauksessa huonompaan asemaan kuin missä hän olisi, jos menettely jatkuisi konkurssina.

Toiseksi asetuksen 51 artiklasta johtuu suoraan, että yrityssaneerausmenettelyn tulisi olla asianmukaisin pää- ja sekundäärimenettelyn välisen johdonmukaisuuden kannalta. Tällä viitataan siihen, että jos päämenettely on likvidaatiomenettely, myös sekundäärimenettelyn tulisi olla likvidaatiomenettely ja vastaavasti jos päämenettely on tervehdyttämismenettely, myös sekundäärimenettelyn tulisi olla tervehdyttämismenettely. Tilanne, jossa päämenettelyn selvittäjä tekisi 51 artiklan nojalla yrityssaneeraushakemuksen, voisi siten syntyä lähinnä vain silloin, jos päämenettely on tervehdyttämismenettely, mutta Suomessa on aloitettu sekundäärimenettelynä konkurssimenettely. Tällaisten tilanteiden arvioidaan olevan käytännössä hyvin harvinaisia.

Kolmanneksi asetuksen 51 artiklassa mainitaan nimenomaisesti, että kansallisen lainsäädännön edellytysten haetun menettelyn aloittamiseksi tulee täytyä. Saneerausmenettelyn aloittamisen edellytyksiä harkittaessa tulisi asiaa arvioida koko yhtiön, ei pelkästään sen Suomessa olevan toiminnan tai omaisuuden kannalta. Saneerausmenettelyn aloittamisen edellytyksistä säädetään yrityssaneerailain 6 ja 7 §:ssä.

Momentissa säädettäisiin myös mahdollisuudesta pysäyttää konkurssimenettelyn eteneminen. Tuomioistuin voisi päämenettelyn selvittäjän vaatimuksesta määrätä, että konkurssipesä ei saa myydä velallisen omaisuutta ennen kuin tuomioistuin on ratkaissut hakemuksen. Omaisuuden myyminen olisi kuitenkin mahdollista siltä osin

kuin se on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi. Säännös muistuttaisi tältä osin pykälän 2 momentin loppuosaa. Hakemuksen konkurssimenettelyn etene-
misen pysäyttämiseksi tekisi kuitenkin päämenettelyn selvittäjä.

62 §. *Selonteko ohjelman toteuttamisesta.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, ettei loppuselontekoa toimitettaisi enää käräjäoikeudelle, vaan tieto loppuselonteon päivämäärästä toimitettaisiin suoraan Oikeusrekisterikeskukselle. Asian käsittely tuomioistuimessa on päätynyt kauan ennen loppuselonteon antamista, eikä tuomioistuimella ole tarvetta saada loppuselontekoa. Toimittamisella on ainoastaan se merkitys, että tuomioistuin merkitsee tiedon loppuselonteon antamisesta konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin. Tuomioistuimen sijasta Oikeusrekisterikeskuksen tehtävänä olisi merkitä tieto loppuselonteon päivämäärästä rekisteriin. Asiasta ehdotetaan otettavaksi säännös myös rekisterilakiin.

66 b §. *Kansainvälinen toimivalta.* Menettelysäännöksiä käsittelevän 10 luvun alkuun lisättäisiin uusi pykälä, joka koskee tuomioistuimen kansainvälistä toimivaltaa. Säännös olisi luonteeltaan informatiivinen ja siinä todettaisiin se, milloin suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta yrityksen saneerausta koskevassa asiassa säädetään asetuksessa. Vastaava säännös on konkurssin osalta konkurssilain 7 luvun 1 §:n 1 momentissa.

71 §. *Päätös menettelyn aloittamisesta.* Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, mistä seikoista tuomioistuimen tulee päättää saneerausmenettelyn aloittamisen yhteydessä sekä siitä, mitä tietoja menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen on merkittävä. Momenttiin lisättäisiin *uusi 7 kohta*, jonka mukaan päätökseen tulisi merkitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan. Velvoite perustuu asetuksen 4 artiklan 1 kohtaan.

Pykälään lisättäisiin uusi *4 momentti*, jossa säädettäisiin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun velkojan vaatimusta koskevan ilmoituksen kielestä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käännös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi valvonnat myös englannin kielellä. Ehdotetun 4 momentin mukaan jos velkoja ei olisi toimittanut ilmoitusta vaatimuksestaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä, selvittäjän olisi pyydettävä velkojaa toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä. Jos velkoja ei pyynnöstä huolimatta toimittaisi käännöstä ja velkojan vaatimuksen sisältö jäisi siten epäselväksi, velkojan ei katsottaisi ilmoittaneen saatavaansa.

79 a §. *Yrityssaneerausasioiden rekisteri.* Lakiin otettaisiin säännös yrityssaneerausasian tietojen merkitsemisestä yrityssaneerausasioista pidettävään rekisteriin. Rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti yrityssaneerausmenettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta, kun taas kuuluttamisen merkitys vähenisi. Vastaavasti kuin konkurssin osalta rekisteriä koskeva säännös sijoitettaisiin lakiin ennen kuuluttamista ja ilmoituksia koskevia säännöksiä. Rekisteristä säädetään tarkemmin rekisterilaissa.

80 §. Kuulutukset ja ilmoitukset. Esityksessä ehdotetaan yleisperusteluissa mainituista syistä luovuttavaksi yrityssaneerausasioiden kuuluttamisesta nykyisessä laajuudessa. Yrityssaneerausmenettelyn alkamiseen ja menettelyn vaiheisiin liittyvät tiedot olisivat saatavissa yrityssaneerausasioissa pidettävästä rekisteristä yleisen tietoverkon kautta maksutta. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti yrityssaneerausmenettelystä turvattaisiin ensisijaisesti rekisterin kautta. Kuuluttaminen olisi kuitenkin konkurssimenettelyn tapaan poikkeuksellisissa tilanteissa edelleen mahdollista. Yrityssaneerauksen osalta tämä koskisi saneerausmenettelyn alkamista. Yrityssaneerausmenettelyn lakkaamisesta sekä yrityssaneerauslain 22 §:ssä tarkoitettusta väliaikaisesta kiellosta ja 30 §:ssä tarkoitettusta velallisen määräysvallan rajoituksesta ei enää missään tilanteissa julkaistaisi kuulutusta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin kuulutus tulisi julkaista. Säännöksen sanamuoto muistuttaisi ehdotettua konkurssilain 22 luvun 2 §:n 1 momenttia. Kuulutuksen julkaiseminen yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta olisi mahdollista silloin, kun se on tarpeen. Pääsääntönä näissäkin tilanteissa olisi, että kuulutusta ei julkaista. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtiminen kuuluisi selvittäjälle, jolla on tuomioistuinta paremmat valmiudet arvioida kuulutuksen tarpeellisuutta. Selvittäjän tulisi huolehtia kuulutuksen julkaisemisesta, jos kuuluttaminen olisi tarpeen tuntemattomien velkojien määrän tai muun syyn vuoksi.

Kuulutus voitaisiin konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen tapaan julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, kuten sähköisiä tiedonvälityskanavia käyttäen. Olennaista olisi harkita, millä keinolla kuulutus parhaiten tavoittaa velkojat. Kuulutus voitaisiin julkaista myös useampaa viestintäkanavaa käyttäen. Kuulutus tulisi julkaista mahdollisimman pian sen jälkeen, kun selvittäjä havaitsee kuuluttamisen tarpeelliseksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, milloin kuulutus olisi julkaistava ulkomailla. Kuuluttamisesta huolehtisi selvittäjä. Ensinnäkin momentissa viitattaisiin nimenomaisesti asetukseen, jonka 28 artiklan 1 kohdassa veloitetaan selvittäjää pyytämään kuuluttamista muussa jäsenvaltiossa, jossa velallisella on toimipaikka. Selvittäjä voi asetuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista myös muussa jäsenvaltiossa, jos hän katsoo sen olevan tarpeen. Toiseksi selvittäjä voisi harkintansa mukaan pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuuluttaminen on tarpeen. Kuuluttaminen voi olla tarpeen esimerkiksi silloin, jos velallinen on harjoittanut toimintaa tai hänellä oletetaan muusta syystä olevan velkojia jossain muussa valtiossa.

Pykälän 3 momentti koskisi kuulutuksen sisältöä. Kuulutuksesta tulisi ensinnäkin käydä ilmi saneeraushakemuksen vireilletulon päivämäärä, koska kyseinen ajankohdasta määrittää sen, mitkä velat kuuluvat menettelyn piiriin. Lisäksi kuulutuksesta tulisi ilmetä saneerausmenettelyn alkamisen päivämäärä ja kellonaika. Kuulutukselta edellytettäisiin määrämuotoisuutta vain silloin, kun se julkaistaan virallisessa lehdessä. Kuulutuksen sisällöstä näissä poikkeuksellisissa tilanteissa säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevassa asetuksessa säädetyt tiedot on tarkoitus säilyttää pääosin ennallaan.

Pykälän 4 momentti koskisi saneerausmenettelyyn liittyviä ilmoituksia ja rekisterimerkintöjä. Niistä säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus vastaisi asiallisesti yrityssaneerauslain 80 §:n voimassa olevaa asetuksenantovaltuutta.

91 §. Kuulutuksen toimittamatta jättäminen. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälässä säädetään ensinnäkin tuomioistuimen mahdollisuudesta päättää, että 80 §:ssä tarkoitettu kuulutus menettelyn alkamisesta jätetään toimittamatta, jos saneerausmenettelyn hakija tätä pyytää ja velallisen tunnetut velkojat siihen suostuvat. Esityksessä ehdotetaan, että yrityssaneerausmenettelyn alkamisesta ei pääsääntöisesti enää kuulutettaisi, minkä johdosta säännöstä kuuluttamisen toimittamatta jättämisestä ei enää tarvittaisi. Tuntemattomien velkojien tiedonsaanti turvattaisiin kuuluttamisen sijasta rekisterin kautta.

Lisäksi pykälässä säädetään kuulutuksen toimittamatta jättämisen oikeusvaikutuksista sellaiseen velkojaan nähden, jolle ei ole annettu tiedoksi päätöstä saneerausmenettelyn aloittamisesta. Tuntemattomia velkojia on edelleen tarvetta suojata niissä tilanteissa, joissa heidän ei voida olettaa saavan tietoa rekisterin kautta. Nämä tilanteet liittyvät nopeaan saneerausohjelman vahvistamiseen, minkä vuoksi asiasta otettaisiin säännös 92 §:ään.

92 §. Nopea saneerausohjelman vahvistaminen. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin tuntemattoman velkojan asemasta nopeassa saneerausohjelman vahvistamisenmenettelyssä. Kun saneerausohjelma vahvistetaan nopeassa menettelyssä, tuntemattoman velkojan ei voida yleensä olettaa saavan tietoa saneerausmenettelyn aloittamisesta riittävän ajoissa, jotta velkoja pystyisi valvomaan oikeuksiaan. Nopeassa menettelyssä on mahdollista aloittaa saneerausmenettely ja vahvistaa saneerausohjelma jopa samana päivänä.

Kysymyksessä on tuntemattoman velkojan suoja koskeva säännös, joka vastaisi pitkälti voimassa olevaa 91 §:n 2 momenttia. Kuulutuksen toimittamatta jättämisen sijasta suojan aktualisoituminen riippuisi siitä, onko velkojaa kuultu menettelyssä. Käytännössä nopeassa saneerausohjelman vahvistamisenmenettelyssä ei ole nykyisinkään toimitettu kuulutusta, jolloin voimassa oleva 91 §:n 2 momentti on sovellettu.

Momentin mukaan velkoja voisi yrityssaneerailain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana, jos velkojalle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi nopeassa saneerausohjelman vahvistamisenmenettelyssä. Kuulemisvelvoitteen täyttämiseksi riittäisi, että velallinen on varannut velkojalle tilaisuuden lausua ohjelmaehdotuksesta. Ei siis edellytetä, että tuomioistuimen pitäisi varata velkojalle tilaisuus lausuman antamiseen. Säännöksellä ei siten suojattaisi velkojaa, jolle velallinen on varannut tilaisuuden lausua ohjelmaehdotuksesta, mutta joka ei ole toimittanut lausumaa. Ehdotusta vastustaneiden velkojien suoja puolestaan määräytyy pykälän 3 momentin nojalla.

Edellä mainittu suoja ei kuitenkaan koskisi velkojaa, jonka täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta. Tällöin sovellettaisiin 47 §:n 2 momentin säännöstä tuntemattomien saneerausvelkojen asemasta. Voimassa olevaa lainsäädäntöä ei ole tältä osin tarkoitus muuttaa.

Asetuksen 55 artiklan 6 kohdan mukaan saatavat on ilmoitettava menettelyn aloitusvaltion lainsäädännössä vahvistetussa määräajassa. Jos kyseessä on ulkomainen velkoja, määräajan on oltava vähintään 30 päivää siitä, kun tieto maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta julkaistiin menettelyn aloitusvaltion maksukyvyttömyysrekisterissä.

Säännös on otettava huomioon käytettäessä nopeaa saneerausohjelman vahvistamismenettelyä. Asetuksesta johtuneen, ettei tuntemattomaan ulkomaiseen velkojaan voida soveltaa yrityssaneerailain 47 §:n 2 momenttia, jollei hänellä ole ollut artiklassa tarkoitettua määräaikaan käytettävänä saatavien ilmoittamiseen.

96 §. Muutoksenhaku. Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi muutoksenhaku koskeva säännös sellaisen harvinaisen tilanteen varalle, jossa ryhmäkoordinointimenettely on aloitettu Suomessa ja myöhemmin koordinaattorille tehty pyyntö menettelyyn osallistumisesta on hylätty. Vastaava säännös ehdotetaan otettavaksi konkurssilain 23 luvun 3 §:ään ja sitä on tarkemmin selostettu 1. lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

100 a §. Yrityssaneerausrekisteri. Voimassa olevan säännöksen mukaan saneerausmenettelyä koskevista asioista pidettävästä rekisteristä säädetään erikseen. Esityksessä ehdotetaan, että rekisteriä koskeva säännös otettaisiin lain 79 a §:ään ennen kuulutuksia ja ilmoituksia koskevaa säännöstä. Tämän johdosta nyt kysymyksessä oleva pykälä olisi kumottava.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Nykyistä asetusta sovelletaan edelleen niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan ja jotka on aloitettu ennen 26 päivää kesäkuuta 2017. Tämän johdosta 1 §:n 3 momenttia ja 66 b §:ää, joihin sisältyy viittaus asetukseen, sovellettaisiin, jos päätös saneerausmenettelyn alkamisesta on tehty 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Sen vuoksi rekistereihin liittyviä 62 §:n 2 momenttia ja 79 a §:ää sekä 100 a §:n kumoamista sovellettaisiin 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

Vastaavasti kuin konkurssissa kuuluttamiseen liittyviä säännöksiä (80 §, 92 §:n 4 momentti ja 91 §:n kumoaminen) sovellettaisiin myös 26 päivästä kesäkuuta 2018 alkaen. Lain käytännön soveltamisen kannalta on perusteltua, että kuuluttamisen osalta noudatetaan yksiä säännöksiä. Näin ollen kuuluttamisessa noudatettava menettely voi muuttua kesken saneerausmenettelyn. Asiaa on selostettu tarkemmin edellä 1. lakiehdotuksen voimaantulo- ja siirtymäsäännösten yhteydessä.

6.3 Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä

1 §. *Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti. Momenttiin otettaisiin luonteeltaan informatiivinen säännös siitä, milloin velkajärjestelylain sijasta sovelletaan asetusta. Vastaava säännös sisältyy myös konkurssilain 1 luvun 2 §:n 2 momenttiin ja ehdotetaan lisättäväksi yrityssaneerauslain 1 §:n 3 momenttiin.

2 §. *Soveltamisala.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin edellytys siitä, että velkajärjestely tai takaus- ja vakuusvastuun järjestely voitaisiin myöntää vain henkilölle, jolla on kotipaikka Suomessa. Sen sijasta edellytettäisiin, että henkilöllä on pääintressien keskus Suomessa. Pääintressien keskuksen sijainti määräytyy asetuksen 3 artiklan mukaan, koska myös velkajärjestely kuuluu uudelleenlaaditun asetuksen soveltamisalaan. Pykälän 1 momentti koskisi siten tuomioistuimen kansainvälistä toimivaltaa. Tuomioistuimen alueellisesta toimivallasta säädetään puolestaan 8 luvussa.

Jos velallisella on kotipaikka Suomessa, myös hänen pääintressien keskuksensa sijaitsee yleensä Suomessa. Asetuksen 3 artiklan mukaan yksityishenkilön pääintressien keskuksen oletetaan olevan henkilön vakinainen asuinpaikka, jollei muuta näytetä. Olettama ei kuitenkaan sovellu, jos henkilö on muuttanut vakituisesti asumaan Suomeen velkajärjestelyhakemuksen tekemistä edeltäneiden kuuden kuukauden aikana. Tällöinkin pääintressien keskus voi sijaita Suomessa, jos kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella kokonaisharkinta tähän johtaa.

Poikkeuksellisissa tilanteissa on myös mahdollista, että henkilön pääintressien keskus on Suomessa, vaikka hänellä ei ole kotipaikkaa eikä vakinaista asuinpaikkaa Suomessa. Tällöin henkilöllä tulee olla Suomeen muita, esimerkiksi omaisuuteen ja velkoihin liittyviä yhteyksiä, joiden nojalla voidaan katsoa Suomen olevan se valtio, jossa henkilön pääintressien keskus sijaitsee.

Velkajärjestely voidaan myöntää tietyin edellytyksin myös yksityiselle elinkeinon- tai ammatinharjoittajalle. Edellytyksistä säädetään velkajärjestelylain 7 luvussa. Asetuksen 3 artiklan mukaan yksityisen elinkeinon- tai ammatinharjoittajan pääintressien keskuksen oletetaan olevan kyseisen henkilön pääasiallinen toimipaikka, jollei muuta näytetä. Olettama soveltuu kuitenkin vain, jos pääasiallista toimipaikkaa ei ole siirretty Suomeen velkajärjestelyhakemuksen tekemistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana. Vaikka näin olisi tapahtunut, kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella voidaan päätyä siihen, että pääintressien keskus sijaitsee Suomessa.

Myös olettama pääintressien keskuksen sijaitsemisesta elinkeinon- tai ammatinharjoittajan pääasiallisen toimipaikan jäsenvaltiossa voidaan kumota, jos kyseisen tapauksen olosuhteiden perusteella kokonaisharkinta johtaa siihen, että henkilön pääintressien keskuksen on katsottava sijaitsevan muussa jäsenvaltiossa.

54 §. *Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta.* Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa säädettäisiin 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrää koskevan ilmoituksen kielestä. Asetuksen 55 artiklan 5 kohdan mukaan saatavat voidaan ilmoittaa millä tahansa unionin toimielimen virallisella kielellä. Velkojaa voidaan kuitenkin vaatia toimittamaan ilmoituksesta käänös menettelyn aloitusvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kielellä, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut voivansa hyväksyä. Esityksessä ehdotetaan, että Suomi hyväksyisi ilmoitukset myös englannin kielellä. Ehdotetun 6 momentin mukaan jos velkoja

ei ole toimittanut ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa olisi pyydetty toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä.

87 §. Velkajärjestelyrekisteri. Pykälästä poistettaisiin aineelliset säännökset velkajärjestelyrekisteristä. Pykälään otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että velkajärjestelyrekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa.

88 §. Asetuksenantovaltuus. Velkajärjestelyrekisteristä ehdotetaan säädettäväksi lailla, minkä vuoksi pykälästä poistettaisiin rekisteriä koskeva asetuksenantovaltuus. Samalla velkajärjestelyasetuksen rekisteriä koskevat 7-10 § kumoutuisivat.

Asetuksenantovaltuuden on oltava riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen. Voimassa olevan pykälän mukainen maininta täytäntöönpanoa koskevien tarkempien säännösten antamisesta asetuksella ei täytä tätä vaatimusta. Sen vuoksi pykälässä lueteltaiisiin ne asiat, joista annetaan tarkempia säännöksiä asetuksella ja joiden osalta muualla laissa ei ole erillistä asetuksenantovaltuutta. Asetuksenantovaltuus koskisi seikkoja, joista säädetään velkajärjestelyasetuksen 4–6 §:ssä. Velkajärjestelyasetuksen 1-3 ja 3 a §:n osalta asetuksenantovaltuus sisältyy lain 51 §:n 2 momenttiin, 6 a §:n osalta 31 §:n 4 momenttiin ja 6 b §:n osalta 28 a §:ään.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan 2 kohdan mukaan alkaa. Asetuksen 84 artiklan mukaan asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan niihin maksukyvyttömyysmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivän kesäkuuta 2017 jälkeen. Yksityishenkilön velkajärjestely ei kuulu nykyisen asetuksen soveltamisalaan, minkä vuoksi 1 §:n 4 momentin ajallisen soveltamisen täsmentäminen on tarpeen.

Velkajärjestelyrekisteriä koskevien muutosten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Tämä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien. Sen vuoksi rekistereihin liittyviä 87 ja 88 §:ää sovellettaisiin 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

Lailla kumottaisiin velkajärjestelyasetuksen velkajärjestelyrekisteriä koskevat 7–10 § edellä mainitusta päivästä lukien. Nämä säännökset koskevat velkajärjestelyrekisteriä, jota koskeva asetuksenantovaltuus poistettaisiin 88 §:stä.

6.4 Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä

3 §. Tiedot konkurssihakemuksesta. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan Oikeusrekisterikeskuksen tulisi merkitä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka. Momenttia sovellettaisiin vain silloin, kun velallinen on luonnollinen henkilö. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan velallisen syntymäaika ja -paikka on merkittävä rekisteriin, jos velallisen osoite on salainen eikä siten ilmene rekisteristä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ei näkyisi yleisessä tietoverkossa, joten on perusteltua, että syntymäaika ja -paikka ilmenisivät kaikkien luonnollisten

henkilöiden osalta. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedot väestötietojärjestelmästä automaattisesti, joten tuomioistuimen ei tarvitsisi merkitä tietoa rekisteriin eikä myöskään hakijavelkojalta edellytettäisi syntymäpaikan selvittämistä.

4 §. *Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot.* Pykälän 1 momentissa luetellaan tiedot, jotka tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä. Momenttiin lisättäisiin jäljempänä selostettavat tiedot, jolloin kohtien numerointi muuttuu.

Ensinnäkin momentin 2 kohdassa edellytettäisiin, että tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan eli onko kysymys päämenettelystä, sekundäärimenettelystä vai alueellisesta menettelystä. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d alakohdassa edellytetään, että tämän tiedon tulee ilmetä rekisteristä.

Toiseksi momentin 8 kohdan mukaan tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon tuomioistuimesta, jossa konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrääjat. Tiedon ilmenemistä rekisteristä edellytetään asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohdassa.

Pykälän 2 momentin mukaan Oikeusrekisterikeskuksen olisi merkittävä rekisteriin tieto siitä, milloin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä rekisteriin. Rekisteristä tulisi ilmetä sekä päivämäärä että kellonaika siitä, milloin konkurssiin asettamista koskevat tiedot näkyvät rekisteristä. Tarkoituksena on, että tieto kirjautuisi rekisteriin automaattisesti. Tiedon tulisi ilmetä rekisteristä sen vuoksi, että vilpittömän mielen suoja koskevat konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset ehdotetaan liitettäväksi kuuluttamisen sijasta rekisterimerkinnän tekemiseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tiedoista, jotka Oikeusrekisterikeskuksen olisi merkittävä rekisteriin pesähoitajan ilmoituksen perusteella. Tuomioistuin ei enää merkitsisi rekisteriin valvontapäivää ja valvontakirjelmät vastaanottavan pesähoitajan nimeä ja yhteystietoja, vaan tehtävä kuuluisi Oikeusrekisterikeskukselle (momentin 1 ja 2 kohta). Rekisteriin lisättäisiin uutena tietona ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka (momentin 3 kohta). Velkojainkokousta koskevia tietoja ei enää pääsääntöisesti kuulutettaisi, vaan tuntemattomien velkojien oletettaisiin löytävän tiedon virallisen lehden sijaan rekisteristä. Kuten nykyisinkin, Oikeusrekisterikeskus merkitsisi rekisteriin pesähoitajan ilmoituksen perusteella tiedon lopputilityksen hyväksymisestä ja siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta, jos velallinen on oikeushenkilö (momentin 4 ja 5 kohta).

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin säännös siitä, että tieto ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen ajasta ja paikasta tulisi merkitä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Määräaika olisi sama kuin voimassa olevan konkurssilain 15 luvun 8 §:n määräaika kutsun kuuluttamiselle. Pesähoitajan tulisi huolehtia siitä, että hän toimittaa tiedon Oikeusrekisterikeskukselle riittävän ajoissa.

Pykälän 5 momentissa mahdollistettaisiin 2 momentissa tarkoitettujen tietojen toimitaminen Oikeusrekisterikeskukselle sähköisesti siten, että tiedot siirtyisivät rekisteriin konkurssiasiamiehen ylläpitämästä konkurssiasioiden asianhallintajärjestelmästä. Tällä hetkellä konkurssiasiaa koskevat tiedot siirtyvät sähköisesti rekisteristä konkurssiasioiden asianhallintajärjestelmään (Kosti), mutta eivät konkurssiasioiden asianhallintajärjestelmästä rekisteriin. Säännös on tarpeen järjestelmien tulevaa kehittämistä varten. Tiedonkulku sähköisesti molempiin suuntiin vähentäisi manuaalisesti tehtävän työn määrää ja riskejä virheellisistä kirjauksista. Pesähoitajan tulisi

kuitenkin ilmoittaa tiedot Oikeusrekisterikeskukselle manuaalisesti siihen asti, kun sähköinen tiedonsiirto konkurssiasioiden asianhallintajärjestelmästä Oikeusrekisterikeskukselle on teknisesti mahdollista.

5 §. *Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta.* Vastaavasti kuin edellä 3 §:ssä konkurssiasian osalta, myös yrityssaneerausasiassa luonnollisen henkilön syntymäaika ja -paikka merkittäisiin velallisen tunnistetietoihin. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedon väestötietojärjestelmästä. Asiasta otettaisiin säännös pykälän 2 momenttiin.

6 §. *Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot.* Vastaavasti kuin edellä konkurssiasian osalta, myös yrityssaneerausasiassa tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta asetuksen 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan eli onko kysymys päämenettelystä, sekundäärimenettelystä vai alueellisesta menettelystä. Tästä säädettäisiin 1 momentin 3 kohdassa, jolloin jäljempänä olevien kohtien numerointi muuttuu. Velvoite perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d alakohtaan. Samoin tuomioistuin merkitsisi rekisteriin tiedon tuomioistuimesta, jossa yrityssaneerausmenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määräajat. Tästä säädettäisiin 2 momentin 9 kohdassa. Velvoite perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohtaan.

Pykälän 3 momentti säilyisi muuttamattomana. Pykälään otettaisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin loppuselonteon päivämäärän merkitsemisestä rekisteriin. Loppuselontekoa koskeva maininta poistettaisiin 1 momentista. Oikeusrekisterikeskus merkitsisi tiedon loppuselonteon päivämäärästä rekisteriin valvojan, tai jos valvojaa ei ole määrätty, velallisen ilmoituksen perusteella.

Säännöksessä mahdollistettaisiin tiedon merkitseminen rekisteriin konkurssiasiamiehen ylläpitämän asianhallintajärjestelmän (Kosti) välityksellä. Tällä hetkellä loppuselontekoa ei merkitä asianhallintajärjestelmään. Järjestelmää on tarkoitus kehittää siten, että loppuselonteko ilmenisi järjestelmästä. Samoin tarkoitus on, että jatkossa tieto loppuselonteon antamispäivästä siirtyisi suoraan asianhallintajärjestelmästä rekisteriin. Järjestelmien teknistä kehittämistä on tarkemmin selostettu edellä 4 §:n 5 momentin perusteluissa. Tieto olisi merkittävä rekisteriin manuaalisesti siihen asti, kunnes sähköinen tiedonsiirto on teknisesti mahdollista.

9 §. *Tietojen julkisuus ja luovuttaminen.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastamaan asetuksen 24–25 artiklassa edellytettyä periaatetta, jonka mukaan rekisteriin merkityt tiedot ovat saatavilla yleisen tietoverkon kautta. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ei kuitenkaan näkyisi yleisessä tietoverkossa, vaikka se rekisteriin merkitäänkin.

Momentissa säädettäisiin selvyuden vuoksi myös siitä, mitkä tiedot ovat saatavissa asetuksen 25 artiklassa tarkoitetun maksukyvyttömyysrekisterien yhteenliittämisen kautta. Tällaisia tietoja olisivat kaikki ne tiedot, jotka ovat rekisteristä saatavissa yleisen tietoverkon kautta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen massaluovutuksesta, joka edellyttäisi nykyiseen tapaan hyväksyttävää käyttötarkoitusta.

Pykälän voimassa oleva 2 momentti siirtyisi muuttamattomana 3 momentiksi.

10 §. Maksut. Pykälän 1 momentin mukaan rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta. Asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että asetuksessa mainittujen tietojen on oltava saatavilla maksutta. Yleisperusteluissa mainituista syistä maksua ei perittäisi minkään rekisteriin merkityn tiedon luovuttamisesta yleisen tietoverkon kautta. Myöskään viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten toimitettavista tiedoista ei perittäisi maksua. Viranomaiselle luovutettavan tiedon osalta voimassa olevaa säännöstä ei ehdoteta muutettavaksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksuista silloin, kun tiedot luovutetaan rekisteristä teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena. Kuten nykyisinkin, massaluovutuksena välitettävistä tiedoista perittäisiin valtiolle maksuja valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Voimaantulopäivä johtuu asetuksen 92 artiklasta, jonka mukaan maksukyvyttömyysrekisterien perustamista koskevaa 24 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kyseisestä päivästä lukien.

6.5 Laki velkajärjestelyrekisteristä

1 §. Rekisterin tarkoitus ja ylläpito. Oikeusrekisterikeskus pitäisi yllä velkajärjestelyrekisteriä, kuten nykyisin. Rekisterin tarkoituksena olisi varmistaa ajantasaisen tiedon saatavuus velkajärjestelyasioista tuomioistuini- ja viranomaistoimintaa, velkojien edunvalvontaa, sivullisten etujen ja oikeuksien turvaamista sekä tilasto- ja tutkimustoimintaa varten. Nykyisin velkajärjestelyrekisterin käyttötarkoituksesta säädetään velkajärjestelyasetuksen 7 §:ssä. Luottotietolain (527/2007) ja velkajärjestelylain keskinäisestä suhteesta seuraa, ettei pykälässä ole tarpeen enää säätää maksuohjelman turvaamista ja velallisen myöhemmän velkaantumisen estämistä rekisterin käyttötarkoitukseksi. Ehdotetussa pykälässä rekisterin käyttötarkoitus on kirjoitettu nykyistä yleisempään muotoon, joka pitkälti vastaa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin käyttötarkoitusta.

2 §. Tietojen merkitseminen. Kuten nykyisinkin, tuomioistuimen tehtävä olisi merkitä tiedot rekisteriin.

3 §. Tiedot hakemuksesta. Pykälä 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitä tietoja tuomioistuimen on merkittävä velkajärjestelyhakemuksesta rekisteriin. Momentin 1–3 kohtien tiedot vastaisivat asiallisesti voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 1 momentin 1–3 kohtaa. Lisäksi momentin 4 kohdan mukaan rekisteriin tulisi merkitä tieto siitä, koskeeko velkajärjestelyhakemus velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Tieto on rekisterin julkisuuden kannalta olennainen, sillä vain niissä tapauksissa, joissa kysymys on velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitetuista tilanteista, tiedot velkajärjestelystä näkyisivät yleisessä tietoverkossa. Tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään 7 §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan Oikeusrekisterikeskuksen tulisi merkitä rekisteriin henkilön syntymäaika ja -paikka. Tämä johtuu siitä, että asetuksen 24 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan nämä tiedot on mainittava, jos velallisen osoite on salainen eikä siten ilmene rekisteristä. Syntymäaika ja -paikka ilmenisivät kaikkien luonnollisten henkilöiden osalta. Oikeusrekisterikeskus hakisi tiedon väestötietojärjestelmästä.

Pykälän 3 momentin mukaan rekisteriin merkittäisiin velallisen yritys- ja yhteisötunnus, jos velkajärjestelyhakemus koskee velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Velallisen identifiointimahdollisuus Y-tunnuksen perusteella on oleellista silloin, kun hakemus koskee velallisen yksityistalouden velkojen lisäksi elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

4 §. Tiedot asian käsittelystä. Pykälän 1 momenttiin sisältyisi 7-kohtainen luettelo tiedoista, jotka tuomioistuimen tulisi merkitä rekisteriin velkajärjestelyasian käsittelystä. Momentin 1 kohdan mukaan rekisteriin merkittäisiin ennen velkajärjestelyn aloittamista määrätty väliaikainen kiello ja sen lakkaaminen. Vastaava tieto merkitään myös yrityssaneerauksen osalta. Tieto on velkojen kannalta tärkeä.

Momentin 2–7 kohdassa säädettäisiin niistä velkajärjestelyasian käsittelyä koskevista tiedoista, jotka tulisi merkitä rekisteriin. Vastaavat tiedot merkitään rekisteriin jo nykyisin velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 4 kohdan nojalla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tiedoista, jotka tuomioistuimen tulisi merkitä rekisteriin velkajärjestelyn aloittamisen jälkeen. Momentin 1 kohdan mukaan rekisteriin tulisi nykyiseen tapaan merkitä selvittäjän nimi ja yhteystiedot silloin, kun asiassa määrätään selvittäjä. Momentin 2–4 kohta koskee velkajärjestelyn määräpäiviä, joiden on velkojen tiedonsaannin varmistamiseksi perusteltua ilmetä rekisteristä.

Momentin 5 kohdan mukaan rekisteriin merkittäisiin tieto tuomioistuimesta, jossa velkajärjestelyn aloittamiseen voidaan hakea muutosta maksuohjelman vahvistamista koskevan päätöksen yhteydessä. Velvoite merkitä kyseinen tieto rekisteriin perustuu asetuksen 24 artiklan 2 kohdan j alakohtaan.

Velkajärjestelylain 54 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, jolla velkajärjestely on aloitettu, ei saa hakea muutosta. Velkajärjestelyn aloittaminen voidaan kuitenkin riitauttaa siinä vaiheessa, kun tuomioistuin on vahvistanut maksuohjelman. Ulkomaisen velkojan oikeuksien toteutumisen kannalta on edullisempää, että muutoksenhakumahdollisuus sijoittuu ajallisesti vasta myöhempään ajankohtaan. Näin ollen ulkomaisen velkojan asetuksen 5 ja 24 artiklassa tarkoitettujen oikeuksien voidaan katsoa toteutuvan velkajärjestelyssä, kun velkajärjestelyrekisteriin otetaan esityksessä ehdotetut tiedot.

Pykälän 3 momentti koskisi tietoja, jotka ilmenevät rekisteristä vakiotietoina, jolloin tuomioistuimen ei tarvitse merkitä niitä erikseen jokaisen velkajärjestelyasian osalta. Tällaisia tietoja olisivat se, että tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta perustuu asetuksen 3 artiklan 1 kohtaan (pääintressien keskuksessa aloitettu päämenettely) sekä tieto 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksenhaun määräaikojen laskentaperusteista. Asetuksen 24 artiklan 2 kohdan d ja j kohdassa edellytetään, että kyseiset tiedot ilmenevät rekisteristä.

Pykälän 4 momenttiin otettaisiin voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 8 §:n 2 momenttia vastaava säännös siitä, mikä tuomioistuin tekee merkinnän, jos maksuohjelma raukeaa velkajärjestelylain 47 §:n nojalla.

5 §. Tietojen poistaminen rekisteristä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin rekisteröityä ja velkajärjestelyä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä. Säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 9 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin määräaikojen laskemisesta. Vastaava säännös on konkurssin ja yrityssaneerauksen osalta rekisterilain 7 §:n 4 momentissa.

Pykälän 3 momenttiin otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että virheen oikaisuun sovelletaan henkilötietolain (523/1999) 29 §:ää. Vastaava säännös on voimassa olevan velkajärjestelyasetuksen 9 §:n 2 momentissa.

6 §. *Tietojen merkitsemisen kiireellisyys.* Kaikki merkinnät rekisteriin olisi tehtävä viivytyksettä. Erityisen kiireellistä olisi merkintöjen tekeminen velkajärjestelyn aloittamisesta sekä väliaikaisen kiellon määrittämisestä ja sen lakkaamisesta. Niiden osalta merkinnät olisi tehtävä samana päivänä, jona päätös on tehty.

7 §. *Rekisteristä poistetut tiedot.* Pykälän 1 momentin mukaan Oikeusrekisterikeskuksen olisi arkistoitava rekisteristä poistetut tiedot viiden vuoden ajaksi. Nykyisin poistettujen tietojen arkistoinnille ei ole säädetty määräaika. Tietojen säilyttämiselle ikuisesti ei ole käytännössä tarvetta, eikä se ole henkilötietojen suojan kannalta perusteltua.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta poistettujen tietojen arkistosta. Kuten nykyisinkin tietoja saisi antaa tuomioistuimelle velkajärjestelyn myöntämisen edellytysten selvittämiseksi. Kysymykseen voi useimmiten tulla tilanne, jossa tuomioistuin pyytää tietoa sen tarkistamiseksi, onko velalliselle aiemmin myönnetty velkajärjestely. Tietoja ei säännöksen nojalla voitaisi luovuttaa muulle viranomaiselle eikä muuta tarkoitusta varten, vaan tiedot olisi pidettävä salassa.

8 §. *Tietojen julkisuus ja luovuttaminen.* Pykälän 1 momentin mukaan velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot olisivat julkisia, kuten nykyisinkin. Jokaisella olisi oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä. Tietoja ja otteita tulisi pyytää Oikeusrekisterikeskukselta, joka toimisi nykyiseen tapaan rekisterinpitäjänä. Momentissa tarkoitettua julkisuutta edellytetään myös asetuksen 24 ja 27 artiklassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tietojen saatavuudesta silloin, kun velkajärjestely koskee velkajärjestelylain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä. Näissä tilanteissa rekisteriin merkityt tiedot olisivat saatavissa yleisen tietoverkon kautta. Henkilötunnus ei kuitenkaan näkyisi yleisessä tietoverkossa henkilötietojen suojaan liittyvistä syistä.

Asetuksen 24 ja 27 artiklassa edellytetään, että momentissa tarkoitetuissa tilanteissa velkajärjestelyä koskevat 24 artiklan 2 momentissa mainitut tiedot ovat saatavilla yleisessä tietoverkossa. Velalliselle ei aiheudu haittaa siitä, että muutkin kuin pakolliset menettelyä koskevat tiedot ovat yleisessä tietoverkossa saatavilla. Velkojen tiedonsaannin kannalta on perusteltua, että kaikki rekisteriin merkittävät velkajärjestelyä koskevat tiedot ovat saatavilla samasta paikasta, jolloin niitä ei tarvitse erikseen kysyä rekisterinpitäjältä tai muista lähteistä. Selvyyden vuoksi momentissa säädettäisiin myös siitä, että yleisen tietoverkon kautta saatavilla olevat tiedot asetettaisiin saataville Euroopan oikeusportaalin kautta asetuksen 25 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena. Momentti vastaisi sisällöllisesti voimassa olevaa velkajärjestelyasetuksen 10 §:ää.

9 §. Maksut. Pykälän 1 momentin mukaan rekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta olisi maksutonta, samoin otteet velkajärjestelyrekisteristä. Asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että asetuksen 24 artiklan 2 momentissa mainittujen tietojen on oltava saatavilla maksutta. Yleisperusteluissa mainituista syistä maksua ei perittäisi minkään rekisteriin merkityn tiedon luovuttamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksuista silloin, kun tiedot luovutetaan rekisteristä teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena. Kuten nykyisinkin, massaluovutuksena välitettävistä tiedoista perittäisiin valtiolle maksuja valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

10 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälässä säädettäisiin selvyyden vuoksi velkajärjestelyrekisteristä annetun lain suhteesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999) ja henkilötietolakiin. Viimeksi mainitut ovat yleislakeja, joita sovelletaan, jollei velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa toisin säädetä.

11 §. Voimaantulo. Pykälään sisältyisi tavanomainen voimaantulosäännös. Lain on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Asetuksen 92 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan asetuksen 24 artiklan 1 kohtaa, joka velvoittaa jäsenvaltiot perustamaan alueelleen maksukyvyttömyysrekisterit, sovelletaan kyseisestä päivästä lukien.

Lakiin otettaisiin siirtymäsäännös, joka koskee ennen lain voimaan tuloa rekisteristä poistettujen tietojen arkistointivelvoitetta. Tällaiset tiedot voitaisiin poistaa rekisteristä viiden vuoden kuluttua lain voimaantulosta. On perusteltua poistaa kaikki vanhat tiedot kerralla. Viiden vuoden määräaika olisi sama kuin 7 §:n 1 momentissa.

6.6 Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä

1 §. Pykälässä säädetään tilanteista, joissa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä pyytää, että Suomessa julkaistaan kuulutus menettelyn aloittamisesta. Kuulutuksen julkaisemisesta huolehtii Oikeusrekisterikeskus, jonka on lisäksi huolehdittava, että kuulutuksesta käyvät ilmi riittävät tiedot tuomioistuimesta, velallisesta ja selvittäjästä. Viittausta asetukseen muutettaisiin siten, että säännöksessä viitataan uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen 28 artiklan 1 kohtaan.

Voimaantulo. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017, jolloin asetuksen soveltaminen asetuksen 92 artiklan mukaan alkaa.

6.7 Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta

1 §. Lain 2 §:n mukaan tuomioistuin suorittaa Suomessa pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut konkurssihallinnolle kuuluvat tehtävät. Näitä tehtäviä ovat konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaiseminen toisessa sopimusvaltiossa, jossa sijaitsee konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta, sekä huolehtiminen konkurssia koskevien rekisterimerkintöjen tekemisestä vieraassa valtiossa kyseisen valtion lain mukaan. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, jolloin tehtävät kuuluisivat pesänhoitajalle.

Kuuluttamisesta huolehtiminen sopii pesänhoitajan tehtäviin tuomioistuinta paremmin sen vuoksi, ettei tuomioistuimella ole konkurssiin asettamispäätöstä tehdessään yleensä tietoa siitä, missä valtioissa velallisella on omaisuutta. Ehdotetun konkurssilain 22 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin ei enää antaisi pesänhoitajalle määräystä kuuluttamisesta ulkomailla. Ehdotetun säännöksen mukaan pesänhoitajan tulisi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla muun muassa silloin, kun Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu. Säännös kattaisi myös pohjoismaisen konkurssikonvention 2 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetut tilanteet. Pohjoismaisen konkurssikonvention nojalla pesänhoitajan tehtäviin kuuluisi myös asianmukaisten rekisteri-ilmoitusten tekeminen.

2 §. Pykälään sisältyisi tavanomainen voimaantulosäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

7 Tarkemmat säännökset

Esityksen liitteenä on kolme asetusluonnosta. Koska konkurssilakiin ja yrityssaneerauslakiin ehdotetaan tehtäväksi edellä selostetut kuuluttamista ja rekisterimerkintöjä koskevat muutokset, tulisi myös yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen (55/1993, jäljempänä *yrityssaneerausasetus*) ja konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen (502/2004) kuuluttamista koskevia säännöksiä muuttaa sekä kumota kuulutusrekisteristä annetusta valtioneuvoston asetuksesta (1098/2003) konkurssia ja yrityssaneerausta koskevat säännökset.

Lisäksi yrityssaneerausasetuksen 3 a §:ää muutettaisiin siten, ettei tuomioistuimella olisi enää kaikissa tilanteissa velvollisuutta ilmoittaa saneeraushakemuksesta sille tuomioistuimelle, joka on toimivaltainen velallisen konkurssia koskevassa asiassa. Ilmoitukset ovat turhia tilanteessa, jossa konkurssihakemusta ei ole vireillä. Tuomioistuimen on aina konkurssiasian vireille tulon yhteydessä tarkistettava rekisteristä, onko yrityssaneerausasia vireillä. Tiedonvaihdon varmistamiseksi ilmoitus olisi tehtävä edelleen tilanteessa, jossa konkurssihakemus on vireillä yrityssaneeraushakemuksen tullessa vireille.

Asetusten on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018.

8 Voimaantulo

Esityksen 1.–3. ja 6. lakiehdotuksen on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2017. Esityksen 4., 5. ja 7. lakiehdotuksen on tarkoitus tulla voimaan 26 päivänä kesäkuuta 2018. Eri voimaantuloajankohdat johtuvat asetuksen 92 artiklan voimaantulosäännöksestä. Esityksen 1.–3. ja 5. lakiehdotukseen sisältyy siirtymäsäännös.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

LAKIEHDOTUKSET

1. Laki konkurssilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan konkurssilain (120/2004) 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 luvun 2 § ja 6 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentti, 12 luvun 5 §:n 2 momentti, 14 §:n 2 momentti ja 17 §, 15 luvun 8 §, 22 luku ja 23 luvun 2 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 23 lukuun uusi 3 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Lain soveltaminen

.....
Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.
.....

3 luku

Konkurssin alkamisen oikeusvaikutukset

2 §

Vilpittömän mielen suoja

Oikeustoimi, jonka velallinen tekee konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta, ei sido konkurssipesää. Oikeustoimi sitoo konkurssipesää kuitenkin, jos velallinen on tehnyt oikeustoimen ennen kuin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä 22 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun konkurssiasioista pidettävään rekisteriin eikä toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, ettei velallisella ollut oikeutta määrätä omaisuudesta. Tällöin konkurssipesällä on kuitenkin oikeus kieltäytyä luovuttamasta omaisuutta tai vaatia sen palauttamista, jos konkurssipesä maksaa osapuolelle tämän suorittaman vastikkeen ja tälle oikeustoimen täyttämistä aiheutuneet tarpeelliset kustannukset.

Irtisanomisilmoitus tai muu vastaava toimi, jonka velallinen tekee tai joka tehdään velalliselle sen jälkeen, kun tieto konkurssin alkamisesta on merkitty konkurssiasioista pidettävään rekisteriin, sitoo konkurssipesää, jollei

1) toinen osapuoli tiennyt eikä hänen pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta tehdä tai vastaanottaa tointa; ja

2) olisi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana sitä, ettei toimi sitoisi konkurssipesää.

Maksu, joka suoritetaan velalliselle konkurssin alettua, on pätevä, paitsi jos maksun suorittaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei velallisella ollut oikeutta ottaa vastaan maksua. Jos maksu on suoritettu ennen kuin konkurssin alkamisesta on tehty merkintä konkurssiasioista pidettävään rekisteriin, maksun suorittajan katsotaan olleen vilpittömässä mielessä, jollei muuta näytetä. Jos maksu on suoritettu rekisteriin merkitsemisen jälkeen, maksun suorittajan ei katsota olleen vilpittömässä mielessä, ellei muuta näytetä.

6 §

Erillistäytäntöönpanon jatkaminen

Jos konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta on ulosmitattu ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano on keskeytettävä sekä ulosmitattu omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat luovutettava konkurssipesälle, jollei konkurssipesä vaadi täytäntöönpanon jatkamista konkurssipesän lukuun. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on julkaistu myynti-ilmoitus ennen konkurssin alkamista, täytäntöönpano voidaan keskeyttää vain konkurssipesän pyynnöstä. Konkurssipesä vastaa täytäntöönpanokuluista, jos konkurssipesän pyynnöstä täytäntöönpanoa jatketaan tai myynti, josta myynti-ilmoitus on julkaistu, peruutetaan.

.....

7 luku

Menettely tuomioistuimessa

1 §

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta konkurssiin asettamista koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

.....

12 §

Päätös konkurssiin asettamisesta

Konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen on merkittävä päätöksen antamisen tai julistamisen kellonaika ja konkurssihakemuksen vireilletulopäivä. Siihen on merkittävä myös, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan, vai tämän luvun 1 §:n 2 momenttiin.

.....

Konkurssisaatavat, valvonta ja saatavien selvittäminen

5 §

Valvontapäivän määrittäminen

.....
Pesähoitajan on viivytyksettä ilmoitettava valvontapäivän määrittämisestä Oikeusrekisterikeskukselle. Saatavan valvontaa konkurssissa (*konkurssivalvonta*) koskevasta kuulutuksesta ja valvontaan liittyvistä ilmoituksista säädetään 22 luvussa.
.....

14 §

Valvonnan tarkastaminen

.....
Jos valvontakirjelmä ei ole suomen, ruotsin tai englannin kielellä eikä velkoja vaadittaessa toimita kirjelmästä käännöstä, pesähoitajan on huolehdittava siitä, että kirjelmän sisältö tarpeellisin osin käännetään jollekin näistä kielistä.
.....

17 §

Valvonta liikkeeseenlaskijan konkurssissa

Velkojan saatava, joka perustuu velallisen liikkeeseen laskemaan arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin, otetaan ilman valvontaa huomioon jakoluetteloehdotuksessa, jos oikeudenhaltijoita koskevat tiedot ovat arvo-osuusrekisterissä taikka muutoin luotettavasti selvitettävissä oikeudenhaltijoista pidettävästä rekisteristä tai tilistä. Muussa tapauksessa oikeudenhaltijan on kahden vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta toimitettava pesähoitajalle arvopaperi tai, jos siitä ei ole annettu kirjallista todistetta, valvontakirjelmässä ilmoitettavat tiedot saatavastaan.

Pesähoitajan on julkaistava ilmoitus konkurssin alkamisesta samalla tavalla, jolla liikkeeseenlaskijan on täytettävä lakiin perustuva tiedonantovelvollisuutensa. Edellä 1 momentissa tarkoitetut seikat on mainittava ilmoituksessa ja, jos asiassa julkaisetaan kuulutus 22 luvun 2 tai 4 §:n nojalla, kuulutuksessa.

Konkurssipesän rahaksimuuttoa valvomaan määrättävästä asiamiehestä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 29 §:ssä.

15 luku

Velkojen päätösvallan käyttäminen

8 §

Kutsu velkojainkokoukseen

Ennen valvontapäivää kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava tiedossa oleville velkojille ja velalliselle. Kutsu voidaan tarvittaessa julkaista virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa tarkoitukseen soveltuvassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Valvontapäivän jälkeen kutsu velkojainkokoukseen on toimitettava niille velkojille, joilla on oikeus käyttää velkojen päätösvaltaa, sekä velalliselle. Kutsu on toimitettava riittävän ajoissa.

Pesänhoitajan on ilmoitettava velkojainkokouksen aika ja paikka Oikeusrekisterikeskukselle. Velkojainkokousta koskevat tiedot merkitään konkurssiasioista pidettävään rekisteriin siten kuin siitä erikseen säädetään.

22 luku

Konkurssirekisteri, kuulutus ja ilmoitukset

1 §

Konkurssiasioiden rekisteri

Konkurssiasioista pidetään rekisteriä, johon merkityt konkurssiasian käsittelyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Konkurssiasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

2 §

Kuulutus konkurssin alkamisesta

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssin alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, jos pesänhoitaja katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tuntemattomien velkojen määrän, velallisen kirjanpidon puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi.

Pesänhoitajan on pyydettävä kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2015/848 tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta niin johtuu siten kuin asetuksessa tai kansainvälisessä sopimuksessa edellytetään. Pesänhoitaja voi pyytää kuulutuksen julkaisemista ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta kuulutuksesta on käytävä ilmi konkurssiin asettamisen päivämäärä ja kellonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

3 §

Konkurssihakemusta koskevasta päätöksestä ilmoittaminen

Tuomioistuimen on ilmoitettava tarkoitukseen soveltuvalla tavalla konkurssiin asettamista koskevassa asiassa antamastaan päätöksestä velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu.

Jos velallinen asetetaan konkurssiin, tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestä viipymättä pesänhoitajalle. Pesänhoitajan on ilmoitettava konkurssin alkamisesta velkojille. Muista ilmoituksista, jotka pesänhoitajan on tehtävä konkurssin alkamisesta, säädetään oikeusministeriön asetuksella.

4 §

Ilmoitukset ja kuulutus konkurssivalvonnasta

Pesänhoitajan on toimitettava ilmoitus konkurssivalvonnasta velalliselle sekä niille velkojille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa pesänhoitajalle tai ovat muutoin pesänhoitajan tiedossa.

Pesänhoitajan on huolehdittava konkurssivalvontaa koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, jos kuuluttaminen on tuntemattomien velkojien määrän vuoksi tai muusta syystä tarpeen. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi valvontapäivä. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella.

5 §

Ilmoitukset julkisselvityksestä sekä konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Tuomioistuimen on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta velalliselle ja sille velkojalle, joka on tehnyt konkurssihakemuksen tai jota on asiassa kuultu, sekä pesänhoitajalle. Pesänhoitajan on ilmoitettava konkurssin peruuntumisesta myös niille velkojille, joille hän on ilmoittanut konkurssin alkamisesta.

Pesänhoitajan tai julkisselvittäjän on ilmoitettava tuomioistuimen määräyksen mukaisesti velalliselle ja velkojille konkurssiin asettamista koskevan päätöksen kumoamisesta, konkurssin raukeamisesta ja sovinnon vahvistamisesta samoin kuin julkisselvityksestä ja konkurssipesän hallinnon palauttamisesta. Muista pesänhoitajalle tai julkisselvittäjälle kuuluvista, julkisselvitykseen tai konkurssin päättymiseen liittyvistä ilmoituksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

6 §

Tiedoksiantotapa

Pesänhoitaja voi toimittaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset, kutsut ja muut tiedoksiannot sekä asiakirjat tarkoituksenmukaista tapaa käyttäen postitse tai sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä velkojan tai velallisen ilmoittamaan osoitteeseen taikka postiosoitteeseen, jonka velkoja tai velallinen on myöhemmin ilmoittanut maistraatille. Tiedoksiannot voidaan toimittaa myös puhelimitse, jollei kirjallinen menettely ole asian laadun vuoksi tarpeen.

Jollei pesänhoitajan pyynnöstä muuta johdu, velkojat ja velallinen voivat toimittaa pesänhoitajalle tässä laissa tarkoitetut lausumat, vastineet ja ilmoitukset 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

7 §

Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä saapuneen viestin saapumisajankohta

Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä toimitetun viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle määräajassa, jos se on saapunut niin kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään.

23 luku

Erinäiset säännökset

2 §

Maksu asiakirjan toimittamisesta

.....
Valvontakirjelmän kääntämisestä aiheutuneet kustannukset voidaan vähentää velkojalle tulevasta jako-osuudesta, jos kirjelmä on toimitettu muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi eikä velkoja ole toimittanut kirjelmästä käännöstä millekään näistä kielistä.

3 §

Muutoksenhaku erityistilanteessa

Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta, 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 1 luvun 2 §:n 2 momenttia ja 7 luvun 1 §:n 1 momenttia sovelletaan niihin konkurssimenettelyihin, joissa päätös konkurssiin asettamisesta on tehty 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Tämän lain 3 luvun 2 §:ää, 12 luvun 5 §:n 2 momenttia ja 17 §:ää, 15 luvun 8 §:ää sekä 22 lukua sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

2. Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 91 ja 100 a §, sellaisena kuin niistä on 100 a § laissa 138/2004,

muutetaan 8 §:n 1 momentti, 21 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto, 21 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 247/2007, 62 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 80 §, sellaisina kuin niistä on 24 §:n 3 momentti laissa 247/2007, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 3 momentti, lakiin uusi 66 b, 71 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 794/1998, uusi 4 momentti, lakiin uusi 79 a §, 92 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 247/2007, uusi 4 momentti ja 96 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

.....
Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

8 §

Selvittäjä

Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä, jonka tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi:

1) laatia selvitys velallisen varoista, veloista ja muista sitoumuksista sekä velallisen taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavista seikoista;

2) seurata ja valvoa menettelyn kohteena olevaa velallisen toimintaa menettelyn aikana;

3) huolehtia tarpeellisessa laajuudessa velallisen ennen menettelyn alkamista harjoittaman toiminnan tarkastuksesta;

4) vaatia tarvittaessa velallisen tekemien oikeustointen peräyttämistä 36 ja 37 §:n nojalla sekä käyttää 31 §:n mukaisesti puhevaltaa velallisen lukuun;

5) huolehtia saneerausohjelmaehdotuksen laatimisesta;

6) suorittaa 10 luvussa säädetyt tehtävät;

7) päättää maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 61–77 artiklassa tarkoitettuun ryhmäkoordinointimenettelyyn osallistumisesta.

21 §

Ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kieltö

Menettelyn alettua velallisen omaisuutta ei saa ulosmitata maksukiellon piiriin kuuluvasta saneerausvelasta. Kiellon vastainen ulosmittaus on tehoton. Ulosmittaushakemuksen käsittely keskeytetään. Jos ulosmittaus on jo toimitettu, täytäntöönpano on keskeytettävä ja ulosottomiehen on vaadittaessa luovutettava haltuun ottamansa omaisuus ja mahdollisesti kertyneet rahavarat selvittäjälle. Jos ulosmitatun omaisuuden myynnistä on julkaistu myynti-ilmoitus ennen menettelyn alkamista, tuomioistuin voi määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi ja myynnin peruutettavaksi, paitsi jos on ilmeistä, että kysymyksessä olevan omaisuuden säilyminen velallisella ei ole 20 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tarpeellista. Täytäntöönpanoa hakeneella velkojalla on oikeus saada velalliselta korvaus myynnin peruuttamisen vuoksi hyödyttömiksi tulleista täytäntöönpanokuluista.

24 §

Suhde konkurssiin

Saneerausmenettelyä koskeva hakemus, joka on tehty velallisen ollessa konkurssissa, on jätettävä tutkimatta. Hakemus voidaan kuitenkin tutkia maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 51 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa. Tuomioistuin voi päämenettelyn selvittäjän vaatimuksesta määrätä, että ennen kuin tuomioistuin on ratkaissut hakemuksen, konkurssipesä ei saa myydä omaisuutta enempää kuin on välttämätöntä tappioiden välttämiseksi tai konkurssipesän hallinnosta ja omaisuuden hoidosta aiheutuvien kustannusten maksamiseksi.

62 §

Selonteko ohjelman toteuttamisesta

Saneerausohjelman päätyttyä valvojan tai, jos sellaista ei ole, velallisen on viipymättä annettava velkojatoimikunnalle ja velkojille loppuselonteko ohjelman toteutumisesta. Loppuselonteon päivämäärä on ilmoitettava myös Oikeusrekisterikeskukselle.

Menettelysäännökset

66 b §

Kansainvälinen toimivalta

Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta yrityksen saneerausta koskevassa asiassa silloin, kun velallisen pääintressien keskus on Suomessa tai muussa sellaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, johon maksukyvyttömyysmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848 sovelletaan, säädetään mainitussa asetuksessa.

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätäessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

- 1) määrätä selvittäjä siten kuin 83 §:ssä säädetään, jollei 90 §:stä johdu muuta;
- 2) asettaa velkojatoimikunta siten kuin 84 §:ssä säädetään, jollei 10 tai 90 §:stä johdu muuta;
- 3) asettaa määräpäivä, johon mennessä velkojien on kirjallisesti ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa, mikäli ne poikkeavat velallisen ilmoittamasta, uhalla, että vaatimus muuten jää ottamatta huomioon ja saatava lakkaa siten kuin 47 §:ssä säädetään;
- 4) asettaa määräpäivä, johon mennessä selvittäjän on lähetettävä 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys velallisen taloudellisesta tilasta tiedoksi asiaan osallisille;
- 5) asettaa määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava ja toimitettava selvittäjälle sekä tuomioistuimelle;
- 6) merkitä päätökseen sen antamisen tai julistamisen kellonaika;
- 7) merkitä päätökseen, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 vai 2 kohtaan.

.....
Jos velkoja ei ole toimittanut 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta vaatimuksestaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä, selvittäjän on pyydettävä velkojaa toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käänös jollekin näistä kielistä.

79 a §

Yrityssaneerausasioiden rekisteri

Yrityssaneerausasioista pidetään rekisteriä, johon merkityt yrityssaneerausasian käsittelyä koskevat tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta maksutta. Yrityssaneerausasioista pidettävästä rekisteristä säädetään konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).

Kuulutukset ja ilmoitukset

Selvittäjän on huolehdittava saneerausmenettelyn alkamista koskevan kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä, yhdessä tai useammassa päivälehdessä tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, jos selvittäjä katsoo, että kuuluttaminen on tarpeen tuntemattomien velkojien määrän tai muun syyn vuoksi.

Selvittäjän on pyydettävä kuulutuksen julkaisemista ulkomailla, jos maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 niin edellytetään. Selvittäjä voi pyytää kuulutuksen julkaisemisesta ulkomailla myös muussa tapauksessa, jos kuulutuksen julkaiseminen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua kuulutuksesta on käytävä ilmi saneeraushakemuksen vireilletulon päivämäärä sekä saneerausmenettelyn alkamisen päivämäärä ja kellonaika. Virallisessa lehdessä julkaistavan kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Saneerausmenettelyyn liittyvistä ilmoituksista viranomaisille ja merkinnöistä kaupparekisteriin ja erinäisistä omaisuuslajeista sekä kiinnityksistä pidettäviin rekistereihin säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Nopea saneerausohjelman vahvistaminen

.....
Velkoja voi tämän lain säännösten estämättä vaatia suoritusta saatavastaan ja käyttää oikeuksiaan velkojana, jos velkojalle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi tässä pykälässä tarkoitettussa menettelyssä. Jos kuitenkin velkojan täytyy olettaa muuten saaneen tiedon menettelyn aloittamisesta, sovelletaan, mitä 47 §:n 2 momentissa säädetään.

Muutoksenhaku

.....
Maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun koordinaattorin päätökseen voidaan hakea muutosta siltä käräjäoikeudelta, joka on ratkaissut hakemuksen ryhmäkoordinointimenettelyn aloittamisesta, 30 päivän kuluessa siitä, kun selvittäjä on saanut koordinaattorin päätöksen tiedoksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 1 §:n 3 momenttia ja 66 b §:ää sovelletaan niihin saneerausmenettelyihin, jotka aloitetaan 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Tämän lain 62 §:n 2 momenttia, 79 a ja 80 §:ää, 92 §:n 4 momenttia sekä 91 ja 100 a §:n kumoamista sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

3. Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 2 §:n 1 momentti, 87 ja 88 §, sellaisina kuin niistä on 87 § osaksi laissa 648/1999,

lisätään 1 §:ään uusi 4 momentti ja 54 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 113/1995 ja 1123/2014, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

.....
Jos asiassa on maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettu liittymä toiseen jäsenvaltioon, johon asetusta sovelletaan, tämän lain sijasta sovelletaan, mitä asetuksessa säädetään.

2 §

Soveltamisala

Velkajärjestely sekä takaus- ja vakuusvastuun järjestely voidaan myöntää henkilölle, jonka pääintressien keskus on Suomessa. Pääintressien keskuksen määräytymiseen sovelletaan, mitä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 säädetään.

54 §

Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta

.....
Jos velkoja ei ole toimittanut 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrästä suomen, ruotsin tai englannin kielellä, velkojaa on pyydetävä toimittamaan ilmoituksestaan tarpeellisin osin käännös jollekin näistä kielistä.

87 §

Velkajärjestelyrekisteri

Velkajärjestelyasioista pidettävästä rekisteristä säädetään velkajärjestelyrekisteristä annetussa (/) laissa.

88 §

Asetuksenantovaltuus

Sen lisäksi mitä muualla tässä laissa säädetään, valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) tuomioistuimen velvollisuudesta hankkia kiinteistöä koskevia selvityksiä;
- 2) tuomioistuimen velvollisuudesta toimittaa hakemuksen liitteet velkojille;
- 3) ulosottomiehen velvollisuudesta tehdä ilmoituksia rekisteriviranomaisille;
- 4) 41 §:ssä tarkoitetusta menettelystä ulosotossa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 1 §:n 4 momenttia sovelletaan, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta tehdään 26 päivänä kesäkuuta 2017 tai sen jälkeen.

Tämän lain 87 ja 88 §:ää sovelletaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien.

Tällä lailla kumotaan 26 päivästä kesäkuuta 2018 lukien yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen (58/1993) 7–10 §.

4. Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004), 4, 6, 9 ja 10 §, sekä

lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §

Tiedot konkurssihakemuksesta

.....
Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

4 §

Muut konkurssiasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin konkurssiasian käsittelystä:

- 1) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty;
- 2) tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;
- 3) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken;
- 4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen sekä asian jääminen sillensä, siirtäminen tai palauttaminen toiseen tuomioistuimeen;
- 5) konkurssin peruuntuminen tai raukeaminen;
- 6) julkisselvitykseen siirtyminen ja konkurssipesän hallinnon palauttaminen;
- 7) jakoluettelon vahvistaminen;
- 8) tuomioistuin, jossa konkurssiin asettamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrääjat;
- 9) muutoksenhaku 1–5 ja 7 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin päivämäärä ja kellonaika, jolloin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut tiedot näkyvät rekisterissä.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä pesähoitajan ilmoituksen perusteella rekisteriin:

- 1) valvontapäivä;
- 2) valvontakirjelmät vastaanottavan pesähoitajan nimi ja yhteystiedot;
- 3) ennen valvontapäivää pidettävän velkojainkokouksen aika ja paikka;
- 4) tieto lopputilityksen hyväksymisestä;
- 5) jos velallinen on oikeushenkilö, tieto siitä, onko velallisella konkurssin päättyessä omaisuutta.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tieto tulee merkitä rekisteriin viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että ne merkitään konkurssiasiamiehen ylläpitämään asianhallintajärjestelmään, josta ne siirtyvät sähköisesti rekisteriin.

5 §

Tiedot yrityssaneerausasiaa koskevasta hakemuksesta

.....
Jos velallinen on luonnollinen henkilö, Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

6 §

Muut yrityssaneerausasioista merkittävät tiedot

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin yrityssaneerausasian käsittelystä:

- 1) ennen menettelyn aloittamista määrätty väliaikainen kiello ja sen lakkaaminen;
- 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty;
- 3) tieto siitä, perustuuko tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1, 2 vai 4 kohtaan;
- 4) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;
- 5) menettelyn lakkaaminen;
- 6) saneerausohjelman vahvistaminen;
- 7) saneerausohjelman muuttaminen;

- 8) velkajärjestelyn raukeaminen;
- 9) saneerausohjelman raukeaminen;
- 10) muutoksenhaku 2–9 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun yrityssaneerausmenettely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

- 1) selvittäjien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;
- 2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava selvittäjälle vaatimuksensa;
- 3) määräpäivä, johon mennessä ehdotus saneerausohjelmaksi on laadittava;
- 4) velallisen määräysvallan rajoitukset;
- 5) määräpäivä, johon mennessä saatavia koskevat väitteet on esitettävä;
- 6) määräpäivä, johon mennessä lausuma ohjelmaehdotuksesta on annettava;
- 7) määräpäivä äänestyslausumalle ohjelmaehdotuksesta;
- 8) velkojatoimikunnan asettaminen;
- 9) tuomioistuin, jossa yrityssaneerausmenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen voidaan hakea muutosta, ja muutoksenhaun määrääjat.

Kun tuomioistuin on vahvistanut saneerausohjelman, rekisteriin on merkittävä valvojan nimi ja yhteystiedot, jos valvoja on määrätty.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä valvojan, tai jos sellaista ei ole, velallisen ilmoituksen perusteella rekisteriin loppuselonteon antamispäivä. Tieto voidaan merkitä rekisteriin myös siten, että se merkitään konkurssiasiamiehen ylläpitämään asianhallintajärjestelmään, josta se siirtyy sähköisesti rekisteriin.

9 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta lukuun ottamatta luonnollisen henkilön henkilötunnusta. Yleisen tietoverkon kautta saatavissa olevat tiedot asetetaan saataville myös Euroopan oikeusportaalin välityksellä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitettulla tavalla.

Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena hyväksyttävää tarkoitusta varten.

Oikeusrekisterikeskuksen on toimitettava rekisteristä tarpeelliset tiedot kaupparekisteriviranomaiselle ja muullekin viranomaiselle, joka tarvitsee tietoa ylläpitämäänsä rekisteriin merkitsemistä varten. Tiedot voidaan luovuttaa sähköisessä muodossa.

10 §

Maksut

Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta on maksutonta. Tiedot, jotka toimitetaan viranomaiselle rekisteriin merkitsemistä varten, toimitetaan maksutta.

Teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettavista tiedoista peritään valtiolle maksuja noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5. Laki velkajärjestelyrekisteristä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Rekisterin tarkoitus ja ylläpito

Oikeusrekisterikeskus pitää yllä velkajärjestelyrekisteriä. Rekisterin tarkoituksena on varmistaa ajantasaisen tiedon saatavuus yksityishenkilön velkajärjestelyasioista tuomioistuin- ja viranomaistoimintaa, velkojien edunvalvontaa, sivullisten etujen ja oikeuksien turvaamista sekä tilasto- ja tutkimustoimintaa varten.

2 §

Tietojen merkitseminen

Velkajärjestelyasiaa käsittelevän tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin tiedot niin kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Tiedot hakemuksesta

Kun velkajärjestelyhakemus on tullut vireille, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

- 1) tuomioistuin ja sen yhteystiedot sekä asian diaarinumero ja vireilletulopäivä;
- 2) velallisen nimi, kotipaikka, yhteystiedot ja henkilötunnus;
- 3) hakemuksen tekijä ja hänen yhteystietonsa (*prosessiosoite*);
- 4) tieto siitä, koskeeko velkajärjestelyhakemus yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

Oikeusrekisterikeskuksen on merkittävä rekisteriin velallisen syntymäaika ja -paikka.

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin myös velallisen yritys- ja yhteisötunnus, jos velkajärjestelyhakemus koskee yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä.

4 §

Tiedot asian käsittelystä

Tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin velkajärjestelyasian käsittelystä:

- 1) ennen velkajärjestelyn aloittamista määrätty väliaikainen kieltä ja sen lakkaaminen;
- 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös velkajärjestelyn aloittamisesta tehtiin;

- 3) hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen taikka asian jääminen sillensä tai siirtäminen toiseen tuomioistuimeen;
- 4) maksuohjelman vahvistaminen sekä maksuohjelman alkamis- ja päättymispäivä erikseen tavallisten velkojen ja vakuusvelkojen osalta sekä tieto maksuvelvollisuuden poistamisesta kokonaan;
- 5) maksuohjelman raukeaminen;
- 6) maksuohjelman muuttaminen ja ohjelman päättymispäivä;
- 7) muutoksenhaku 3–6 kohdassa tarkoitettuun päätökseen.

Kun velkajärjestely on aloitettu, tuomioistuimen on merkittävä rekisteriin:

- 1) selvittäjän nimi ja yhteystiedot;
- 2) määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava velkajärjestelyn piiriin kuuluvan velan määrä;
- 3) määräpäivä, johon mennessä ehdotus maksuohjelmaksi on toimitettava tuomioistuimelle;
- 4) määräpäivä, johon mennessä lausuma maksuohjelmaehdotuksesta on annettava;
- 5) tuomioistuin, jossa velkajärjestelyn aloittamiseen voidaan hakea muutosta maksuohjelman vahvistamista koskevan päätöksen yhteydessä.

Rekisteristä on ilmentävä, että tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta perustuu maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 3 artiklan 1 kohtaan. Samoin rekisteristä on ilmentävä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksenhaun määräaikojen laskentaperusteet.

Jos maksuohjelma raukeaa yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 47 §:n nojalla, merkinnän tekee se tuomioistuin, jossa yrityksen saneerausmenettely on vireillä.

5 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Rekisteristä poistetaan rekisteröityä ja velkajärjestelyä koskevat tiedot sen jälkeen, kun:

- 1) maksuohjelman kesto on päättynyt;
- 2) on kulunut enintään kuusi kuukautta siitä, kun velkajärjestelyasian käsittely on muun kuin hakemuksen hylkäämisen vuoksi tuomioistuimessa päättynyt;
- 3) on kulunut kaksi vuotta siitä, kun hakemus on hylätty tai maksuohjelma on määrätty raukeamaan.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakutuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on ratkaissut asian.

Virheen oikaisuun sovelletaan, mitä henkilötietolain (523/1999) 29 §:ssä säädetään.

6 §

Tietojen merkitsemisen kiireellisyys

Merkinnät rekisteriin on tehtävä viivytyksettä. Merkintä velkajärjestelyn aloittamisesta sekä väliaikaisesta kiellosta ja sen lakkaamisesta on tehtävä samana päivänä, jona päätös on tehty.

7 §

Rekisteristä poistetut tiedot

Oikeusrekisterikeskuksen on arkistoitava velkajärjestelyrekisteristä poistetut tiedot viiden vuoden ajan sen jälkeen, kun tiedot on poistettu rekisteristä.

Velkajärjestelyrekisteristä poistetut tiedot on pidettävä salassa. Tietoja saa kuitenkin antaa tuomioistuimelle velkajärjestelyn myöntämisen edellytysten selvittämiseksi.

8 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada tietoja ja otteita rekisteristä.

Jos velkajärjestely koskee yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 45 a §:ssä tarkoitettua elinkeinotoiminnan velkojen järjestelyä, velkajärjestelyrekisteriin merkityt tiedot ovat saatavissa yleisen tietoverkon kautta henkilötunnusta lukuun ottamatta. Yleisen tietoverkon kautta saatavissa olevat tiedot voidaan asettaa saataville myös Euroopan oikeusportaalien välityksellä maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848 tarkoitetulla tavalla.

Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna massaluovutuksena hyväksyttävää tarkoitusta varten. Lupa voidaan antaa tuomioistuimille velkajärjestelyyn liittyviä tehtäviä, ulosotto-, vero-, poliisi- tai muulle viranomaiselle perintä- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä luottotietotoiminnan harjoittajille luottotietorekisterin pitämistä varten. Lupa saada tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä voidaan lisäksi antaa sille, joka tarvitsee tietoja luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

9 §

Maksut

Otteet velkajärjestelyrekisteristä ja velkajärjestelyrekisterin käyttö yleisen tietoverkon kautta ovat maksuttomia.

Teknisen käyttöyhteyden kautta tai muuna massaluovutuksena velkajärjestelyrekisteristä annettavista tiedoista peritään valtiolle maksuja noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

10 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaan tuloa rekisteristä poistetut tiedot poistetaan arkistosta viiden vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

6. Laki toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

muutetaan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa alkaneen maksukyvyttömyysmenettelyn kuuluttamisesta ja rekisteriin merkitsemisestä annetun lain (581/2002) 1 § seuraavasti:

1 §

Oikeusrekisterikeskus huolehtii selvittäjän pyynnöstä siitä, että maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/848 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kuulutus julkaistaan Suomessa virallisessa lehdessä. Kuulutuksesta tulee käydä ilmi asetuksen 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi ainakin tarpeelliset tunniste- ja yhteystiedot tuomioistuimesta, velallisuudesta ja selvittäjästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

**7. Laki Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken
Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia
koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun
lain 2 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Suomen, Tanskan, Norjan, Islannin ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7 päivänä marraskuuta 1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta annetun lain (333/1934) 2 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

LAGFÖRSLAG

1. Lag om ändring av konkurslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i konkurslagen (120/2004) 1 kap. 2 § 2 mom., 3 kap. 2 § och 6 § 1 mom., 7 kap. 1 § 1 mom. och 12 § 1 mom., 12 kap. 5 § 2 mom., 14 § 2 mom. och 17 §, 15 kap. 8 §, 22 kap. och 23 kap. 2 § 2 mom. samt

fogas till 23 kap. en ny 3 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Lagens tillämpning

.....
Om ett ärende har sådan anknytning till en annan medlemsstat som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden och förordningen tillämpas på nämnda medlemsstat, iakttas förordningens bestämmelser i stället för bestämmelserna i denna lag.
.....

3 kap.

Rättsverkningarna av att en konkurs börjar

2 §

Godtrosskydd

En rättshandling som gäldenären företar beträffande egendom som ingår i konkursboet är inte bindande för konkursboet. Rättshandlingen binder dock konkursboet om gäldenären har företagit rättshandlingen innan konkursen har införts i registret över konkursärenden som avses i 22 kap. 1 § och den andra parten inte visste och inte heller borde ha vetat att gäldenären inte hade rätt att råda över sin egendom. I sådana fall har konkursboet dock rätt att vägra lämna ut egendom eller att yrka att egendomen ska återlämnas mot att boet ersätter den andra parten för det vederlag som denne har betalat och de behövliga kostnader som slutförandet av rättshandlingen har förorsakat denna andra part.

En uppsägning eller någon annan motsvarande handling som företas av eller mot gäldenären efter att uppgiften om att konkursen har börjat har införts i registret över konkursärenden är bindande för konkursboet, om

1) inte den andra parten visste och inte borde ha vetat att gäldenären inte hade rätt att företa eller ta emot handlingen, och

2) det inte måste anses uppenbart oskäligt att handlingen inte vore bindande för konkursboet.

En betalning till gäldenären efter att konkursen har börjat är giltig, utom när betalaren visste eller borde ha vetat att gäldenären inte hade rätt att ta emot betalningen. Om betalningen har skett före uppgiften om att konkursen har börjat har införts i registret över konkursärenden, anses betalaren ha varit i god tro, om inte något annat visas. Om betalningen har skett efter att uppgiften har införts i registret, anses betalaren inte ha varit i god tro, om inte något annat visas.

6 §

Rätt att fortsätta separat verkställighet

Om egendom som ingår i konkursboet har mätts ut innan konkursen började, ska verkställigheten avbrytas samt den utmäta egendomen och de penningmedel som eventuellt har influiter överlämnas till konkursboet, om inte konkursboet yrkar att verkställigheten ska fortsättas för konkursboets räkning. Om en annons om försäljning av den utmäta egendomen har publicerats innan konkursen har börjat, kan verkställigheten avbrytas endast om konkursboet begär det. Konkursboet svarar för verkställighetskostnaderna, om verkställigheten fortsätter på konkursboets begäran eller om en försäljning som redan utannonserats inställs.

.....

7 kap.

Förfarandet i domstol

1 §

Internationell behörighet

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden föreskrivs om finska domstolars behörighet i frågor som gäller försättning av en gäldenär i konkurs, när platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen ligger i Finland eller i någon annan sådan medlemsstat i Europeiska unionen på vilken förordningen tillämpas.

.....

12 §

Beslutet att försätta gäldenären i konkurs

I beslutet att försätta gäldenären i konkurs ska antecknas klockslaget när beslutet meddelades eller avkunnades samt dagen när konkursansökan blev anhängig. Där ska också anges huruvida domstolens internationella behörighet utgår från artikel 3.1 eller 3.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden eller från 1 § 2 mom. i detta kapitel.

.....

12 kap.

Konkursfordringar, bevakning och utredning av fordringar

5 §

Bestämmande av bevakningsdag

.....
Boförvaltaren ska utan dröjsmål meddela Rättsregistercentralen att bevakningsdagen har bestämts. Angående kungörelse om bevakning av fordringar i konkurs (*konkursbevakning*) och meddelanden som anknyter till bevakningen föreskrivs i 22 kap.
.....

14 §

Granskning av bevakningen

.....
Om en bevakningsskrift inte är avfattad på finska, svenska eller engelska och borgenären på begäran inte lämnar en översättning av den, ska boförvaltaren se till att skriftens innehåll till behövliga delar översätts till något av dessa språk.
.....

17 §

Bevakning i en emittents konkurs

När en borgenärs fordran grundar sig på ett i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) avsett värdepapper som gäldenären har emitterat, beaktas fordran i förslaget till utdelningsförteckning utan att den bevakas, om uppgifter om rättsinnehavarna finns i värdeandelsregistret eller annars kan utredas på ett tillförlitligt sätt med hjälp av ett register över rättsinnehavare eller ett konto. I annat fall ska rättsinnehavaren inom två år från konkursens början tillstålla boförvaltaren värdepappret eller, om inget skriftligt bevis har utfärdats över värdepappret, de uppgifter om fordran som ska uppges i bevakningsskriften.

Boförvaltaren ska publicera ett meddelande om att konkursen har börjat på samma sätt som en emittent ska fullgöra sin på lag grundade informationsskyldighet. De omständigheter som avses i 1 mom. ska anges i meddelandet och, om det med stöd av 22 kap. 2 eller 4 § publiceras en kungörelse i saken, i kungörelsen.

Bestämmelser om tillsättande av ett ombud för att övervaka realiseringen av konkursboet finns i 29 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

15 kap.

Hur borgenärerna utövar sin beslutanderätt

8 §

Kallelse till borgenärssammanträdet

När en kallelse till borgenärssammanträdet utfärdas före bevakningsdagen ska kallelsen tillställas de kända borgenärerna samt gäldenären. Kallelsen kan vid behov publiceras i Officiella tidningen, i en eller flera för ändamålet lämpliga dagstidningar, eller på något annat ändamålsenligt sätt.

Om kallelsen till borgenärssammanträdet utfärdas efter bevakningsdagen, ska den tillställas de borgenärer som har rätt att utöva borgenärernas beslutanderätt, samt gäldenären. Kallelsen ska tillställas mottagarna i tillräckligt god tid.

Boförvaltaren ska till Rättsregistercentralen anmäla tid och plats för borgenärssammanträdet. Uppgifterna om sammanträdet införs i registret över konkursärenden enligt vad som föreskrivs särskilt.

22 kap.

Konkursregistret, kungörelser och meddelanden

1 §

Registret över konkursärenden

Över konkursärenden förs register och registrets uppgifter om behandlingen av konkursärenden finns tillgängliga avgiftsfritt via allmänna datanät. Bestämmelser om registret över konkursärenden finns i lagen om konkurs- och företagsrehabiliteringsregistret (137/2004).

2 §

Kungörelse om att konkursen har börjat

Boförvaltaren ska se till att en kungörelse om att konkursen har börjat publiceras i Officiella tidningen, i en eller flera dagstidningar eller på något annat ändamålsenligt sätt, om boförvaltaren anser att kungörelse på grund av antalet okända borgenärer, gäldenärens bristfälliga bokföring eller av någon annan orsak är nödvändigt.

Boförvaltaren ska begära publicering av kungörelsen utomlands, om så följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden eller av ett internationellt fördrag som är bindande för Finland, på det sätt som förutsätts i förordningen eller i det internationella fördraget. Boförvaltaren kan begära publicering av en kungörelse utomlands också i annat fall, om kungörelsen behöver publiceras.

Av en kungörelse enligt 1 mom. ska framgå datum och klockslag för försättandet i konkurs. Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelsen som publiceras i Officiella tidningen utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

3 §

Meddelande om beslutet på konkursansökan

Domstolen ska på ett ändamålsenligt sätt underrätta gäldenären och den borgenär som har gjort konkursansökan eller som har hörts i saken om sitt beslut i ett ärende som gäller försättande av en gäldenär i konkurs.

Om gäldenären försätts i konkurs, ska domstolen utan dröjsmål underrätta boförvaltaren om beslutet. Boförvaltaren ska underrätta borgenärerna om att konkursen har börjat. Bestämmelser om övriga meddelanden som åligger boförvaltaren med anledning av att konkursen har börjat utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

4 §

Meddelanden och kungörelse om konkursbevakning

Boförvaltaren ska underrätta gäldenären och de borgenärer som har lämnat boförvaltaren sina kontaktuppgifter eller som boförvaltaren annars känner till, om konkursbevakningen.

Boförvaltaren ska se till att en kungörelse om konkursbevakningen publiceras i Officiella tidningen, om kungörelse på grund av antalet okända borgenärer eller av någon annan orsak är nödvändigt. Av kungörelsen ska bevakningsdagen framgå. Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelsen som publiceras i Officiella tidningen utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

5 §

Meddelanden om offentlig utredning samt om att konkursen avslutas i vissa fall

Om en konkurs läggs ned ska domstolen underrätta gäldenären, den borgenär som har gjort konkursansökan eller som har hörts i saken samt boförvaltaren om nedläggningen. Boförvaltaren ska underrätta också de borgenärer som underrättades om att konkursen hade börjat om att konkursen har lagts ned.

Boförvaltaren eller den offentliga utredaren ska enligt vad domstolen förordnar underrätta gäldenären och borgenärerna om att ett beslut om att en gäldenär försätts i konkurs har upphävts, om att konkursen har förfallit och om att förlikning har fastställts samt om offentlig utredning och om återförande av konkursboets förvaltning. Bestämmelser om övriga meddelanden som har samband med den offentliga utredningen eller avslutande av konkursen och som boförvaltaren eller den offentliga utredaren ska göra utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

6 §

Delgivningssätt

Boförvaltaren kan sända sådana meddelanden och kallelser samt andra delgivningar och handlingar som avses i denna lag på ändamålsenligt sätt per post eller med hjälp av en elektronisk dataöverföringsmetod till den adress som borgenären eller gäldenären har uppgett eller till en postadress som borgenären eller gäldenären senare har meddelat magistraten. Delgivning kan också ske per telefon, om ett skriftligt förfarande inte är nödvändigt på grund av sakens natur.

Om inte något annat följer av en begäran av boförvaltaren, kan borgenärerna och gäldenären tillställa boförvaltaren de yttranden, bemötanden och meddelanden som avses i denna lag på det sätt som anges i 1 mom.

7 §

Ankomsttidpunkten för ett meddelande som har skickats med användning av en elektronisk dataöverföringsmetod

Ett meddelande som har avsänts med användning av en elektronisk dataöverföringsmetod anses ha anlänt till mottagaren inom föreskriven tid, om det har anlänt så som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

23 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Avgift för översändande av handlingar

.....
Kostnaderna för översättning av en bevakningsskrift kan dras av från den utdelning som tillfaller borgenären, om skriften har avfattats på något annat språk än finska, svenska eller engelska och borgenären inte har lämnat in en översättning av den till något av dessa språk.

3 §

Sökande av ändring i särskilda fall

Beslut av samordnaren enligt artikel 69.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden får överklagas hos den tingsrätt som har avgjort ansökan om att inleda samordningsförfarandet för koncerner, inom 30 dagar från det att förvaltaren har fått del av samordnarens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20.

Bestämmelserna i 1 kap. 2 § 2 mom. och 7 kap. 1 § 1 mom. i denna lag tillämpas på konkursförfaranden, där beslutet om försättande i konkurs har fattats den 26 juni 2017 eller senare.

Bestämmelserna i 3 kap. 2 §, 12 kap. 5 § 2 mom. och 17 §, 15 kap. 8 § samt 22 kap. tillämpas från och med den 26 juni 2018.

2. Lag om ändring av lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om företagssanering (47/1993) 91 och 100 a §, av dem 100 a § så-
dan den lyder i lag 138/2004,

ändras 8 § 1 mom., den finska språkdräkten i rubriken för 21 §, 21 § 1 mom., 24 §
3 mom., 62 § 2 mom., 71 § 1 mom. och 80 §, av dem 24 § 3 mom. sådant det lyder i
lag 247/2007, samt

fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 247/2007, ett nytt 3 mom., till lagen
en ny 66 b §, till 71 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 794/1998, ett nytt 4 mom.,
till lagen en ny 79 a §, till 92 §, sådan den lyder i lag 247/2007, ett nytt 4 mom. och
till 96 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 247/2007, ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och förhållande till annan lagstiftning

.....
Om ett ärende har sådan anknytning till en annan medlemsstat som avses i Europa-
parlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden och för-
ordningen tillämpas på nämnda medlemsstat, iakttas förordningens bestämmelser i
stället för bestämmelserna i denna lag.

8 §

Utredare

Domstolen ska förordna en utredare som, för att syftet med förfarandet ska kunna
nås och borgenärernas intressen bevakas, har till uppgift att

- 1) göra en utredning om gäldenärens tillgångar, skulder och andra förbindelser samt
om omständigheter som inverkar på gäldenärens ekonomiska ställning och på dess
beräknade utveckling,
- 2) följa och övervaka saneringsgäldenärens företagsverksamhet under förfarandet,
- 3) i behövlig omfattning sörja för granskning av den verksamhet som gäldenären
bedrivit innan förfarandet inleddes,
- 4) vid behov kräva att gäldenärens rättshandlingar ska återgå enligt 36 och 37 §
samt föra gäldenärens talan i enlighet med 31 §,
- 5) se till att ett förslag till saneringsprogram utarbetas,

6) utföra de uppgifter som anges i 10 kap.,

7) besluta om deltagande i ett samordningsförfarande för koncerner enligt artikel 61–77 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden.

21 §

Förbud mot utmätning och andra verkställighetsåtgärder

Sedan förfarandet inletts får gäldenärens egendom inte utmätas för en sanerings-skuld som omfattas av betalningsförbud. En utmätning i strid med förbudet är utan verkan. Behandlingen av ansökan om utmätning avbryts. Om utmätning redan har skett, ska verkställigheten avbrytas, och utmätningsmannen ska på begäran överlämna den egendom som han har tagit i sin besittning och eventuella penningmedel till utredaren. Om en försäljningsannons om försäljningen av utmätt egendom har publicerats innan förfarandet börjar, kan domstolen bestämma att verkställigheten ska avbrytas och försäljningen inställas, utom ifall det är uppenbart att det inte på det sätt som avses i 20 § 1 punkten är nödvändigt att egendomen i fråga kvarstår hos gäldenären. En borgenär som har ansökt om verkställighet har rätt att av gäldenären få ersättning för verkställighetskostnader som blivit onödiga på grund av att försäljningen inställs.

24 §

Förhållandet till konkurs

En ansökan om saneringsförfarande som har gjorts medan gäldenären är i konkurs ska lämnas utan prövning. Ansökan kan dock prövas i de fall som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden. På yrkande av utredaren i huvudinsolvensförfarandet får domstolen besluta att konkursboet innan domstolen har avgjort ansökan inte får sälja mera egendom än vad som är nödvändigt för att undvika förluster eller för att betala kostnader för förvaltningen av konkursboet och skötseln av egendomen.

62 §

Redogörelse för hur programmet genomförs

Sedan saneringsprogrammet har upphört ska övervakaren eller, om en sådan inte har utsetts, gäldenären utan dröjsmål lämna borgenärsdelegationen och borgenärerna en slutredogörelse om hur programmet har fullföljts. Datum för slutredogörelsen ska även meddelas Rättsregistercentralen.

10 kap.

Procedurstadganden

66 b §

Internationell behörighet

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden föreskrivs om finska domstolars behörighet i frågor som gäller företagssanering, när platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen ligger i Finland eller i någon annan sådan medlemsstat i Europeiska unionen på vilken förordningen tillämpas.

71 §

Beslut om att inleda förfarandet

När domstolen fattar beslut om att inleda ett saneringsförfarande ska den

- 1) utse en utredare så som föreskrivs i 83 §, om inte något annat följer av 90 §,
- 2) tillsätta en borgenärsdelegation så som föreskrivs i 84 §, om inte något annat följer av 10 eller 90 §,
- 3) sätta ut en dag då borgenärerna senast skriftligen ska meddela utredaren sina yrkanden, om de avviker från vad gäldenären anmält, vid äventyr att ett sådant yrkande annars förblir obeaktat och borgenärens fordran upphör så som föreskrivs i 47 §,
- 4) sätta ut en dag då utredaren senast ska delge parterna den utredning om gäldenärens ekonomiska ställning som avses i 8 § 1 mom.,
- 5) sätta ut en dag då förslaget till saneringsprogram senast ska vara klart och lämnas till utredaren och domstolen, och
- 6) anteckna i beslutet det klockslag då beslutet meddelades eller avkunnades,
- 7) anteckna i beslutet huruvida domstolens internationella behörighet utgår från artikel 3.1 eller 3.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden.

.....
Om borgenären inte har lämnat in sina yrkanden enligt 1 mom. 3 punkten på finska, svenska eller engelska, ska utredaren be borgenären lämna in en översättning av dem till behövliga delar på något av dessa språk.

79 a §

Register över företagssaneringsärenden

Över företagssaneringsärenden förs register och registrets uppgifter om behandlingen av företagssaneringsärenden finns tillgängliga avgiftsfritt via allmänna datanät. Bestämmelser om registret över företagssaneringsärenden finns i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004).

80 §

Kungörelser och anmälningar

Utredaren ska se till att en kungörelse om att saneringsförfarandet har börjat publiceras i Officiella tidningen, i en eller flera dagstidningar eller på något annat ändamålsenligt sätt, om utredaren anser att kungörelse på grund av antalet okända borgenärer eller av någon annan orsak är nödvändigt.

Utredaren ska begära publicering av en kungörelse utomlands, om detta förutsätts i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden. Utredaren kan begära publicering av en kungörelse utomlands också i annat fall, om kungörelsen behöver publiceras.

Av en kungörelse enligt 1 mom. ska framgå dagen då saneringsansökan blev anhängig samt datum och klockslag för när saneringsförfarandet har börjat. Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelsen som publiceras i Officiella tidningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om meddelanden till myndigheterna och anteckningar i handelsregistret och de register som förs över vissa förmögenhetsslag och in-teckningar i samband med saneringsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

92 §

Snabbt fastställande av saneringsprogram

.....
Borgenären kan trots vad som föreskrivs i denna lag kräva betalning av sin fordran och utöva sina rättigheter som borgenär, om denne inte har beretts tillfälle att bli hörd i det förfarande som avses i denna paragraf. Om det emellertid måste antas att borgenären annars har fått kännedom om att förfarandet inleds, tillämpas 47 § 2 mom.

96 §

Ändringssökande

.....
Beslut av samordnaren enligt artikel 69.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden får överklagas hos den tingsrätt som har avgjort ansökan om att inleda samordningsförfarandet för koncerner, inom 30 dagar från det att förvaltaren har fått del av samordnarens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20.

Bestämmelserna i 1 § 3 mom. och 66 b § i denna lag tillämpas på saneringsförfaranden som inleds den 26 juni 2017 eller senare.

Bestämmelserna i 62 § 2 mom., 79 a och 80 §, 92 § 4 mom. samt upphävandet av 91 och 100 a § i denna lag tillämpas från och med den 26 juni 2018.

3. Lag om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) 2 § 1 mom., 87 och 88 §, av dem 87 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 648/1999,

fogas till 1 § ett nytt 4 mom. och till 54 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 113/1995 och 1123/2014, ett nytt 6 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och förhållande till annan lagstiftning

.....
Om ett ärende har sådan anknytning till en annan medlemsstat som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden och förordningen tillämpas på nämnda medlemsstat, iakttas förordningens bestämmelser i stället för bestämmelserna i denna lag.

2 §

Tillämpningsområde

Skuldsanering samt reglering av borgens- och säkerhetsansvar kan beviljas en person vars huvudsakliga intressen ligger i Finland. På bestämmande av platsen för personens huvudsakliga intressen tillämpas vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden.

54 §

Beslut om inledande av skuldsanering

.....
Om borgenären inte har lämnat in uppgifter enligt 2 mom. 2 punkten om beloppet av en skuld som omfattas av skuldsaneringen på finska, svenska eller engelska, ska en översättning av uppgifterna till behövliga delar på något av dessa språk inbegäras av borgenären.

87 §

Skuldsaneringsregister

Bestämmelser om registret över skuldsaneringsärenden finns i lagen om skuldsaneringsregistret (/).

88 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Utöver vad som föreskrivs annanstans i denna lag föreskrivs genom förordning av statsrådet om

- 1) domstolens skyldighet att inhämta fastighetsutredningar,
- 2) domstolens skyldighet att lämna borgenärerna bilagorna till ansökan,
- 3) utmätningsmannens skyldighet att informera registermyndigheterna,
- 4) utsökningsförfarandet enligt 41 §.

Denna lag träder i kraft den 20.

Bestämmelserna i 1 § 4 mom. i denna lag tillämpas, om beslutet om att inleda skuldsanering fattas den 26 juni 2017 eller senare.

Bestämmelserna i 87 och 88 § i denna lag tillämpas från och med den 26 juni 2018.

Genom denna lag upphävs 7–10 § i förordningen om skuldsanering för privatpersoner (58/1993) från och med den 26 juni 2018.

4. Lag om ändring av lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004) 4, 6, 9 och 10 §,

fogas till 3 § ett nytt 2 mom. och till 5 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Uppgifter om en konkursansökan

.....
Om gäldenären är en fysisk person ska Rättsregistercentralen föra in uppgifter om gäldenärens födelse- och födelseort i registret.

4 §

Övriga uppgifter om konkursärenden som ska föras in i registret

Angående behandlingen av ett konkursärende ska domstolen i registret föra in uppgifter om

- 1) datum och klockslag när beslutet att försätta gäldenären i konkurs har fattats,
- 2) huruvida domstolens internationella behörighet utgår från artikel 3.1, 3.2 eller 3.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden,
- 3) boförvaltarnas namn och kontaktuppgifter samt beslut om fördelning av uppdraget mellan boförvaltarna,
- 4) att ansökan har avslagits eller att ansökan har avvisats utan prövning samt att ärendet har avskrivits eller överförs eller återförvisats till en annan domstol,
- 5) att konkursen har lagts ned eller förfallit,
- 6) att konkursen har fortsatt som offentlig utredning och att förvaltningen av konkursboet har återförts på borgenärerna,
- 7) att utdelningsförteckningen har fastställts,
- 8) domstolen hos vilken ändring kan sökas i beslutet att försätta gäldenären i konkurs samt tidsfristerna för sökande av ändring,
- 9) att ändring har sökts i ett beslut som avses i 1–5 eller 7 punkten.

Rättsregistercentralen ska i registret föra in uppgifter om datum och klockslag när uppgifterna enligt 1 mom. 1 punkten syns i registret.

Rättsregistercentralen ska i registret utifrån boförvaltarens meddelande föra in uppgifter om

- 1) bevakningsdagen,
- 2) namn och kontaktuppgifter för den boförvaltare som tar emot bevakningsskrifterna,
- 3) tid och plats för borgenärssammanträdet som hålls före bevakningsdagen,
- 4) att slutredovisningen har godkänts,
- 5) huruvida gäldenären har egendom när konkursen upphör, om gäldenären är en juridisk person.

Uppgifter som avses i 2 mom. 3 punkten ska föras in i registret senast två veckor före sammanträdet.

Uppgifter som avses i 2 mom. kan också föras in i registret så att de förs in i konkursombudsmannens ärendehanteringssystem som elektroniskt för över dem till registret.

5 §

Uppgifter om en ansökan som gäller ett företagssaneringsärende

.....
Om gäldenären är en fysisk person ska Rättsregistercentralen föra in uppgifter om gäldenärens födelseår och födelseort i registret.

6 §

Övriga uppgifter om företagssaneringsärenden som ska föras in i registret

Angående behandlingen av ett företagssaneringsärende ska domstolen i registret föra in uppgifter om

- 1) ett temporärt förbud som har meddelats innan förfarandet har inletts samt om att förbudet har upphört,
- 2) datum och klockslag när beslutet om inledande av ett företagssaneringsförfarande har fattats,
- 3) huruvida domstolens internationella behörighet utgår från artikel 3.1, 3.2 eller 3.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden,
- 4) att ansökan har avslagits eller avvisats utan prövning eller att ärendet har avskrivits eller överförs till en annan domstol,
- 5) att förfarandet har upphört,
- 6) att ett saneringsprogram har fastställts,

- 7) att saneringsprogrammet har ändrats,
- 8) att skuldregleringen har förfallit,
- 9) att saneringsprogrammet har förfallit,
- 10) att ändring har sökts i ett beslut som avses i 2–9 punkten.

När ett företagssaneringsförfarande har inletts, ska domstolen i registret föra in följande uppgifter:

- 1) utredarnas namn och kontaktuppgifter samt beslut om fördelning av uppdraget mellan utredarna,
- 2) dagen när borgenärerna senast ska meddela utredaren sina yrkanden,
- 3) dagen när förslaget till saneringsprogram senast ska vara klart,
- 4) begränsningar av gäldenärens bestämmanderätt,
- 5) dagen när invändningar mot fordringarna senast ska läggas fram,
- 6) dagen när yttranden om programförslaget senast ska framföras,
- 7) dagen när rösterna om förslaget till saneringsprogram senast ska ges,
- 8) tillsättandet av en borgenärsdelegation,
- 9) domstolen hos vilken ändring i beslutet att inleda ett företagssaneringsförfarande kan sökas samt tidsfristerna för sökande av ändring,

När domstolen har fastställt saneringsprogrammet, ska i registret föras in uppgifter om övervakarens namn och kontaktuppgifter, om en övervakare har utsetts.

Rättsregistercentralen ska utifrån övervakarens meddelande, eller om en sådan inte finns, gäldenärens meddelande föra in datum för slutredogörelsen i registret. Uppgiften kan också föras in i registret så att den förs in i konkursombudsmannens ärendehanteringssystem som elektroniskt för över den till registret.

9 §

Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

Uppgifterna i konkurs- och företagssaneringsregistret finns tillgängliga via allmänna datanät, frånsett fysiska personers personbeteckning. De uppgifter som finns att tillgå via allmänna datanät görs tillgängliga också via den europeiska e-juridikportalen på det sätt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden.

Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får uppgifter lämnas ut via en teknisk anslutning eller som annat massutlämnande för ett godtagbart ändamål.

Rättsregistercentralen ska leverera behövliga uppgifter ur registret till handelsregistermyndigheterna och även till andra myndigheter som behöver uppgifterna för att föra in dem i sina register. Uppgifterna kan lämnas ut i elektronisk form.

10 §

Avgifter

Det är avgiftsfritt att använda konkurs- och företagssaneringsregistret via allmänna datanät. Uppgifter som lämnas till myndigheten för att införas i registret, lämnas avgiftsfritt.

För uppgifter som lämnas ut från konkurs- och företagssaneringsregistret via en teknisk anslutning eller som annat massutlämnande tas det ut avgifter till staten med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Denna lag träder i kraft den 20.

5. Lag om skuldsaneringsregistret

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

Registrets ändamål och förvaltning

Rättsregistercentralen för ett skuldsaneringsregister. Ändamålet med registret är att säkerställa att aktuella uppgifter om privatpersoners skuldsaneringsärenden finns tillgängliga för domstolarna och myndigheterna, bevakning av borgenärernas intressen, tryggnad av utomståendes intressen och rättigheter samt för statistik och forskning.

2 §

Införande av uppgifter

En domstol som behandlar ett skuldsaneringsärende ska föra in uppgifterna i registret enligt vad som föreskrivs i denna lag.

3 §

Uppgifter om ansökan

När en skuldsaneringsansökan har blivit anhängig, ska domstolen i registret föra in uppgifter om

- 1) domstolen och dess kontaktuppgifter samt ärendets diarienummer och dagen då ärendet blev anhängigt,
- 2) gäldenärens namn, hemort, kontaktuppgifter och personbeteckning,
- 3) den som har gjort ansökan och dennes kontaktuppgifter (*processadress*),
- 4) huruvida ansökan gäller skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet enligt 45 a § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993).

Rättsregistercentralen ska i registret föra in gäldenärens födelsetid och födelseort.

Domstolen ska i registret föra in också gäldenärens företags- och organisationsnummer, om ansökan gäller skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet enligt 45 a § i lagen om skuldsanering för privatpersoner.

4 §

Uppgifter om ärendets behandling

Domstolen ska angående behandlingen av ett skuldsaneringsärende föra in uppgifter i registret om

- 1) att ett temporärt förbud har meddelats innan skuldsaneringen har inletts samt om att förbudet har upphört,

- 2) datum och klockslag för beslutet om inledande av ett skuldsaneringsförfarande,
- 3) att ansökan har avslagits eller avvisats utan prövning eller att ärendet har avskrivits eller överförs till en annan domstol,
- 4) att ett betalningsprogram har fastställts samt datum för när programmet inleds och avslutas, separat för vanliga skulder och säkerhetsskulder, samt uppgift om att betalningsskyldigheten helt har avförts,
- 5) att betalningsprogrammet har förfallit,
- 6) att betalningsprogrammet har ändrats och datum för när det avslutas,
- 7) att ändring har sökts i ett beslut som avses i 3–6 punkten.

När skuldsaneringen har inletts ska domstolen föra in uppgifter i registret om

- 1) utredarens namn och kontaktuppgifter,
- 2) dagen när borgenärerna senast ska meddela utredaren beloppet av den skuld som omfattas av skuldsaneringen,
- 3) dagen när förslaget till betalningsprogram senast ska lämnas till domstolen,
- 4) dagen när yttranden om förslaget till betalningsprogram senast ska framföras,
- 5) domstol hos vilken ändring i förutsättningarna för att inleda skuldsanering kan sökas i samband med beslutet om fastställande av betalningsprogrammet.

Av registret ska framgå att domstolens internationella behörighet utgår från artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden. Av registret ska likaså framgå beräkningsgrunderna för tidsfristerna för sökande av ändring enligt 2 mom. 5 punkten.

Om betalningsprogrammet förfaller med stöd av 47 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner, ska denna uppgift föras in av den domstol där företagets saneringsförfarande är anhängigt.

5 §

Hur uppgifter avförs ur registret

Uppgifterna om den registrerade och om skuldsaneringen avförs ur registret efter att

- 1) tiden för betalningsprogrammet har gått ut,
- 2) det har gått högst sex månader från det att behandlingen av skuldsaneringsärendet i domstolen har avslutats av någon annan orsak än att ansökan har avslagits,
- 3) det har gått två år från det att ansökan har avslagits eller det har bestämts att betalningsprogrammet ska förfalla.

Tidsfristerna enligt 1 mom. 2 och 3 punkten räknas från den dag då domstolen har avgjort ärendet. Om ärendet vid tidsfristens utgång är anhängigt i fullföljdsdomstolen, avförs uppgiften om den lägre domstolens avgörande dock inte innan fullföljdsdomstolen har avgjort ärendet.

På rättelse av fel tillämpas vad som föreskrivs i 29 § i personuppgiftslagen (523/1999).

6 §

Brådskanie införande av uppgifter

Uppgifterna ska föras in i registret utan dröjsmål. Uppgifter om att en skuldsanering har inletts samt om ett temporärt förbud och dess upphörande ska föras in samma dag då beslutet har fattats.

7 §

Ur registret avförda uppgifter

Rättsregistercentralen ska arkivera de uppgifter som avförs ur skuldsaneringsregistret i fem år efter att de har avförts ur registret.

Uppgifter som avförts ur skuldsaneringsregistret ska hållas hemliga. De får dock lämnas ut till en domstol för utredning av förutsättningarna för beviljande av skuldsanering.

8 §

Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

Uppgifterna i skuldsaneringsregistret är offentliga. Var och en har rätt att få upplysningar och utdrag ur registret.

Om skuldsaneringen gäller skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet enligt 45 a § i lagen om skuldsanering för privatpersoner, är uppgifterna i skuldsaneringsregistret tillgängliga via allmänna datanät, fränsett personbeteckningar. De uppgifter som finns att tillgå via allmänna datanät kan göras tillgängliga också via den europeiska e-juridikportalen på det sätt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfaranden.

Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får uppgifter lämnas ut via en teknisk anslutning eller som annat massutlämnande för ett godtagbart ändamål. Tillstånd kan beviljas domstolar för uppgifter som hänför sig till skuldsanering, utsköknings-, skatte-, polis- eller andra myndigheter för uppgifter som hänför sig till inrivnings- och verkställighetsuppdrag samt för utövare av kreditupplysningsverksamhet för registerföring. Vidare kan tillstånd att få uppgifter via en teknisk anslutning beviljas den som behöver uppgifterna för att bevilja och bevaka krediter.

9 §

Avgifter

Det är avgiftsfritt att via allmänna datanät ta utdrag ur och att använda skuldsaneringsregistret.

För uppgifter som lämnas ut från skuldsaneringsregistret via en teknisk anslutning eller som annat massutlämnande tas det ut avgifter till staten med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

10 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på sekretess för och utlämnande av personuppgifter lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) samt på annan behandling av personuppgifter personuppgiftslagen (523/1999).

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Uppgifter som har avförts ur registret innan denna lag har trätt i kraft avförs ur arkivet fem år efter lagens ikraftträdande.

6. Lag om ändring av 1 § i lagen om offentliggörande och registrering av insolvensförfarande som inletts i en annan medlemsstat i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentliggörande och registrering av insolvensförfarande som inletts i en annan medlemsstat i Europeiska unionen (581/2002) 1 § som följer:

1 §

Rättsregistercentralen ska på begäran av en förvaltare se till att ett offentliggörande enligt artikel 28.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 om insolvensförfarande publiceras i Finland i Officiella tidningen. Av offentliggörandet ska utöver de uppgifter som nämns i artikel 28.1 i förordningen framgå åtminstone nödvändiga identifikationsuppgifter och kontaktuppgifter om domstolen, gäldenären och förvaltaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7. Lag om upphävande av 2 § i lagen om godkännande och verkställighet av den i Köpenhamn den 7 november 1933 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige avslutade konventionen angående konkurs

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 2 § i lagen om godkännande och verkställighet av den i Köpenhamn den 7 november 1933 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige avslutade konventionen angående konkurs (333/1934).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20

ASETUSLUONNOKSET

Valtioneuvoston asetus yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti:

muutetaan yrityksen saneerauksesta annetun asetuksen (55/1993) 3 a, 4 ja 9 §, sellaisena kuin niistä ovat 4 § osaksi asetuksissa 961/1994 ja 249/2007 sekä 3 a ja 9 § asetuksessa 249/2007, seuraavasti:

3 a §

Ilmoitukset hakemuksen johdosta

Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava saneeraushakemuksesta sille tuomioistuimelle, jossa hakemuksen vireille tullessa on vireillä hakemus velallisen konkurssiin asettamisesta.

4 §

Kuulutus menettelyn alkamisesta

Jos saneerausmenettelyn alkamisesta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) velallisen toiminimi ja aikaisemmat toiminimet, velallisen kotipaikka ja osoite sekä henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) yrityksen saneerauksesta annetun lain 71 §:n 1 ja 2 momentissa mainitut seikat;
- 3) selvittäjän täydellinen nimi, kotipaikka ja osoite sekä muut käytettävissä olevat yhteystiedot sekä mahdolliset määräykset tehtävien jakamisesta selvittäjien kesken;
- 4) tuomioistuin ja asian tunnistetiedot.

9 §

Väliaikaisesta kiellosta ilmoittaminen

Mitä 5, 5 a ja 6 §:ssä säädetään saneerausmenettelystä ilmoittamisesta sekä kaupparekisteriin merkitsemisestä ja 7 §:ssä ilmoitusten antamisesta selvittäjän tehtäväksi, koskee soveltuvin osin yrityksen saneerauksesta annetun lain 22 §:ssä tarkoitettua väliaikaista kielloa ja väliaikaista selvittäjää.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtioneuvoston asetus kuulutusrekisteristä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti:

kumotaan kuulutusrekisteristä annetun valtioneuvoston asetuksen (1098/2003) 1 §:n 2 ja 3 kohta.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Oikeusministeriön asetus konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

Oikeusministeriön päätöksen mukaisesti

muutetaan konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen (502/2004) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti ja 4 § seuraavasti:

1 §

Kuulutus konkurssin alkamisesta

Jos konkurssin alkamisesta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) tuomioistuin ja asianumero;
- 2) päivämäärä ja kellonaika, jona päätös konkurssiin asettamisesta on tehty, sekä konkurssihakemuksen vireilletulopäivä;
- 3) velallisen nimi tai toiminimi ja kotipaikka sekä velallisen henkilö- taikka yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnus;
- 4) velallisen aikaisempi nimi ja kotipaikka, jos nimi tai kotipaikka on muuttunut kahden konkurssin alkamista edeltäneen vuoden aikana;
- 5) pesänhoitajien nimet ja yhteystiedot sekä määräys tehtävien jakamisesta pesänhoitajien kesken.

.....

3 §

Kuulutus konkurssivalvonnasta

Jos konkurssivalvonnasta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä, kuulutuksessa on mainittava:

- 1) tuomioistuin ja asianumero;
- 2) velallisesta 1 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot;
- 3) valvontapäivä;
- 4) jakoluetteloehdotuksen määräpäivä;
- 5) valvontakirjelmät vastaanottavan pesänhoitajan nimi ja yhteystiedot.

.....

4 §

Ilmoitus konkurssin päättymisestä eräissä tapauksissa

Pesänhoitajan on viipymättä ilmoitettava 2 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle tai rekisterinpitäjälle, jos konkurssi raukeaa tai konkurssiasian käsittely muusta syystä päättyy muuhun kuin lopputilityksen hyväksymiseen.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET

ISSN-L 1798-7105
ISBN 978-952-259-523-2 (PDF)

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto
www.oikeusministerio.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 Statsrådet
www.oikeusministerio.fi